

Liahona

**Ang “Kobra nga Epekto”
ug ang Pagpadako og
Lig-ong mga Anak, pahina 12**

**“Ang Among Kita Igo ra
nga Ikabayad . . .” pahina 18**

**Usa ka Leksyon mahitungod sa
Espirituhanon nga Kaayo gikan sa Patay
nga Kahoyng Sequoia, pahina 26**

**3 ka Leksyon Unsaon sa Pagdawat ug
Pag-ila sa Espiritu, pahina 36**

ANG
SIMBAHAN
ANAA DINHI

Praia

Cape Verd

LITRATO GIKAN SA GETTY IMAGES

Ania ang pipila ka kasayuran mahitungod sa Simbahan sa Cape Verde:

Templo nga gipahibalo, pagaturon sa Praia

Mga miyembro sa Simbahan

14,205

42

Mga kongregasyon

Full-time nga mga misyonaryo

+100

9

Mga isla nga gipuy-an gikan sa 10, ang mga miyembro ug mga misyonaryo nanagpu-yo sa tanang 9

Gilay-on sa milya paingon sa kasadpang kabaybayonan sa Africa (560 km)

1989

Miabut ang unang mga misyonaryo

1991

Ang mga miyembro gikan sa Cape Verde misugod sa pagdawog og mga mission call

1994

Ang mga isla gipahinungod alang sa pagsangyaw sa ebanghelyo

2012

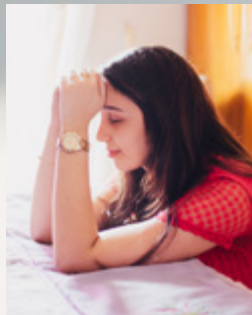
Ang unang stake naorganisar

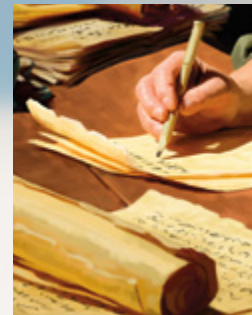
Pagkat-on pa mahitungod sa Simbahan sa lain-laing dapit sa history.ChurchofJesusChrist.org/GlobalHistories.

Sa Unsang Paagi
ang Espiritu Maka-
tabang (ug Mota-
bang) Kanimo sa
Pagpangalagad
8

Kalig-on—
Espirituhanon
nga Taming
alang sa
Kabatan-onan
Karon
Elder Lynn G.
Robbins
12

Usa ka Sulat-
gikan sa usa
ka Apostol
Presidente M.
Russell Ballard
26

Pagdawat ug Pag-ila sa
Langitnong Giya
Elder Adilson de Paula Parrella
36

Ang Hiyas sa Kalig-on

Akong sultihan ang among mga misyonaryo nga ang pagserbisyo og misyon susama sa pagkuha og taas nga matang sa mga klase sa kakugi ug pailub, lakip sa uban nga mga hiyas, nga makatabang sa pag-andam kanila alang sa ilang umaabut isip mga kapikas ug mga ginikanan.

Subo lang, ang ubang mga batan-on karon dili andam sa lisud nga mga leksyon sa kinabuhi. Kulang sila sa unsay akong gitawag nga “ang hiyas sa kalig-on.” Atong makita kana nga kakulang sa kalig-on tali sa mga freshmen sa kolehiyo, bag-o nga mga rekrut sa militar, ug bisan sa uban sa atong full-time nga mga misyonaryo.

Isip mga ginikanan, gimahal nato ang atong mga anak ug gusto ang labing maayo alang kanila. Gusto nato nga mahimong mas sayon ang ilang kinabuhi kay sa atoa. Apan kita—ug ang kultura nga atong gipuy-an—tingali nagbuhat og pipila ka butang nga moresulta sa wala damhang sangputanan sa pagkunhod sa ilang kalig-on.

Salamat na lang, adunay solusyon. Makita kini diha sa paggamit sa gamhanan nga mga baruganan sa ebanghelyo nga makatabang sa atong kabatan-onan nga mas mahisma sa Manluluwas (tan-awa sa Lucas 2:52). Samtang atong hangupon ug gamiton kini nga mga baruganan, nga akong gihisgutan sugod sa pahina 12, masaligon ko nga ang Ginoo mopanalangin kanato sa paglig-on sa batan-ong mga lalaki ug batan-ong mga babaye nga gitagana Niya sa pag-atubang ug pagbuntog sa mga hagit karon.

Elder Lynn G. Robbins
Sa Seventy

Mga Sulod

5 Unsaon sa Pagtabang sa mga Bata nga Mahimong Mas Lig-on 🕒

6 Mga Hulagway sa Hugot nga Pagtuo 🕒 Debbie Cole—Leinster, Ireland

Samtang ang seksual nga pagpangdagmal nakaapekto sa iyang kinabuhi, ang ebanghelyo mihatag kaniya og mahangturon nga panglantaw ug sa kalig-on aron makabuntog.

8 Mga Baruganan sa Pagpangalagad: Sa Unsang Paagi ang Espiritu Makatabang (ug Motabang) Kanimo sa Pagpangalagad

Ang Espiritu makatabang sa paggiya sa atong pagpangalagad. Ania ang unom ka paagi nga makatabang kini kanimo.

12 Kalig-on—Espirituhanon nga Taming alang sa Kabatan-onan Karon

Ni Elder Lynn G. Robbins

Ang pagtahud sa kabubut-on sa atong mga anak nagtugot kanila sa pagpalambo og kalig-on.

18 Mga Panalangin sa Pagbarug Pinaagi sa Kinaugalingong Paningkamot 🕒 Ang Klase Nga Nakapausab sa Among Direksyon

Sa unsang paagi napauswag ni Brother ug Sister Rubio ang ilang kanhi lisud nga panalapi.

20 Ang Akong Notebook sa Komperensya 🕒 Abril 2019 nga Kinatibuk-ang Komperensya

22 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw 🕒

Ang usa ka laundry bag mipakita sa mga misyonaryo sa gugma sa ilang inahan; ang maayo nga Samarianhon sa modernong panahon mitabang sa usa ka babaye nga nanginahanglan; usa ka panaghigalaay nadasig tungod sa usa ka krisis sa panglawas; ang musika mibugkos kaniya ngadto sa iyang katigulangan.

26 Usa ka Sulat gikan sa usa ka Apostol

Ni Presidente M. Russell Ballard

Giya sa usa ka propeta alang sa atong panahon.

32 Pulong ug Kabubut-on sa Ginoo

Dinhi niini nga kinutlo gikan sa *Mga Santos* volume 2, ang mga pioneer naningkamot tadlas sa mga panlimbasug diha sa Winter Quarters ug ang Simbahan naglambo diha sa South Pacific.

36 Pagdawat ug Pag-ila sa Langitnong Giya

Ni Elder Adilson de Paula Parrella

Mas gikinahanglan nato karon kay sa kaniadto ang espirituhanon kalig-on. Ania ang giya alang sa pag-ila ug pagdawat og mga pag-aghat.

🕒 Dali nga Mabasa

Anaa sa Hapin
Litrato pinaagi ni Pixdeluxe/mga imahe gikan sa Getty Images

Mga Seksyon

Batan-ong mga Hamtong [Young Adults]

40

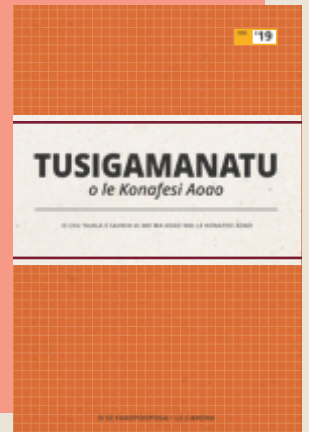
Bisan unsa ka gusto nato nga maperpekto [mahingpit], **ang pagkaperpeksyonista mopalayo kanato sa Dios** ug moli-mita sa atong mahangturon panglantaw. Basaha kon giunsa sa batan-ong mga hamtong sa **pagbuntog sa pagkaperpeksyonista** aron mahimong mas maayo nga mga disipulo.

Kabatan-onan

Pangandam alang sa kinatibuk-ang komperensya pinaagi sa

Notebook sa Komperensya.

Mga Bata Higala

Diskubrehi unsaon **nga maka-sinabut ang uban**. Pangita og usa ka dula alang sa pag-paminaw sa kinatibuk-ang komperensya. Ug tan-awa nganong importante ang **pagkamatinuoron**.

PANG-DIGITAL LAMANG NGA MGA ARTIKULO SA SEPTYEMBRE

Dili Kinahanglan nga Maghulat Ka Kanunay sa Tubag*Ni Leah Barton*

Usa ka kasinatian mahitungod sa gahum sa pagpili ug paglihok nga walay pihong personal nga pagpadayag.

Mabati Ba Nako ang Impluwensya sa Espiritu sa Akong Gubot nga Balay?

Usa ka batan-ong hamtong nakaamgo nga mahimo niyang bation ang impluwensya sa Espiritu bisan kon ang mga butang dili perpekto.

Ikaw: Usa ka Nag-uswag nga Buhat*Ni David Dickson*

Giunsa nako sa pagbuntog ang pagkaperpeksyonista.

Bisan pa sa Imong Pagkadili-hingpit, Mahimo Ikaw nga usa ka Tinuod nga Tawo sa Dios

Usa ka batan-ong hamtong nakakaplag og paglaum samtang nag-atubang og kalisud sa pagkahimong usa ka "tawo sa Dios."

PANGITA PA OG DUGANG

Diha sa Gospel Library nga app ug sa liahona.ChurchofJesusChrist.org, mahimo ka nga:

- Mangita sa kasamtangan ug milabay nga mga isyu.
- Makadiskubre og pang-digital lamang nga sulod.
- Mopalambo sa pagtuon gamit ang mga himan nga digital.
- Mopaambit og paboritong mga artikulo ug mga video.
- Mo-download o mo-imprinta og mga artikulo.
- Maminaw sa imong paboritong mga artikulo.

KONTAKA KAMI

I-email ang imong mga pangutana ug feedback ngadto sa liahona@ChurchofJesusChrist.org.

Isumiter ang imong makapalambo sa pagtuo nga mga sugilanon ngadto sa liahona.ChurchofJesusChrist.org o ipadala ngadto sa:

Liahona, floor 23

50 E. North Temple Street

Salt Lake City, UT 84150-0023, USA

SEPTYEMBRE 2019 VOL. 22 NU. 9
LIAHONA 18609 853

Internasyonal nga magasin sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Ang Unang Kapangulohan: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, Henry B. Eyring

Ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Editor: Randy D. Funk

Mga Adviser: Randall K. Bennett, Becky Craven, Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Donald L. Hallstrom, Larry S. Kacher, Erich W. Kopischke, Lynn G. Robbins

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Tig-abag sa Pagmantala: Camila

Castrillón

Pagsulat ug Pag-edit: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron Johnston, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori Fuller Sosa, Chakell Wardleight, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Desinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinkley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko Remington, Mark W. Robison, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property: Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Produksyon: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Marissa M. Smith

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-imprinta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Nelson Gonzalez

Paghubad: Shahlo Alinsug

Mailing address: Liahona, Fl. 23, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150-0023, USA.

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga tawo ngadto sa Dateline Philippines sa Liahona, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Palihug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon palihug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa Liahona, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas" o "direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, and Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi depende sa pinulongan.)

© 2019 pinaagi sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigitmit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Giimprinta sa Estados Unidos sa Amerika ug sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa *Liahona* alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa

linya sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., Fl. 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada: September 2019 Vol. 22 No. 9. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

UNSAON SA

PAGTABANG SA MGA BATA NGA MAHIMONG MAS LIG-ON

"**A**ng orihinal nga kahulugan sa pulong nga *kalig-on* may kalabutan sa abilidad sa usa ka materyal nga mobalik sa iyang porma o posisyon human kini balikuon, inaton, o piiton. Karon komon natong gigamit ang pulong sa paghulagway sa atong abilidad nga maulian gikan sa kalisdanan. . . .

"Samtang ang mga bata nagkalig-on, sila nagtuo nga sila makaimpluwensya ug gani makakontrolar sa resulta sa ilang kinabuhi pinaagi sa paningkamot, paghunahuna, kahibalo, ug kahanas. . . . Sila nag-focus sa ilang *mahimo* kay sa nianang dili nila makontrolar" (Lyle J. Burrup, "Pagpadako og Lig-ong mga Bata," *Liahona*, Mar. 2013, 11).

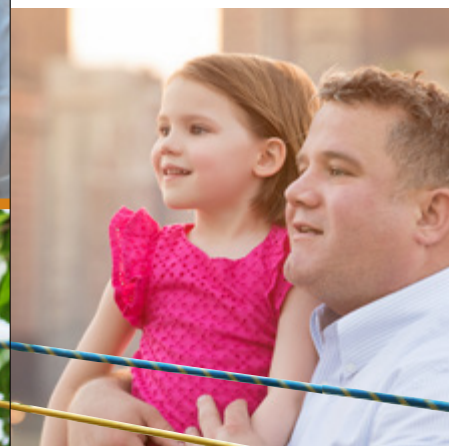
Alang sa dugang pa kabahin niini nga hilisgutan, tan-awaa ang "Kalig-on—Espirituhanong Proteksyon alang sa Kabatan-onan Karon" ni Elder Lynn G. Robbins niini nga isyu sa pahina 12.

Pagmakanunayon sa paghatag

og maayong mga ganti alang sa mga lihok ug mga kinaiya nga gusto nimong awhagon.

Sultihi ang **mga bata** nga sila **adunay tiunay nga bili** tungod kay sila mga anak sa Dios.

Dayega ang paningkamot sa bata.

Hisguti ang mga lagda

ug pag-establisar og makatarunganon nga mga sangputanan nga resonable, adunay kalabutan sa batasan, ug nagta-hud sa ginikanan ug anak.

Ipasabut ang kalamposan isip resulta sa kakugi ug sakripisyo.

Ipasabut ang kapakyasan isip temporaryo ug usa ka oportunidad sa pagkat-on.

Debbie Cole

Leinster, Ireland

Si Debbie gidagmalan sa sekswal nga paagi niadtong 1989 sa edad nga 19. Determinado nga kini nga panghitabo dili makaguba sa iyang kinabuhi, si Debbie (gipakita uban sa iyang anak nga babaye) misalig sa iyang hugot nga pagtuo samtang mitrabaho siya isip usa ka bolunter nga nagtabang sa ubang mga biktima sa sekswal nga pagpangdagmal ug nangampanya alang sa mga balaod nga motabang sa pagpanalipod sa uban gikan sa mga madagmalon sa sekswal nga paagi.

LESLIE NILSSON, TIGLITRATO

Lisud kaayo ang mosulay sa pagpasabot kon sama sa unsa ang pagsinati og kahasal sa pangisip [trauma] tungod sa sekswal nga pagpangdagmal ngadto sa tawo nga wala makasinati niana nga kalisud. Ang usa ka kasinatian sama niini kanunay nga magauban kanimo—dili gayud kini mawala. Adunay mga adlaw nga adunay makaugkat sa panumduman ug mobati ka nga ang imong gahum, ang imong pagsalig, ug ang imong kasiguroan gikuha gikan kanimo.

Niana nga mga panahon, ang bugtong nakong mabuhat mao ang pag-ampo ug pagpakig-istorya sa akong Langitnong Amahan. Nasayud ko sa walay pagduha-duha nga Siya maminaw ug motubag sa akong mga pag-ampo. Aduna akoy balaanong panulundon, ug naghatag kini kanako og kalig-on nga mopadayon kon magkalisud ang kinabuhi.

Usab, ang pagkasayud nga ang akong Manluluwas nahigugma kanako naghatag nako og paglaum ug tumong. Ganahan ko sa gisulti ni Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: “Impossible nga ang mahangturong kahayag sa Pag-ula ni Kristo dili moabut kaninyo” (“Mga Mamumuo sa Ubasan,” *Liahona*, Mayo 2012, 33). Ang Manluluwas makatabang kanato bisan asa kita o unsa ang atong gisinati. Maghunahuna ako Kaniya alang sa ehemplo sa unsay buhaton panahon sa kalisdanan.

PAGDISKOBRE PA OG DUGANG

Pagtan-aw pa og dugang mahitungod sa panaw sa pagtuo ni Debbie, lakip sa dugang pa nga mga litrato, diha sa Gospel Library o sa online nga bersyon niini nga artikulo sa ChurchofJesusChrist.org/go/9196.

Si Elder Neil L. Andersen mipamatuod sa makaayo nga gahum sa Manluluwas sa ChurchofJesusChrist.org/go/9197.

Mga Baruganan sa Pagpangalagad

Sa Unsang Paagi ang Espiritu Makatabang (ug Motabang) Kanimo sa Pagpangalagad

Ang buluhaton sa pagkapari sa pagpangalagad, nga gihatag ngadto sa mga lalaki ug mga babaye, naglakip sa katungod sa pagdawat og pagpadayag.

Ang tawag sa pagpangalagad ug pagserbisyo ug bisan ang paghigugma sama sa gibuhay sa Manluluwas usahay mahimong lisud—ilabi na kon kini naglakip sa pagtabang niadtong tingali dili kaayo nato kaila. Tungod sa walay kinutubang paagi sa pagpangalagad, maghunahuna kita kon unsaon nato sa pagkahibalo sa pinakamaayong paagi sa pagtabang niadtong gisangun kanato.

Dili na kita angay nga maghunahuna og dugay tungod kay ang atong sinsero nga mga paningkamot mahimong magiyahan sa Espiritu Santo.

“Ang inyong sagradong tahas sa pagpangalagad naghatag kaninyo sa balaanong katungod sa pagdawat og inspirasyon,” miingon si Sister Bonnie H. Cordon, Kinatibuk-ang Presidente sa Young Women. “Makapangayo kamo niana nga inspirasyon nga adunay pagsalig.”¹

Kon magtinguha kita sa pagserbisyo sama sa gibuhay sa Manluluwas, mahimo kitang magiyahan sa sama nga Espiritu nga migiya Kaniya. Labi na kining tinuod kon nagserbisyo sa mga buluhaton, sama sa pagpangalagad, nga gihimo ubos sa awtoridad sa mga yawe sa pagkapari sa bishop. Ania ang unom ka sugyot alang sa pagpangalagad uban sa Espiritu.

Unsaon Nako sa Pagbaton sa Espiritu Samtang Mangalagad?

1

Pangayo og Giya. Ang Langitnong Amahan gusto nga makigsulti kita Kaniya pinaagi sa pag-ampo. Ang pag-ampo dili lamang magtugot kanato nga mas mapaduol Kaniya, apan mosiguro usab kini “sa mga panalangin nga ang Dios andam sa paghatag, apan nga kita kinahanglan mangayo sa ingon aron makabaton.”² “Samtang kita mag-ampo ug magtinguha sa pagsabut sa ilang mga kasingkasing,” miingon si Sister Cordon, “ako mopamatuod nga ang Langitnong Amahan mogiya kanato ug ang Iyang Espiritu magauban kanato.”³

2

Ayaw Paghulat og Pag-aghat. Paglihok daan. “[Pag]matinguhaon nga moapil” (Doktrina ug mga Pakigsaad 58:27), ug imong makita nga ang imong mga paningkamot mahimong magiyahan ug mapalambo. “Usa ka importante nga paagi nga makasarang alang sa pagpadayag mao ang pagpadayon sa atong pagserbisyo ug pagbuhat,” miingon si Presidente Dallin H. Oaks, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan. “Sa akong pagtuon sa mga kasulatan akong namatikdan nga kadaghanan sa mga pagpadayag ngadto sa mga anak sa Dios moabut kon sila naglihok, dili kay naglingkod lang diha sa ilang nahimutangan nga nagpaabut sa Ginoo sa pagsulti kanila sa unsay unang buhaton.”⁴

PAGDAPIT SA PAGLIHOK

Samtang mohimo ka sa imong inadlaw-adlaw nga pagpangalagad, pagmainampun sa pagtinguha ug pagtubag sa mga pag-aghat sa Espiritu Santo. Hinumdumi nga ang Langitnong Amahan mopanalangin kanimo ug niadtong imong pangalagaran kon imo kining buhaton!

IPAAMBIT ANG IMONG MGA KASINATIAN

Ipadala kanamo ang imong mga kasinatian samtang nangalagad ka sa uban o ikaw ang gipangalagaran. Adto sa [liahona.ChurchOfJesusChrist.org](https://www.ChurchOfJesusChrist.org) ug i-klik ang “Submit an Article or Feedback.”

Unsaon Nako Pag-ila sa mga Pag-aghat nga Mangalagad?

3

Sunda ang Tambag ni Mormon. Dili kita angay nga mogahin og panahon nga mabalak-ong magpaabut kon ang usa ka hunahuna usa ba ka pag-aghat o dili. Dili kita angay nga mohimo niini tungod kay nasayud kita sa sayon nga solusyon ni Mormon unsaon pagkahibalo: Kon ikaw adunay hunahuna nga nag-aghat kanimo sa pagbuhat og maayo ug sa pagtuo o sa pagtabang sa uban nga motuo diha kang Kristo, mahibalo ka nga gikan kini sa Dios (tan-awa sa Moroni 7:16).

4

Ayaw Kabalaka mahitungod Niini. “Sugdi lang gayud dayon ang pag-apil,” miingon si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. “Ngadto niadtong nagkina-hanglan. Ayaw pagsige og hinuktok kon unsang matang sa pag-alagad ang inyong ikahatag. Kon atong sundon ang sukaranang baruganan nga natudlo, mopahiuyon sa mga yawe sa pagkapari, ug magtinguha sa Espiritu Santo sa paggiya nato, dili gyud kita mapakyas.”⁵

ANG EHEMPLO SA MANLULUWAS

Ang Manluluwas andam sa Iyang pangalagad. “[Ang Dios midihog] kang Jesus nga taga-Nazaret [sa] Espiritu Santo”, ug dayon si Kristo “[nag]pangadto-adto sa paghimog mga kaayohan” (Mga Buhat 10:38). Siya “puno sa Espiritu Santo” ug kanunay “gimandoan sa Espiritu” (Lucas 4:1). Si Kristo siguradong nagpangadto-adto sa paghimog kaa-yohan sa wala pa madihogi sa Espiritu Santo, apan ang pagdawat sa Espiritu Santo ug ang pagkaangkon niana nga katungod sa inspirasyon usa ka importante nga bahin sa Iyang pagpangalagad—sama nga kini usa ka importante nga bahin sa atoa.

DETALYE GIKAN SA GIYAW NIYA ANG DAGHANG NAGKALAIN-LAIN MGA SAKIT, NI J. KIRK RICHARDS

Unsa ang Labing Maayong Paagi sa Pagsunod sa usa ka Pag-aghat?

5

Diha-diha dayon. Si Sister Susan Bednar (asawa ni Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles) maoy usa ka talagsaong ehemplo sa pagsunod sa mga pag-aghat. Human mag-ampo “nga makaila niadtong anaa sa panginahanglan”, motan-aw siya libut sa kongregasyon ug sa kanunay “mobati siya og espirituhanong pag-aghat sa pagbisita o sa pagtawag sa telepono sa usa ka partikular nga tawo,” mipaambit si Elder Bednar. “Ug kon si Sister Bednar makadawat sa maong pag-aghat, dali siyang motubag ug motuman. Mao kini kasagarang mahitabo nga sa higayon nga ang ‘amen’ gipamulong na diha sa panapos nga pag-ampo, makig-istorya siya sa usa ka tin-edyer o mogakos sa usa ka sister o, sa pag-uli sa balay, daling mokuha sa telepono ug motawag.”⁶

6

Maisugon. Ang kahadlok nga isalikway ug ang mga pagbati sa pagkamaulawon, pagkakulang, o isip makahasol makapugong kanato sa pagsunod sa usa ka aghat nga mangalagad. “Sa nagka-daiyang mga panahon ug mga pamaagi, mobati kita og kakulang, dili sigurado, tingali dili takus,” miingon si Elder Gerrit W. Gong sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. “Apan sa atong matinud-anon nga mga paningkamot sa paghigugma sa Dios ug pagpangalagad sa atong mga silingan, ato tingaling bation ang gugma sa Dios ug gikinahanglan nga inspirasyon alang sa ila ug atong kinabuhi sa bag-o ug mas balaan nga mga paagi.”⁷

Usa ka igsoong lalaki mipaambit kon sa unsang paagi nagpanagana siya sa pagtabang sa bana sa usa ka babaye kinsa misulay sa paghikog. Apan sa katapusan gidapit niya ang bana sa pagpaniudto. “Sa dihang miingon ko, ‘Ang imong asawa misulay paghikog. Lisud tingali kadto alang kanimo. Gusto ba nimo nga maghisgot mahitungod niini?’ siya dayag nga mihilak,” mipaambit siya. “Emosyonal ug lawom kaayo ang among panag-istoryahanay ug mipalambo og usa ka talagsaong kasuod ug pagsalig sulod lang sa minutos.”⁸ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Bonnie H. Cordon, “Pagkahimong usa ka Magbalantay,” *Liahona*, Nob. 2018, 76.
2. Ang Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Pag-ampo.”
3. Bonnie H. Cordon, “Pagkahimong usa ka Magbalantay,” 76.
4. Dallin H. Oaks, “Sa Iyang Kaugalingong Panahon, sa Iyang Kaugalingong Paagi,” *Liahona*, Ago. 2013, 24.
5. Jeffrey R. Holland, “Ang Pangalagad sa Pagpasig-uli (Reconciliation),” *Liahona*, Nob. 2018, 77.
6. David A. Bednar, “Dali nga Makaobserbar,” *Liahona*, Dis. 2006, 17.
7. Gerrit W. Gong, “Ang Atong Campfire sa Hugot nga Pagtuo,” *Liahona*, Nob. 2018, 42.
8. Tan-awa sa Bonnie H. Cordon, “Pagkahimong usa ka Magbalantay,” 76.

PAGDISKOBRE PA OG DUGANG

Ang propeta nagtudlo kon unsaon pagdawit og personal nga pagpadayag: tan-awa ang “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” ni Presidente Russell M. Nelson (*Liahona*, Mayo 2018).

Ni Elder
Lynn G. Robbins
Sa Seventy

Kalig-on

ESPIRITUHANONG TAMING ALANG SA KABATAN-ONAN KARON

Ang atong mga anak makahimo sa pagpalambo bisan sa mga hagit karon. Ang atong responsibilidad isip mga ginikanan mao ang pagtabang sa pag-andam kanila sa pakigharong niadto nga mga hagit nga walay kahadlok.

Ang istorya gisugilon nga atol sa kolonya sa British sa pagdumala sa India, ang dili madawat nga gidaghanon sa malala nga mga kobra nagpuyo ug nagpalibot sa Delhi. Aron masulbad ang problema, ang lokal nga awtoridad nagsugod sa paghatag og bayad alang sa mapatay nga mga kobra. Ang dili maalamon nga pagbayad adunay wala gituyo nga mga sangputanan sa dihang ang maalamong mga lokal misugod sa pagpasanay og mga kobra aron ilang patyon aron makakuha sila og bayad. Sa dihang gihunong ang pagbayad, gibuhian sa mga magsasanay ang mga kobra, nga nakapasamot hinoon sa problema kaysa una.

Ang butang katingalahan sa wala gituyo nga mga epekto nga usahay makapahimo og mas grabeng kadaut kaysa gilauman nga mga benepisyo nailhan nga ang “epekto sa kobra.”¹

Ang Epekto sa Kobra sa Bag-o nga Henerasyon

Atol sa akong pagbisita sa Brigham Young University–Idaho sa tinglarag sa 2017, ang bag-ong presidente sa eskwelahan, si Henry J. Eyring, miingon kanako nga ang iyang labing una nga kabalaka mao ang taas nga gidaghanon sa mga dropout sa freshmen sa kolehiyo. Ang mga estudyante mobiya sa kolehiyo tungod sa daghang nagkalainlaing rason, apan ang kakulang sa kalig-on mao ang usa sa nag-unang mga rason nga nasinati niining sama nga hagit sa kadaghanan sa mga unibersidad sa tibuok Estados Unidos.²

Ang kalig-on mao ang “usa ka abilidad sa pagbawi gikan sa o daling pagpahuyon sa pagkawalay palad o kausaban.”³ Nakadiskubre sa kakulang sa kalig-on sa mga rekrut niini, ang Sundalo sa U.S. misugod sa pagtanyag sa programa sa Master Resilience Training aron sa paglig-on sa mga sundalo batok sa stress, mga kinahanglanon, ug mga kalisud sa serbisyo sa militar.⁴

Nag-atubang kita og susama nga pagpakabana sa Simbahan uban sa mas taas nga porsyento sa full-time nga mga misyonaryo nga mipauli og sayo sa ilang mga misyon kaysa nangaging mga henerasyon. Ang ubang mga misyonaryo nag-atubang og seryosong mga hagit sa panglawas o ubang mga pagsulay nga nakapahimo sa sayo nga pagkarelease, apan ang uban yano lang nga wala pa nakapalambo og igong hiyas sa kalig-on.

Pagsabut ug paggamit sa gamhanan nga mga baruganan sa ebanghelyo makatabang sa mga kabatan-onan sa paghimatuod sa ilang kalig-on.

Si Lyle J. Burrup, kinsa mialagad isip usa ka tigtambag sa mental health sa Departamento sa Misyonaryo sa Simbahan, nakamatikod nga ang kasagarang hinungdan sa emosyonal nga mga problema nga giatubang sa mga misyonaryo mao ang kakulang sa kalig-on. “Kasagaran,” siya miingon, “ang misyonaryo dili kaayo kamao modumala sa mga hagit.”⁵

Ang mga unibersidad, ang militar, ug ang nataran sa misyon dili mao ang hinungdan sa problema; ila lang kining yanong gipakita. Ang kakulang sa kalig-on sa mga kabataan karon mahimong dili tinuyo nga sangputanan—usa ka epekto sa kobra sa karon nga panahon—resulta gikan sa maong mga hinungdan sama sa:

- Naghinubra ang pagkawalay buhat ug sige sa digital nga mga himan, ug wala kaayoy echersisyo ug pisikal nga kalihokan sa mga batan-on.⁶
- Naghinubra ang pagpabantang sa dili tinuod nga mga dula o kalibutan nga paaron-ingnon, nga maoy nakapahibat sa mga hulagway sa kaugalingon, kahingawa, depresyon, ug ubos ang paghatag og bili sa kaugalingon.⁷
- Walay pasensya sa kalibutan sa dinalian nga paglingaw ug mga tubag nga sama ka paspas sa Google. (Sukwahi niini, ang kalig-on molambo kasagaran tungod sa kahanas sa pasensya.)
- Panalipod gikan sa mga kalisdanan. “Ang linaw nga kadagatan dili makapahanas sa mga marinero.”⁸
- Ang kalibutan nga adunay walay kinutuban nga mga opsyon nga makapalinga, lain-laing mga tingog nga makapalibug, ug kinabuhi sa kasayon nga makapahimo sa kabatan-onan ug mga hingkod nga dili na sensitibo sa mga butang sa Espiritu.
- Ang kanunayng paggamit og mga digital nga mga himan ug walay igong panahon sa

pakiglambigit sa mga tawo, niresulta sa wala molambo nga kahanas sa pakig-istoryahanay.

Daghang mga libro ang nasulat nga naghisgot niining makalibug ug lisud buntugon nga hagit, lakip sa usa nga makapaikag nga ngalan *iGen: Why Today's Super-Connected Kids Are Growing Up Less Rebellious, More Tolerant, Less Happy—and Completely Unprepared for Adulthood* [Ngano nga ang karon nga mga Bata nga Sobra Kamaayo sa mga Digital nga mga Himan Nagdako nga Dili Kaayo Masupilon, Mas Maantuson, Dili Kaayo Malipayon—ug Dili Gayud Andam alang sa Pagkahingkod].

Ang kalibutan nagkausab. Ang Ginoo nag-andam karon og mga espiritu nga makahimo sa pagpalambo bisan sa mga hagit karon. Ang atong responsibilidad isip mga ginikanan mao ang pagtabang sa pag-andam kanila sa pakigharong niadto nga mga hagit nga walay kahadlok pinaagi sa pagpalambo ug pag-awhag sa ilang kalig-on, pagtuo, ug pagpanalipod.

Uban sa gamhanang mga baruganan sa ebanghelyo nga moabag kanato, makatabang kita sa paghatag og kusog sa kabatan-onan sa ilang kalig-on, maghimo kanila nga mas mahisama sa Manluluwas pinaagi sa “[pag]tubo sa kaalam [sa salabutan] ug sa gidak-on [sa pisikal ug sa mental], ug sa kahimuot kaniya sa Dios [sa espirituwal] ug sa tawo [sa sosyal ug emosyon]” (Lucas 2:52). Gusto kong mohisgot niining upat ka baruganan sa ebanghelyo: (1) pagbarug sa kinaugalingong paningkamot, (2) pagsupak sa tanang butang, (3) ang gasa sa Espiritu Santo, ug (4) moral nga kabubut-on.

1. Pagpadako og Makabarug sa Kinaugalingong Paningkamot nga mga Bata: Santa Claus vs. Scrooge [dili manggihatagon nga tawo]

Sa pagpaningkamot sa pagtabang sa nangingahngan, naninguha kita sa pagpangita sa eksakto nga balanse tali sa duha ka nagsuportaananay nga mga baruganan: ang pagkamanggilyon ug pag-awhag og pagbarug sa kinaugalingong paningkamot. Ang pagkamanggilyon nga wala mag-awhag og pagbarug sa kinaugalingong paningkamot mao si Santa Claus. Pag-awhag og pagbarug sa kinaugalingong paningkamot nga walay

Ang gugma nga putli (paghatag sa tawo og isda) ug pagbarug sa kinaugalingong paningkamot (pagtudlo sa tawo sa paagi sa pagpangisda) mahimo usab sa pagkaginikanan.

pagkamabination mao si Scrooge.⁹ Bisan asa ini nga labing kusog dili angay.

Ang gugma nga putli (paghatag sa tawo og isda) ug pagbarug sa kinaugalingong paningkamot (pagtudlo sa tawo sa paagi sa pagpangisda) mahimo usab sa pagkaginikanaan. Makahimo kita sa matag desisyon alang sa atong mga anak, apan mas maayo nga tudloan nato sila sa kahanas sa paghimo og desisyon ug aron matabangan sila nga mahimong makabarug sa kinaugalingong paningkamot sa paagi nga salabutanon, espiritwal, sosyal, ug emosyonal.

Usa ka makapadasig nga ehemplo makita diha sa makatandog nga produksyon nga *The Miracle Worker* [*Ang Milagro nga Trabahante*], usa ka madramahon nga buhat kinuha gikan sa autobiography [kasaysayan sa kaugalingong kinabuhi] ni Helen Keller, kinsa nasakit niadtong masuso pa nga nakapabungol kaniya ug nakapabuta.¹⁰ Sa ilang susama ni Santa nga paagi sa pagpadako sa ilang anak nga babaye, ang makontrolahon nga mga ginikanaan ni Helen nasobrahan sa kamapanalipdanon ug kamanggiluy-on, uban sa resulta sa pagpugong sa salabutan, espiritwal, sosyal, ug emosyonal nga pagtubo ni Helen.

Sa laing bahin, si Anne Sullivan, ang pribado nga magtutudlo ni Helen, nakabantay nga si Helen nakadawat og sobra nga tabang ug mao nga gisugdan og tabang si Helen sa pag-atubang sa iyang mga problema ug mahimong makabarug sa kinaugalingong paningkamot. Sa katapusan, si Anne Sullivan gayud, dili ang mga ginikanaan ni Helen, ang mitabang ni Helen sa pagtuman sa iyang tinuod nga potensyal.

Tungod kay atong gihigugma ang atong mga anak, gusto natong makita sila nga molampus. Mahimong matintal ta nga kuhaon ang tanang babag sa ilang agianan. O maminusan ang ilang pagkadismaya ug kapakyasan, mahimong matintal ta sa pagbuhat sa lisud nga buhat para nila, sigun sa gibuhat sa mga ginikanaan ni Helen. Sa atong pagbuhat sa ingon, bisan pa man, mahimong wala gituyo gipugngan nato ang atong mga anak sa paglambo sa kalig-on nga ilang gikinahanglan aron malig-on, gawasnon nga mga disipulo ni Kristo.

Imbis nga mahimong sobra ka mapanalipdanon ug daling motabang dayon nila, kinahanglan nga atong ikonsiderar ang paagi sa Manluluwas. Siya naglig-on kanato aron “makadaug sa [atong] mga alantuson” (Mosiah 24:15) ug kasagaran dili dayon moabut sa pagluwas kanato ingon ka paspas nga gusto nato (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:1–3).

2. Pagsupak: Ang Panalangin sa Lisud nga mga Butang

Usa sa mga paagi nga ang Langitnong Amahan, ang atong hingpit nga ginikanaan, nagpadako kanato aron mamahimong malig-on ug nag-andam kanato sa atong kalipay sa kaugmaon mao ang pagpadala kanato dinhi sa kalibutan diin ang atong kalig-on masulayan ug mahashasan, ingon sa makita sa mosunod nga mga kasulatan:

- Kita “masulayan, sama ni Abraham” (Doktrina ug mga Pakigsaad 101:4).
- Ang kalisdanan “makahatag [kanato] og kasinatian, ug alang sa [atong] kaayohan” (Doktrina ug mga Pakigsaad 122:7).

Ang dalan
kasagaran
malisud, ug
kanunay
gayud kitang
makasinati
og mga
pagsulay.

- “Adunay katugbang sa tanan nga mga butang” (2 Nephi 2:11), mao nga ang Langitnong Amahan motugot kanato nga “motilaw sa kapait, aron [kita] masayud sa paghatag og bili sa maayo” (Moises 6:55).
- Kita “dili makadawat og saksi hangtud human sa pagsulay sa [atong] hugot nga pagtuo” (Ether 12:6).

Ang pagkat-on sa pagpalambo og sama kang Kristo nga mga hiyas sa hugot nga pagtuo, pagpailub, kakugi, ug pagkalig-on, taliwala sa uban, dili mahitabo kon walay pagsupak o ang “hasohasan sa kasakitan” (Isaias 48:10). Ang atong Amahan sa Langit, bisan pa man, motugot kanato sa pagbuntog sa mga malisud nga mga hagit ug sa pagbuhat sa dili sayon nga mga butang. Unsaon man gyud nato pagkahimo nga sama sa atong bantugan nga Ehempro kon dili kita mosagubang og mga pagsulay susama niadtong nakahimo Kaniya kon si kinsa Siya?

Mosulti ko kasagaran sa mga misyonaryo, “Sa nataran sa misyon ma-enrol ka sa tag-as nga lebel sa mga kurso: Kakugi 501 ug Pailub 505, taliwala sa daghan pang uban. Pinaagi lamang niining nag-unang kurikulum nga makat-on ka nga mahimong maayong mga misyonaryo ug dayon bantugan nga mga bana ug mga asawa, mga amahan ug mga inahan. Kon ikaw nagsinati og malisud nga adlaw, pagsaulog sa imong kasakit sama nilang Apostol Pedro ug Juan, kinsa nga human napriso ug gilatigo ‘[nalipay] nga giisip sila nga angayan diayng pakaulawan tungod sa iyang ngalan’” (tan-awa sa Mga Buhat 5:18, 40–41; tan-awa usab sa 1 Pedro 4:13; Mga Taga-Colosas 2:8).

Ang mga kalisud, ang panglimbasug, ug ang pag-inat pa sa mga buhatunon mao ang makatabang kanato sa pagpalambo og kalig-on—ang

Ang labing mahinungdanon ug labing makapadasig nga butang nga matudlo sa usa ka ginikanan ngadto sa usa ka anak mao ang pag-ila sa mga pag-aghat sa Espiritu Santo.

abilidad sa pagbangon, pagpamapha, ug pagpa-dayon sa higpit ug pig-ot nga dalan. Kana nga dalan kasagaran malisud, ug kanunay gayud kitang makasinati og mga pagsulay. Ang walay katapusan nga paghinulsol mao ang gasa sa Ginoo nga makapahimo kanato sa pagpadayon sa paglig-on.¹¹

3. Ang Espiritu Santo ug ang Dinasig nga Paghimo og Desisyon

Imbis nga modawat og sayon nga mga tubag, ang mga anak kinahanglan nga motubo diha sa pagpalambo sa ilang kahanas sa paghimo og desisyon. Makahatag kita og giya apan motugot gayud kanila sa paghunahuna alang sa ilang kaugalingon ug magsugod og bisan ang pinakagamay nga mga desisyon.

Tungod kay ang gasa sa Espiritu Santo mao ang pinakaimportante nga gasa nga ikatugyan sa tawo,¹² ang labing mahinungdanon ug mao gyuy makapatugot sa usa ka ginikanan sa pagtudlo sa usa ka anak mao ang pag-ila sa mga pag-aghat sa Espiritu Santo. Pagtudlo sa mga anak nga mahimong takus niining mahinungdanon nga gasa ug kon unsaon pagdawat og personal nga pagpadayag mao ang pinaka-importanteng butang nga atong mabuhat sa pagpadako og espirituhanong makabarug sa kinaugalingong paningkamot nga mga anak.

Makat-on kita og importante nga leksyon gikan ni Oliver Cowdery, kinsa nangayo sa pagampo ug wala makadawat. Ang Ginoo misulti kaniya:

“Tan-awa, ikaw wala makasabut; ikaw nagdahum nga Ako mohatag niini nganha kanimo, samtang ikaw wala maghunahuna gawas sa pagpangutana kanako.

“Apan, tan-awa, Ako moingon nganha kani-mo, nga ikaw kinahanglan gayud nga magtuon niini diha sa imong hunahuna; unya ikaw kinahanglan nga mangutana kanako kon kini husto, ug kon kini husto Ako mohimo sa imong dughan

nga moinit diha sulod kanimo; busa, imong mabati nga kini husto” (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 9:7–8).

Kon ang atong mga anak moduol kanato ug mangayo og tabang sa homework nga buhatunon, sama pananglit, dili kita mobuhat sa buhatunon alang kanila. Mohatag kita og giya, ug dayon, sama sa giingon sa Ginoo ngadto ni Oliver, miingon, “Karon, buhata kana, ug kon mahuman ka na, balik diri ug akong tan-awon kon eksakto ba ang imong tubag.”

Ang pagtudlo sa mga anak kon unsaon sa pagbuhat ug pagbuntog sa ilang mga pagsulay motabang kanila sa paghunahuna alang sa ilang kaugalingon, mosulbad og mga problema pinaagi sa paghunahuna og maayo niini, ug moila sa mga pag-aghat sa Espiritu Santo. Pinaagi lamang sa ilang kaugalingong kasinatian sa pagsulbad og mga problema nga sila makapalambo og maayong panghunahuna ug kaalam ug motubo diha sa ilang abilidad sa “hunahuna niini” ug modawat og pagpadayag.

Ang dili pagtudlo sa atong mga anak og espiritwal nga pagbarug sa kinaugalingong paningkamot ug kalig-on anaa kining ligdong nga pahimangno gikan ni Presidente Russell M. Nelson: “Sa umaabut nga mga adlaw, dili na posible ang espirituhanong pagsugakod kon wala ang giya, direksyon, ug makahupay nga impluwensya sa Espiritu Santo.”¹³

4. Pagtahud sa Kabubut-on diha sa mga Crossroad [importanting desisyon nga pagahimoon]

Nakadungog ko ni Presidente Nelson nga mipakigbahin sa istorya sa iyang otso anyos nga anak nga babaye kinsa miadto kaniya usa ka Domingo niana ug mihangyo kon mahimo ba siyang magsakay sakay sa balsa uban sa usa ka pamilya sa ward. Miingon siya, “Nasayud ko nga dili maala-mang ang pagtubag og oo o dili. Among gipakli ang Biblia ngadto sa Exodo 31:13: ‘Sa pagkamatuod magabantay kamo sa akong mga adlaw nga igpapahulay: kay kini mao ang usa ka timaan sa taliwala nako ug kaninyo sa tanan ninyong mga kaliwatan.’ Dayon gipangutana nako siya unsa ang iyang gibati bahin sa pagsakay sa balsa sa Igpapahulay. Miingon siya, ‘Pa, gusto nakong ipakita sa Langitnong Amahan nga gihigugma nako Siya, mao nga dili ko moadto.’”

Kon ang atong mga anak moduol kanato ug mangayo og tabang sa homework nga buhatunon, dili kita mobuhat sa buhatunon alang kanila.

Ang gasa sa Espiritu Santo ug espiritwal nga pagbarug sa kinaugalingong paningkamot nag-atiman sa espirituhanon nga kalig-on.

Mipadayon si Presidente Nelson: “Human sa paglabay sa usa ka henerasyon ug ang akong anak nga babaye usa na karon ka inahan, didto ko sa iyang panimalay sa dihang ang iyang anak nga lalaki nananghid og susama nga hangyo. Madanihon kadto ug makapahimuot kanako nga mitan-aw kaniya nga mipakli sa Biblia uban sa akong apo ug mibasa nianang samang bersikulo.”

Pipila na ka tuig ang milabay, nakabasa ko og usa ka amahan kinsa mipukaw sa iyang anak nga lalaki usa ka Domingo aron mag-andam alang sa simba. Ang anak mitubag, “Dili ko mosimba karon.” Daghang mga ginikanan niana nga higayon matintal sa pag-ingon, “Oy, moadto gyud ka” ug dayon modugang og usa ka hulga. Kini nga amahan mas maalamon ug yano lang nga miingon, “Anak, dili nimo kinahanglan nga ipasabut kanako ngano, tungod kay dili kini akong Simbahan. Apan kinahanglan kang moluhod ug mohatag sa imong pagbalibad ngadto sa imong Amahan sa Langit.”

Ang amahan dayon mibiya sa iyang anak nga lalaki diha sa mga cross-road uban ang Espiritu Santo. Ang Espiritu Santo moaghat sa atong mga anak og mas maayo kay kanato kon mosalig lang kita nianang mahinungdanon nga gasa. “Walay saksi nga mas makahadlok o walay tagsumbong nga mas gamhanan kay sa tanlag.”¹⁴ Sulod sa pipila ka minutos, ang batan-on mibangon ug nag-andam para mosimba. Kon mipugos pa ang amahan sa iyang anak nga lalaki nga mosimba, makapahimo unta kadto og kasilag ug kamasukulon, ug mahimong mahisama sa epekto sa kobra.

Adunay risgo sa pagtahud sa kabubut-on sa atong mga anak ug pasagdaan sila panahon sa pagdesisyon. Apan dili ba nga ang atong Amahan sa Langit mihimo nianang sama nga risgo sa kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta ug misangpot sa pagkawala sa ikatulo nga bahin sa Iyang espiritu nga mga anak? Tungod kay ang doktrina sa kabubut-on kinahanglanon kaayo ngadto sa plano sa kaluwasan, ang risgo dili malikayan, sukwahi sa gisulti ni Lucifer.

Kon makatarung kog gamay og kinutlo ni Propeta Joseph Smith, akong ingon anion og sulti bahin sa mga anak: “Motudlo kita kanila sa husto nga mga baruganan tungod kay bisan gusto kita niini o dili, sila modumala sa ilang kaugalingon.”¹⁵ Ang adlaw moabut nga ang atong mga anak mobiya sa panimalay. Ang atong paglaum lamang isip mga ginikanan mao ang pagtudlo kanila sa eksaktong mga baruganan bahin sa plano sa kaluwasan ug tabangan sila sa pag-ila sa mga pag-aghat sa Espiritu sa paggiya kanila sa maalamong paggamit sa ilang kabubut-on. Kon dili, mahimong magkulang sila sa espiritwal nga pagbarug sa kinaugalingong paningkamot ug kalig-on sa pagharong sa umaabut nga mga pagsulay, uban sa purohan nga mobiya sila sa simbahan.

Kitang tanan mapasalamaton kaayo sa kahangturan alang sa mahinungdanong buhat sa paglig-on sa kasaysayan sa kalibutan—ang Pag-ula ni Jesukristo. Ang Manluluwas wala mobalibad sa pagsinati sa kasakit nga gikinahanglan Niya, bisan og makasinati sa dili matukib nga kapintas ug kabug-at.

Ang gasa sa Espiritu Santo ug espiritwal nga pagbarug sa kinaugalingong paningkamot nag-atiman sa espirituhanon nga kalig-on, nga susama

sa paglahutay. Ug kadtong kinsa matinud-anon nga “molahutay hangtud sa katapusan . . . makabaton og kinabuhi nga dayon” (2 Nephi 31:20).

Hinaut ang Ginoo mopanalangin kanato isip mga ginikanan sa atong importante ug dinalian nga katungdanan sa pagpadako og manunuton nga mga anak sa pisikal, espiritwal, sosyal ug emosyonal nga paagi. ■

Alang sa dugang nga praktikal nga mga ideya, tan-awa sa “Pagpadako og Lig-ong mga Bata” ni Lyle J. Burrup sa Marso 2013 Liahona.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Si Horst Siebert, usa ka German nga ekonomista, giila sa paghimo sa hugpong sa mga pulong nga “epekto sa kobra,” nga mahitabo kon ang solusyon sa problema makagrabe sa problema.
2. Tan-awa sa Connie Matthiessen, “Why Are So Many College Students Returning Home?” Ene. 9, 2019, greatschools.org.
3. *Merriam-Webster’s Collegiate Dictionary*, 11th ed. (2003), “resilience,” merriamwebster.com.
4. Tan-awa sa “Master Resilience Training (MRT) in the U.S. Army: PowerPoint & Interview,” Positive Psychology Program, positivepsychologyprogram.com.
5. Lyle J. Burrup, “Pagpadako og Lig-ong mga Bata,” *Liahona*, Mar. 2013, 11.
6. Tan-awa sa Meena Azzollini, “Declining Physical Activity Levels in Children and Teens,” *WellBeing*, Hulyo 10, 2017, wellbeing.com.au.
7. Tan-awa sa Rachel Ehmke, “How Using Social Media Affects Teenagers,” Child Mind Institute, Hunyo 6, 2016, childmind.org.
8. African proverb.
9. Si Scrooge usa ka hakog nga karakter sa Charles Dickens’s *A Christmas Carol*.
10. Tan-awa sa Helen Keller, *The Story of My Life* (1902).
11. Tan-awa sa Lynn G. Robbins, “Kon Dili Kapitoan Ka Pito,” *Liahona*, Mayo 2018, 21–23.
12. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Wilford Woodruff* (2004), 54.
13. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 96.
14. Usahay gipahinungod ngadto kang Polybius o Sophocles.
15. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 343.

Ang Klase Nga Nakapausab sa Among Direksyon

Ni Michael R. Morris

Mga Magasin sa Simbahan

Ang kinitaan ni Chris ug Alfreda Rubio igo lang ikabayad sa ilang mga panginahanglan hangtud nga ang usa ka klase sa pagbarug pinaagi sa kaugalingong pagpaningkamot mipakita kanila og mas maayong paagi.

Sa dihang naguba ang van ni Chris ug Alfreda Rubio bag-ohay lang, wala sila mabalaka kon unsaon nila sa pagbayad ang pagpaayo niini. Ug dili kini tungod kay adunahan sila.

“Aduna kami sa kwarta nga among gikinahanglan tungod kay nagtigum kami niini,” miingon si Chris. “Andam na kami. Among gipaayo ang van nianang adlaw nga wala maghunahuna, ‘O, dili.’ Nindot kaayo kadto.”

Dili kini ingon niana kaniadto. Dili pa lang dugay, ang mga Rubio manghulam na siguro og kwarta, mogamit og credit card, o mohulat hangtud sa sweldo aron maayo ang ilang van. Apan kaniadto kana sa wala pa sila maka-kuha sa klase mahitungod sa personal nga panalapi nga gitanyag pinaagi sa inisyatibo sa Simbahan mahitungod sa pagbarug pinaagi sa kaugalingong pagpaningkamot.

“Naglisud Kami sa Among Problema sa Panalapi”

Si Chris ug Alfreda nagkahimamat samtang nagserbisyo sa U.S. Air Force

sa Germany ug naminyo sa Denmark. Nahuman ni Chris ang iyang trabaho sa militar niadtong 2008, ug ang mga problema sa panglawas mipugos kang Alfreda nga moretiro paglabay sa pipila ka tuig. Ilang nakit-an ang Simbahan wala madugay human nanimuyo sa Alabama, USA, apan si Chris wala makakita og trabaho. “Sobra ra ang akong kwalipikasyon o kulang ang akong kwalipikasyon,” mihinumdom siya.

Nakakuha og trabaho si Alfreda sa usa ka tindahan og mga suplay sa opisina, apan mao lamang kadto ang ilang kinitaan. “Naglisud kami sa among problema sa panalapi,” miingon siya.

“Daghan kaayo kami og utang ug lapas na sa petsa nga mga bayranan, ug ang mga kolektor naningil na,” midugang si Chris. “Miabut kini sa punto nga misugod kami sa pagpamaligya og mga butang aron ikabayad sa mga bayranan. Naimbargo ang among sakyanan, ug gipapahawa kami sa among balay. Ngil-ad kaayo kadto.”

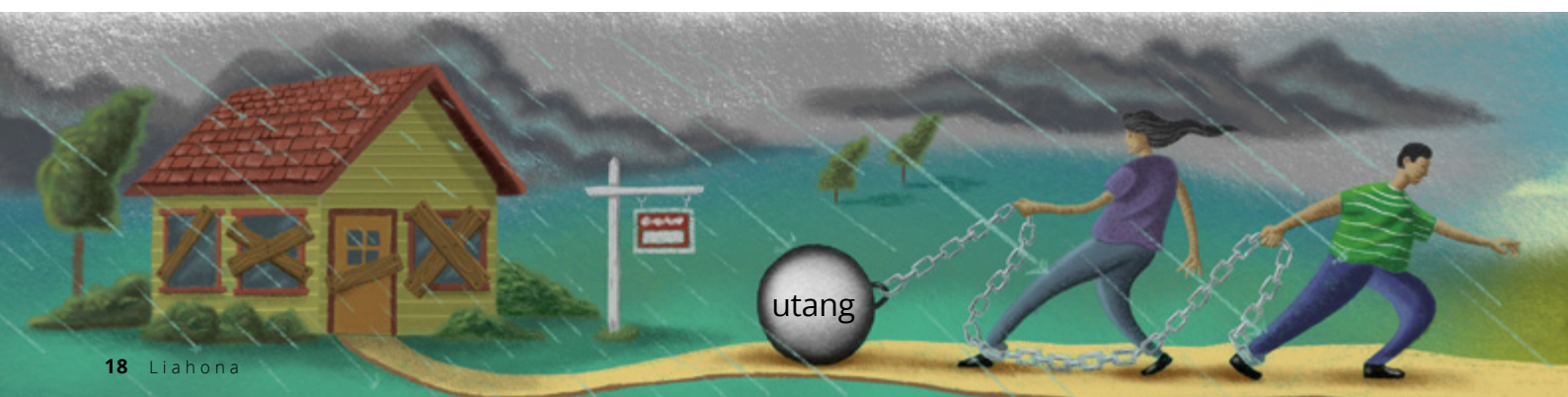
Human sila gipapahawa sa ilang panimalay, ang mga Rubio mibalhin

sa usa ka apartment sa bag-o nga ward. Wala silay nailhan bisan kinsa, ug samtang misamot ang sitwasyon sa ilang panalapi, wala na pud kaayo sila manimba. Nahinumdom si Chris nga samtang mas nakatutok sila sa panalapi, nagkaminos ang ilang pagtutok sa hugot nga pagtuo.

“Sayon ra kaayo nga moingon, ‘Dili kita makaadto sa simbahan karon tungod kay kinahanglan kitang mangita og trabaho o tungod kay nagproblema kita sa atong mga bayranan o tungod kay wala kitay kwarta nga pang-gasolina,’” miingon siya.

Sa dihang nakig-istorya sila sa ilang bag-ong bishop mahitungod sa ilang pinansyal nga sitwasyon, misulti siya kanila mahitungod sa usa ka klase sa Personal nga Panalapi alang sa Pagbarug pinaagi sa Kaugalingong Pagpaningkamot nga hapit na magsugod sa ilang ward meetinghouse, nga nahimutang gawas lang sa Montgomery, Alabama.

“Nagdako kami sa dili adunahan nga mga pamilya,” miingon si Chris.

“Kami wala kaayoy kwarta, mao nga wala gayud kami makat-on sa pagbad-yet ug pagtigum. Ang among kita igo ra nga ikabayad sa among nag-unang panginahanglan. Kasagaran, ang kinitaan mahurot na paglabay sa pipila ka adlaw ug molatas kami og taas nga panahon nga wala kwarta. Mao nga naghunahuna kami, ‘Sige, mokuha ta ana nga klase. Kon makatabang kana kanato sa bisan unsang paagi, buhaton nato kana.’”

“Nakausab kini sa Among Panghunahuna”

Panahon sa ilang klase sa personal nga panalapi, ang mga Rubio ug tulo pa ka laing pamilya nakakat-on unsaon sa paghimo ug pagsunod sa badyet. Nakakat-on sila mahitungod sa utang ug unsaon sa pagbuntog niini. Nakakat-on sila unsaon sa pagpanalipod sa ilang mga pamilya gikan sa pinansyal nga kalisud. Ug nakakat-on sila mahitungod sa importanting tahas sa ikapulo diha sa pinansyal nga pagbarug pinaagi sa kaugalingong pagpaningkamot.

“Miusab kini sa tibuok proseso sa among panghunahuna,” miingon si Chris. “Nakakat-on kami unsaon sa pagsubay dili lang sa among kinitaan ug ginastuhan apan usab sa among tinigum, nga wala kami nianang panahona. Wala gyud ko magtuo nga makaangkon kami og tinigum, sa tinuod lang.”

Ganahan kaayo ang mga Rubio sa konseho nga matang sa klase, diin ang mga partisipante mopaambit og mga

ideya, mga kalampusan, ug kapakyasan. Ang panaghigalaay nakapalig-on sa ilang pagtuo ug sa ilang mga paningkamot nga makabarug sa kaugalingong sa pinansyal nga paagi, ug ang facilitator sa klase nakahatag og trabaho kang Chris.

“Makatabang kon makahimamat ka og ubang tawo sa samang sitwasyon,” miingon si Chris. “Imong masayran nga wala ka mag-inusara ug nga kaming tanan naningkamot nga makabayad sa among mga panginahanglan ug makapalambo og mga kahanas aron makabarug pinaagi sa kaugalingong pagpaningkamot aron mahimo namong mas maayo ang sitwasyon alang sa among mga anak.”

“Usa ka Talagsaon nga Panaw”

Samtang misugod sila sa paggamit sa pinansyal nga mga baruganan nga ilang nakat-unan, milambo ang ilang pinansyal nga sitwasyon.

“Wala pa kami sa punto nga adunahan na kami o wala nay pinansyal nga mga kabalaka, apan mas sayon kaayo karon ang pag-atiman sa among mga calling ug pag-adto sa simbahan nga dili mabalaka mahitungod sa panalapi,” miingon si Chris. “Ang klase nakausab gayud kanamo sa espirituhanong paagi.”

Midugang si Alfreda: “Ang klase direkta nga konektado sa paagi nga nahimong mas lig-on ang among pagtuo. Misugod na kami nga mas kanunay nga mag-ampo

ug magbasa sa mga kasulatan. Gibati namo nga ang pinansyal nga mga baruganan ug espirituhanong mga baruganan sa klase konektado.”

Gitandi ni Chris kadto nga mga baruganan sa usa ka parisan sa antipara nga nakatabang kaniya ug ni Alfreda nga makita ug magpabilin diha sa dalan padulong sa espirituhanon ug pinansyal nga pinaagi sa kaugalingong pagpaningkamot.

“Kon wala ang klase ug wala ang pagkat-on sa mga butang nga among nakat-unan, dili kami maabut sa among nahimutangan karon—sa pinansyal o espirituhanong paagi,” miingon siya. “Usa kadto ka talagsaon nga panaw. Nakat-unan namo nga wala ka magkinahanglan og daghang kwarta aron mahimong adunahan. Adunahan kami sa espirituhanong paagi.” ■

Chris Rubio, usa ka tigpintal, miabut sa trabahoan uban sa iyang asawa, si Alfreda.

8 KA BAG-ONG MGA TEMPLO GIPAHIBALO

Si Presidente Russell M. Nelson mipahibalo sa mga plano sa pagtukod og walo ka bag-ong mga templo sa mosunod nga dapit. Aduna nay 162 ka mga templo nga gigamit, ug 47 pa ang gianunsyo o gitukod pa.

Antofagasta, Chile
Budapest, Hungary
Moses Lake, Washington, USA
Neiafu, Tonga
Okinawa City, Japan
Pago Pago, American Samoa
San Pedro Sula, Honduras
Tooele Valley, Utah, USA

"GINAGMAY NGA BUHAT SA **PAGTUO** GIKINAHANGLAN
ARON **MAHITABO ANG MGA SAAD SA DIOS.**"

Elder Dale G. Renlund sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, "Magamadagayaon [Buhong] sa mga Panalangin," *Liahona*, Mayo. 2019, 71.

PAGKAPLAG OG USAB SA KAHAYAG

Si Sister Sharon Eubank mihatag og lima ka mga sugyot sa higayon kon "inyong gibati nga ang kahayag sa inyong pagpamatuod nagkaawop ug ang kangitngit nagkadako":

1. Pagbaton og kaisug.
2. Tumana ang inyong mga saad sa Dios.
3. Pangutana kamo.
4. Mapailubong mitunaw og mga bato ngadto sa tin-aw nga bildo.
5. Dangop ngadto ni Jesu-kristo, kinsa nahigugma gihapon kanimo.

Tan-awa sa "Kristo: Ang Kahayag nga Nagdan-ag sa Kangitngit," *Liahona*, Mayo 2019, 75.

NAKASENTRONG SA PANIMALAY, GISUPORTAHAN SA SIMBAHAN NGA MGA SANGTWARYO

Daghan sa atong mga lider namulong mahitungod sa pagpalig-on sa atong mga panimalay, ilabi na sa bag-o nga gihatagan og gibug-aton

nga nakasentro sa panimalay, gisuportahan sa Simbahan nga pagtuon sa ebanghelyo.

Makakat-on kamo og dugang mahitungod sa:

- Mas kanunayon ang pagdapit sa Espiritu sulod sa inyong panimalay (tan-awa sa

Henry B. Eyring, "Usa ka Panimalay Diin ang Espiritu sa Ginoo Mopuyo," *Liahona*, Mayo 2019, 22).

- Himoon ang inyong panimalay nga mao ang pinaka-missionary training center, family history center, ug klase sa temple preparation (tan-awa sa David A. Bednar, "Andam nga Makaangkon sa Matag Gikinahanglan nga Butang," *Liahona*, Mayo 2019, 101)
- Maggamit sa kurikulum ug panahon uban sa inyong pamilya aron sa pagtabang sa "pagpalig-on sa atong pagkakabig ug pagtabang kanato nga mahimong mas mahisama pa kang Jesukristo" (tan-awa sa Ronald A. Rasband, "Magtukod og Kuta sa Pagkaespirituhanon ug Proteksyon," *Liahona*, Mayo 2019, 107).

PAGDALIT SA KINATIBUK-ANG KOMPERENSYA ALANG SA GABII SA PANIMALAY

Kanunay nakong gibati nga kinahanglan nakong paningkamutan ang paggamit sa mga pakigpulong sa komperensya alang sa mga leksyon sa gabii sa pamilya. Sa sinugdanan midumili ko. Ang akong mga anak bata pa, ang mga pakigpulong lisod nilang masabtan, ug dili ko sigurado kon aduna bay mga hilisgutan nga daling sabton sa mga bata. Apan nasayud ako nga maayo gyud nga akong sulayan.

Ang paggamit sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya

dili lang basta hingpit nga miusab sa among mga gabii sa panimalay alang sa akong mga anak, apan nakaangkon kami og talagsaong mga diskusyon sa ebanghelyo. Taliwala sa mga kasamok, adunay ginagmay nga mga milagrusong higayon sa kalipay sa pamilya.

Jessie Christensen, Utah, USA

Mahimo kamong mopaambit sa inyong kasinatian sa kinatibuk-ang komperensya pinaagi sa pagsumiter niini sa [liahona.ChurchofJesusChrist.org](https://www.liahona.churchofjesuschrist.org) o sa [facebook.com/liahona](https://www.facebook.com/liahona).

PANIMALAY, USA KA LANGITNON NGA DAPIT

"Kami nanghinaut ug nag-ampo nga ang matag **panimalay sa mga miyembro mahimong tinuod nga dangpanan sa hugot nga pagtuo, diin ang Espiritu sa Ginoo mahimong mopuyo**. Bisan pa man sa panagbingkil sa tanan natong palibut, ang panimalay mahimong usa ka langitnong dapit, diin ang pagtuo, pag-ampo, ug hugot nga pagtuo mahimong mahiusa uban ang gugma."

Presidente Russell M. Nelson, "Panapos nga Pakigpulong," *Liahona*, Mayo 2019, 111.

Kini nakabiyahena pag-ayo nga bag nahimong usa ka parte sa tradisyon sa pamilya nga misyonaryo nga pagserbisyo nga manghinaut ko nga dili gayud maguba.

Usa ka Laundry Bag sa Gugma

Naglisud ang akong pamilya sa pagdawat sa akong desisyon nga mahimong Santos sa Ulahing mga Adlaw. Sa dihang akong gipahibalo nga moserbisyo ko og full-time mission nga walay sweldo, dili tanan ang nakasabut kon sa unsang paagi o gani nganong gusto nako nga magmisyon. Gusto sa akong mga ginikanan nga moambit sa akong kadasig, apan naglisud sila sa pagtan-aw kanako nga “miundang” sa relihiyon diin gipadako ko nila.

Sa dihang akong nadawat ang akong tawag ngadto sa Honduras Tegucigalpa Mission, gilakip sa sobre ang lista sa mga butang nga kinahanglan nakong dad-on. Nakabantay ang akong mama nga usa sa mga butang sa akong lista mao ang laundry bag. Usa kana ka butang nga makasabut siya! Dali siyang mipalit og бага nga asul nga maong ug mikinamot paghimo og yano, magamit nga laundry bag nga hinimo uban sa gugma. Usa kadto ka gasa nga magpabililhon sa dugay nga panahon.

Kana nga laundry bag mikuyog kanako ngadto sa missionary training center ug dayon ngadto sa Honduras. Mibiyahena uban kanako gikan sa gamay nga balangay ngadto sa lain, sa hinay-hinay nagkadaan gikan sa asul kaayo ngadto sa dili na kaayo asul, sama sa paagi nga ang maong nga karsones nahimong paborito ug haum kaayo nga parisan sa karsones. Sa katapusan sa akong misyon, gihatag nako ang kadaghanan sa akong mga saput ngadto sa espesyal nga pamilya nga nakat-unan nako sa paghigugma, apan gipabilin nako ang laundry bag. Gihimo kadto sa akong mama alang gayud kanako bisan og wala siya makasabut sa kahulugan sa usa ka misyon.

Paglabay sa dul-an sa 30 ka tuig, ang among kinamagulangang anak nakadawat sa iyang tawag ngadto sa California Carlsbad Mission, uban sa listahan sa mga butang nga iyang gikinahanglan. Dungan namo kining gibasa, ug sa

dihang miabut kami sa “laundry bag,” among gikuha ang bag nga gihimo ni mama alang kanako. Bisan og nauphag na kaayo kini nianang higayona, gidala kini niya ngadto sa California.

Paglabay sa pipila ka tuig, ang akong anak nga babaye gitawag sa pagserbisyo didto sa Ohio Cleveland Mission, ug ang laundry bag mikuyog kaniya didto. Sa iyang pag-uli, gidala niya kini sa balay nga mas daan na apan wala gihapon kaayoy kaudat ug gisi.

Ang bag mipahinumdom nako nga ang pipila ka mga butang, sama sa mga leksyon nga nakat-unan gikan sa pagserbisyo og misyon ug gikan sa pagpakita og gugma alang sa uban—sama sa gibuhay sa akong inahan alang kanako—pabalik-balik nga makapana-lan kanato. Nahimo kining parte sa tradisyon sa pamilya nga misyonaryo nga pagserbisyo nga manghinaut ko nga dili gayud maguba. ■

Brian C. Heckert, Utah, USA

Mga Samaritanhon sa Elevator

Sa dihang ang usa ka pamilya sa akong ward mibutang og mga litrato diha sa Facebook mahitungod sa ilang kasinatian nga natanggong sa elevator sulod sa duha ka oras, wala akoy gibati mahitungod niini. Mao kana, hangtud nga ako mismo ang natanggong sa elevator.

Nabiyaan nako ang akong cell phone sa balay, busa gidukdok nako ang pultahan sa elevator ug nangayo og tabang. Nag-ampo usab ko. Wala madugay, pipila ka batan-ong lalaki nakadungog kanako ug—sama sa maayo nga mga Samaritanhon—mitawag sa mga serbisyo sa emerhensiya. Dayon miingon sila nga nag-puyo sila sa apartment numero 38 ug nangomedyang nga kon makagawas na ko, mahimo ko nga modala og pagkaon ngadto sa ilang apartment isip pagpasalamat.

Mibiya sila, ug naglisud ko sa pagkalma. Unsaon na man lang kon dili moabut ang mga trabahante sa emerhensiya? Dugang ko nga nag-ampo. Nasayud ko nga hapit na mopauli ang akong bana gikan sa trabaho ug dili siya makahibalo kon asa na ko.

Misugod na usab ako sa pagdukdok. Sa kalang sa mga pultahan sa elevator, nakakita ko og mga tawo nga nangagi. Gitawag nako sila ug gihangyo kon mahimo ba nilang tawagon ang akong bana ug sultihan siya mahitungod sa akong sitwasyon. Gibuhat nila kini, ug nakahimo ko sa pagkalma. Nasayud na karon ang akong bana, ug siguradohon niya nga makagawas na ko.

Milingkod ko og mga usa ka oras sulod sa elevator. Sa katapusan, miabut ang usa ka

trabahante sa maintenance ug mipagawas kanako. Miingon siya nga naungot ang elevator, mao nga kinahanglan siyang mokatkat sulod sa agianan sa elevator aron mapadagan pag-usab ang elevator. Gipasalaman nako siya sa iyang tabang.

Wala madugay nianang adlaw, akong giadto ug gipasalamat ang akong mga silingan diha sa apartment 38. Gidad-an nako sila og pipila ka pagkaon nga linuto sa balay. Miingon sila nga nangomedyang lang sila mahitungod sa pagkaon, apan nalipay ko nga mopasalamat kanila. Samtang gihinumduman nako kini nga kasinatian, nahibalo na ako karon sa unsay naagian sa pamilya sa akong ward, ug mapasalamaton ko sa mga tawo nga wala lang molabay kanako apan mihunong ug mitabang.

Wala tingali sila masayud niini, apan gisunod nila ang ehemplo sa Manluluwas. Wala Siya molabay o mobiya kanato. Mihatang Siya sa Iyang kinabuhi aron maluwas kita gikan sa piskal ug espiritwal nga kamatayon. Tungod niini, maningkamot ko nga mosunod sa Iyang ehemplo ug dili labyan ang problema sa ubang tawo. Mapasalamaton ko niining kasinatian nga wala damhang mihatag kanako og mas dakong pagdayeg Kaniya ug sa Iyang mga panalangin. ■

Katerina Tytina, Kyiv, Ukraine

Natanggong ko sa elevator nga walay cell phone. Gidukdok nako ang pultahan ug nangayo og tabang. Nag-ampo usab ko.

Gikan sa Krisis ngadto sa Panaghigala

Usa ka Domingo panahon sa panagtigum sa sakramento, aduna akoy gibati nga nakahasol kanako. Wala ko masayud kon unsa kadto, apan wala mawagtang ang pagbati. Gikulbaan ko nga nagtan-aw sa relo ug gusto na nga matapos ang miting. Dili kini kasagaran alang kanako.

Human sa panapos nga pag-ampo, anaa gihapon ang pagbati. Mitan-aw ko libut sa chapel ug nakabantay og tawo nga nagkupot sa iyang dughan. Giadto nako siya, ug mihangyo siya nga dad-on nako siya sa estasyon sa tren. Giingnan nako siya nga sa emergency room lang nako siya dad-on. Miingon siya nga aduna siyay tambal sa ilang balay nga makatabang kaniya. Giingnan nako siya nga ako siyang ihatud sa sakyanan ngadto sa ilaha tungod kay ang pagsakay og tren sa iyang kahimtang peligro ra kaayo.

Gitabangan nako siya pasulod sa akong sakyanan ug nangutana pag-usab kon dad-on ba nako siya sa doktor. Miingon siya nga wala na kini kinahanglan ug nga mahimo lang akong moadto sa iyang balay. Hilum akong nag-ampo, nangayo sa akong Amahan sa Langit sa pagtabang kaniya nga mamaayo ra ug sa pagtabang kanako nga luwas nga mohatud kaniya sa ilaha! Mainampingon akong midrayb, giablhan ang mga bintana sa sakyanan, ug naningkamot sa pagpakalma kaniya. Paglabay sa panahon, misandig siya sa iyang lingkuranan ug hinay-hinay nga mi-relaks.

Sa dihang miabut kami sa iyang balay, gidapit ko niya sa pagsulod. Nalipay ko tungod kay gusto nakong masiguro nga natumar niya ang iyang tambal ug nga miepekto kini. Mitumar siya sa iyang tambal ug misugod nga maarang-arang. Miingon siya nga sakit gihapon og gamay ang iyang dughan apan gibati niya nga luwas diha sa balay.

Gidapit ko niya nga magpabilin alang sa panihapon, ug sukad nianang

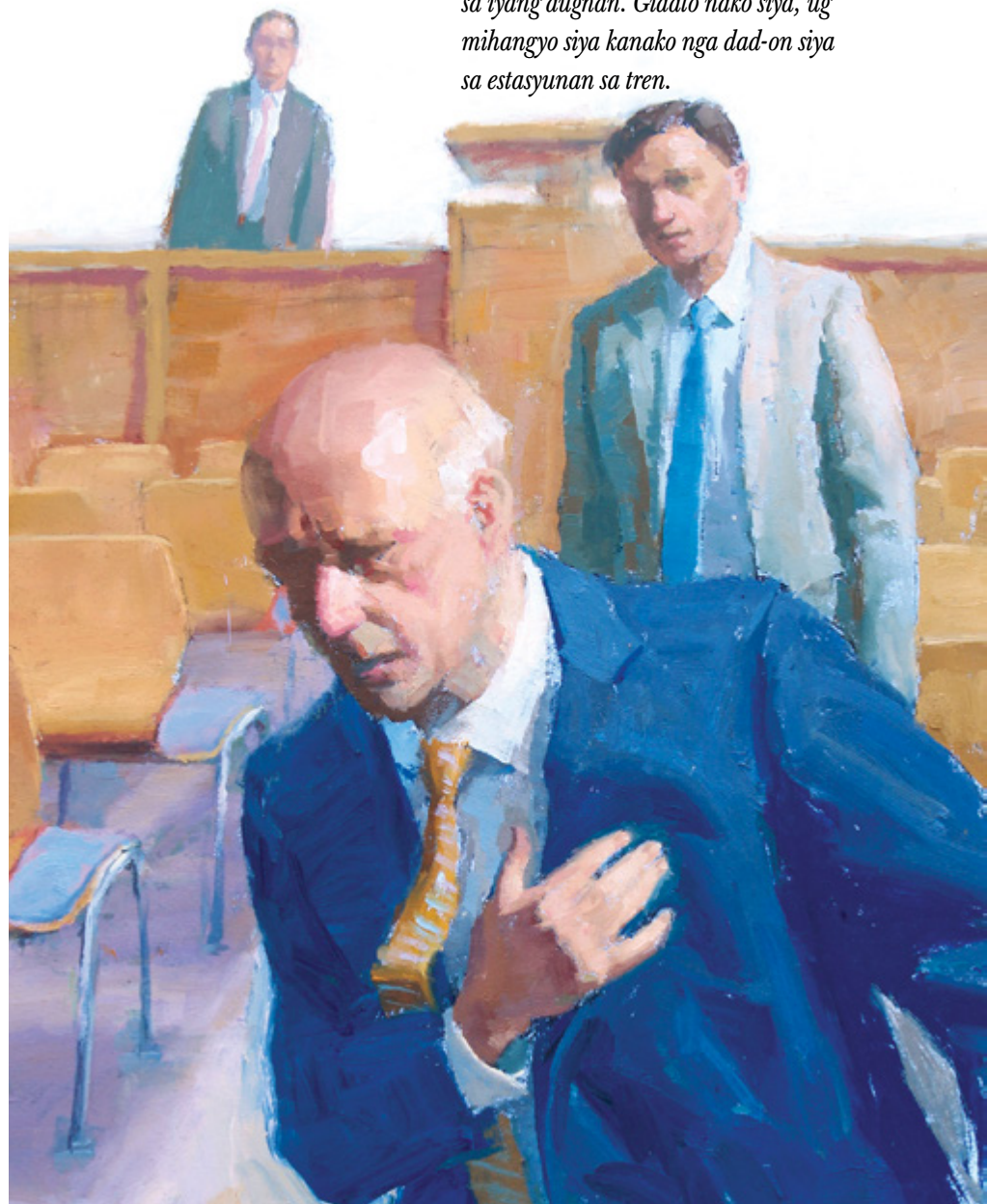
hapon, nahimo kaming maayong mga higala. Kasagaran kaming magkuyog nga maglingaw-lingaw sa gawas ug magtinabangay sa usag usa. Sa wala pa kini nga kasinatian, aduna akoy daghang mga higala kinsa dili maayo og impluwensya ngari kanako. Apan ang akong pakighigala niining tawhana nakapanalangin sa akong kinabuhi.

Usahay gikan sa usa ka krisis, motumaw ang talagsaong panaghigalaay. Kon gipasakay lang nako siya sa tren, nagduda ko kon makaabut ba siya sa

ilang balay. Dili gayud nako mapasaylo ang akong kaugalingon kon duna pay nahitabo kaniya. Mapasalamaton ko sa akong Amahan sa Langit nga ang Espiritu Santo migiya kanako ngadto niini nga sitwasyon ug nga, niana nga proseso, nakaangkon ko og tinuod ug minahal nga higala! ■

Rolf Schweizer, St. Gallen, Switzerland

Mitan-aw ko libut sa chapel ug nakabantay og tawo nga nagkupot sa iyang dughan. Giadto nako siya, ug mihangyo siya kanako nga dad-on siya sa estasyon sa tren.

Ang Tam-is nga Tunug sa Family History

Sa pagbisita nako sa akong anak nga babaye sa Kentucky, USA, nakadiskubre ko og karaan nga Appalachian nga instrumento sa musika nga gitawag og dulcimer sa bukid. Gitudloan nako ang pipila sa akong mga apo sa pagtugtog og musika ug nakita nga sayon ang pagtukar og yano nga mga melodiya diha sa dulcimer. Kining mabitbit ug sayon tipigan nga instrumento nga kwerdas [stringed instrument] makahatag og makalingaw nga musika sa pamilya samtang maglingkod kami libut sa campfire o diha sa panimalay.

Usa ka hapon ang akong anak nga babaye ug ako nanglakaw aron mangita og tawo nga manghimo og mga dulcimer. Nakakita kami og tigulang nga lalaki kinsa nagpuyo sa gamayng payag sa usa ka dalan sa probinsya. Nanghimo siya og mga dulcimer sa bukid ug aduna sa akong gipangita.

Sa misunod nga pipila ka tuig, nakat-on ko sa pagtukar ug mitudlo sa pipila sa akong mga apo sa pagtukar usab. Gusto nakong hatagan ang kada apo og dulcimer, apan ang pagpalit og 17 niini mahal ra. Busa nakahukom ko nga magkat-on sa paghimo niini sa akong kaugalingon.

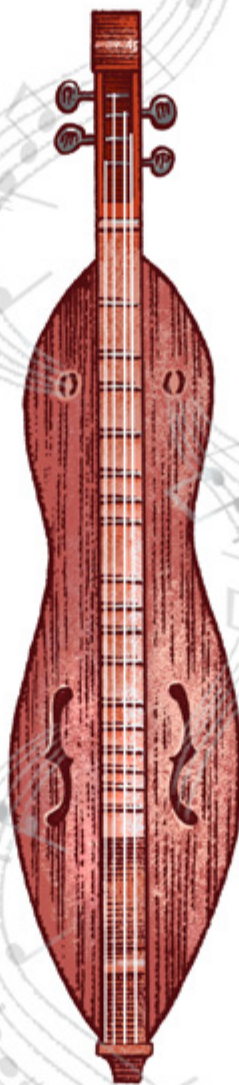
Gisugdan nako pinaagi sa pagsiksik sa kasaysayan niining talagsaon nga Amerikanong instrumento. Akong nasayran nga usa ka instrumento nga susama sa dulcimer, gitawag

og scheitholt, tingali gidala sa German o Scandinavian nga mga milalin ngadto sa Estados Unidos sa katuigang 1700. Sa samang panahon, ang mga milalin nga Scotch-Irish mitukar usab sa scheitholt. Paglabay sa panahon, ang katawhan misugod sa paghimo og inusab nga mga bersyon sa scheitholt, nga sa katapusan nahimong dulcimer sa bukid. Nasayran usab nako nga ang ngalan nga dulcimer nagagikan sa Latin nga *dolce melos*, o “tam-is nga tunog.”

Hunahunaa ang akong kakurat sa dihang wala madugay, samtang nag-andam ko og mga istorya sa kasaysayan sa pamilya, akong nadiskubrihan nga ang pipila sa kasagarang German nga katigulangan sa akong inahan ug ang Scotch-Irish nga katigulangan sa akong amahan nakatukar sa dulcimer sa bukid! Nahingangha ko nga, paglabay sa mga henerasyon, akong nadiskubrihan ang instrumento ug nagtudlo sa akong mga apo unsaon sa pagtukar niini! Pagkatalagsaon nga koneksyon sa musika tali kanako ug sa akong katigulangan ug kaliwatan!

Mapasalamaton ko alang sa buhat sa family history, nga nakatabang nako nga makadayeg sa akong katigulangan ug mobati og koneksyon ngadto kanila pinaagi sa tam-is nga tunug sa dulcimer sa bukid. ■

Gary McCallister, Colorado, USA

Ang dulcimer sa bukid maoy usa ka talagsaong koneksyon sa musika tali kanako ug sa akong katigulangan ug kaliwatan.

Usa ka Sulat gikan sa usa ka Apostol

**Ni Presidente
M. Russell
Ballard**

Aking nga
Presidente sa
Korum sa Napulog
Duha ka mga
Apostoles

Mamulong ako aron sa
pagpasidaan kaninyo sa
pipila ka mga hagit nga
atong giatubang karon.

Si Apostol Pablo kanunay nga mokontak sa karaang mga Santos pinaagi sa mga sulat, o mga epistola, nga iyang gipadala ngadto sa lain-laing mga sanga nga nagpahibalo sa iyang gugma, direksyon, ug mga pagtulun-an. Tungod kay dili ako makahimo sa personal nga pakigkita kaninyong tanan, akong isulti kaninyo ang akong kaugalingong sulat sa pagpahayag sa akong gugma, pasalamat, ug mga pagtulun-an.

Ngadto sa mga Santos sa Corinto, si Pablo misulat, “Si Pablo, tinawag pinaagi sa kabubut-on sa Dios aron mahimong apostol ni Kristo Jesus” (1 Mga Taga-Corinto 1:1).

Gitawag usab ako nga mahimong usa ka Apostol ni Jesukristo, ug isip usa ka talagsaon nga saksi sa Ginoo, ako mopamatuod, sama sa gibuhay ni Pablo sa iyang mga sulat, nga gitugyan ni Jesukristo ang iyang Kaugalingon alang kanato ug nga ang Amahan mibanhaw Kaniya gikan sa patay (tan-awa sa Mga Taga-Galacia 1:1, 4). Dugang ko nga mopamatuod nga gipahiuli ni Jesukristo ang Iyang Simbahan pinaagi ni Propeta Joseph Smith niining katapusang mga adlaw ug nga ang kahingpitan sa ebanghelyo ug sa mga panalangin nga nag-uban sa mahangturong mga pakigsaad maanaa sa tanan kinsa motuo ug mosunod ni Ginoong Jesukristo.

Sa pagtimbaya kaninyo, akong gamiton ang mga pulong ni Pablo: “Nganha sa simbahan nga iya sa Dios . . . , kanila nga nabalaan pinaagi kang Kristo Jesus, nga gipagagtawag ingon nga mga balaan, . . . ang grasya ug ang kalinaw maanaa kaninyo gikan sa Dios nga atong Amahan ug gikan sa Ginoong Jesukristo” (1 Mga Taga-Corinto 1:2–3).

Mga kaigsoonan, aron magpabiling himsog ang atong mga kasingkasing sa ebanghelyo, nagkinahanglan kita og kanunay nga pagpahiling. Samtang nag-ampo ko alang sa tabang sa langit, nakadawat ko og pipila ka mga rekomendasyon alang kaninyo nga mopabilin kaninyong himsog ug lig-on sa espirituhanong paagi.

Mipasidaan si Pablo sa mga Santos sa iyang kaugalingong panahon sa espirituhanong kakuyaw nga ilang giatubang. Ngadto sa mga taga-Galacia, siya misulat:

“Nahibulong ako nga sa kalit mitalikod kamo kaniya nga nagtawag kaninyo sa grasya ni Kristo ug mibalitok kamo ngadto sa laing ebanghelyo:

“Dili nga adunay laing ebanghelyo, kondili nga adunay nanagpagubot kaninyo ug buot magatuis sa ebanghelyo mahitungod kang Kristo.

“Apan bisan pa kon kami, o usa ba ka manolunda nga gikan sa langit, magawali kaninyog Maayong Balita nga supak sa amo nang gikawali kaninyo, ipatunglo siya” (Mga Taga-Galacia 1:6–8).

Akong iisa ang akong tingog sama sa gibuhat ni Pablo, nga adunay mga tawo “nga nanagpagubot kaninyo ug buot magatuis sa ebanghelyo mahitungod kang Kristo.” Akong gibaliwala ang akong katungdanan kon dili ako mamulong sa pagpasidaan kaninyo sa mga hagit nga atong giatubang karon.

Ang mga indibidwal kinsa wala magpabilin nga nakatutok sa yanong doktrina ug ebanghelyo ni Jesukristo sa katapusan maminaw sa mini nga mga magtutudlo ug nangangkon nga mga propeta ug motuo sa kalibutanong mga pilosopiya.

Duha ka Impluwensya sa Uniberso

Mga kaigsoonan, ayaw gayud kalimot nga adunay duha ka impluwensya sa uniberso: ang usa nagdapit kanato sa pagpili sa matarung ug sa pagsinati sa mahangturong kalipay ug kamaya, ug ang lain nagdapit kanato sa pagpili sa kaatbang sa matarung, nga nagdala og kagulan ug pagmahay. Ang atong doktrina nagtudlo kanato nga ang kinabuhi usa ka pagsulay—usa ka panahon aron makita unsa nga pagdapit ang atong dawaton.

Pahinumduman ko kamo sa panagna ni Jesus kabahin sa katapusang mga adlaw nga atong gipuy-an karon: “Kay motungha ang mga mini nga Kristo ug mga mini nga propeta ug magapakitag dagkung mga ilhanan ug mga katingalahan aron sa pagpahisalaag, kon mahimo, bisan pa sa mga pinili” (Mateo 24:24). Maguol kita kon makasaksi kita sa pipila sa “mga pinili” nga nalingla, sama sa gipasidaan ni Jesus.

Bag-ohay lang mibisita ko sa usa ka gamay nga kakahoyan sa mga sequoia nga gitanom daghang katuigan na ang milabay sa campus sa Brigham Young University. Usa ka higala mipasabut kanako nga ang mga sequoia mao

ang pinakadako nga mga kahoy sa kalibutan ug mahimo silang motubo sa gitaaon nga 286 pye (87 m) nga pinasagdan. Mabuhì sila og sobra sa 3,000 ka tuig.

Usa sa mga kahoy namatay ug kinahanglang putlon, nga nagbilin lamang og tuod nga mopahinumdom ni bisan kinsa nga molabay nga usa ka taas, halangdon nga kahoy kaniadto nagbarug didto. Ang espesyalista sa mga tanom [arborist] sa campus gusto nga masayud unsa ang nakapatay sa kahoy, tungod kay klaro nga ang sequoia wala mamatay sa katigulangan. Human sa pagsusi, iyang natino nga ang makaa-muma nga mga gamut sa kahoy namatay gumikan sa kakulang sa tubig.

Sa unsang paagi kini nahitabo nga ang kahoy naglambo man didto sa sobra lima ka dekada? Nakadiskubre ang espesyalista sa mga tanom nga ang aquifer [napundong tubig sa ilawom sa yuta] nabalhin isip wala tuyoa nga sangputanan sa pagtukod og bag-o nga gambalay, sa silangan lang gyud sa kakahoyan.

Alang kanako usa kini ka hingpit nga analohiya mahitungod sa unsay mahitabo kon ang lig-on nga mga miyembro sa Simbahan—ang “mga pinili,” kadtong kinsa makita nga daw lig-on diha sa pagtuo—mamatay sa espirituhanong paagi.

Sama sa patay nga sequoia, kini nga mga miyembro sa Simbahan kaniadto nakadawat sa ilang espirituwal nga pag-amuma gikan sa atabay sa buhi nga tubig nga gitanyag ni Jesukristo. Apan tungod sa lain-laing mga rason, napalayo sila gikan sa tinubdan sa espirituhanong pag-amuma, ug kon wala kana nga pag-amuma ang ilang espiritu naluya, ug sila sa katapusan namatay sa espirituhanong paagi.

Unsaon nato pagsiguro nga ang atong espirituhanon nga pang-alima nga mga gamot konektado kanunay sa atabay sa buhi nga tubig?

Mahinungdanon nga mga Gawi

Ang Ginoo milatid og yano, personal nga mga gawi nga magpabilin kanato nga lig-on natukod, saktong nakasabut, ug konektado Kaniya. Ang ingon nga mga gawi, kon buhaton sa hingpit nga tumong sa kasingkasing, tinuod nga katuyoan, ug sa walay pagpakaaron-ingnon ug pagpanglimbong, nagtugot kanato nga mahimong dili matarug nga mga disipulo ni Ginoong Jesukristo.

Kining mahinungdanon nga mga gawi naglakip sa mga butang nga daw dali kaayong mataligam-an tungod sa kadaghang buluhaton sa atong kinabuhi, bisan kon kita okupado sa

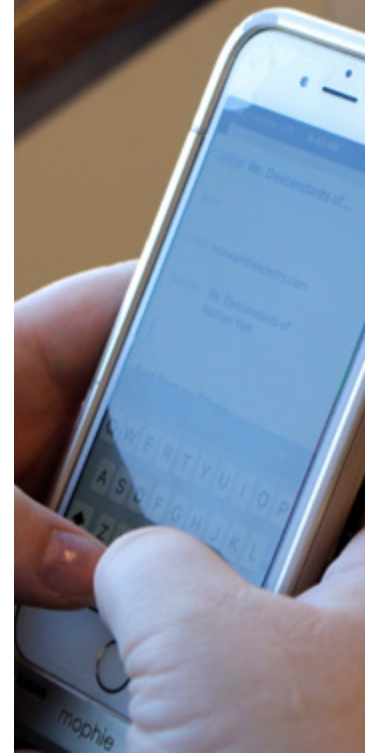
maayo nga mga butang sama sa pagtinguha og edukasyon, pagtrabaho aron sa pagsuporta sa pamilya, ug paglakip sa atong kaugalingon diha sa pagserbisyo sa komunidad ug sa Simbahan.

Naglakip kini sa sinserong inadlaw nga pagampo, tinuorayng pagpuasa, regular nga pagtuon ug pamalandong sa kasulatan ug sa mga pulong sa buhing mga propeta, paghimo sa adlawng Igpapahulay nga kahimut-an, pagambit sa sakramento uban sa pagpaubos ug paghinumdom kanunay sa Manluluwas, pagsimba diha sa templo kanunay kon mahimo, ug, sa katapusan, pagtabang sa mga kabus ug nanagsubo—kadtong anaa sa duol ug sa tibuok kalibutan.

Kon ang usa ka tawo mohunong sa paghimo niining yano apan importanting mga butang, ilang gipalayo ang ilang kaugalingon gikan sa atabay sa buhi nga tubig ug gitugutan si Satanas sa paglibug sa ilang panghunahuna pinaagi sa iyang walay klaro nga mga ideya, nga mobabag sa kaugatan sa pagkaminud-anon ug mopaluya sa espiritu pinaagi sa peke nga nutrisyon. Ang sala ug kahisol sa tanlag makapalibug sa hunahuna—nga moresulta sa daghan sa paglimud sa nangaging inspirasyon ug pagpadayag ug mosangput sa pagkawagtang sa pagpamatuod sa mga kamatuoran sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Usa ka butang nga anaa kanunay sa akong hunahuna mao ang pagkasayud nga ang mga indibidwal kinsa wala magpabilin nga nakatutok sa yanong doktrina ug ebanghelyo ni Jesukristo sa katapusan maminaw sa mini nga mga magtutudlo ug nangangkon nga mga propeta ug motuo sa kalibutanong mga pilosopiya. Kining alternatibo nga mga tingog naglakip sa:

- Pagkamadanihon sa makapagarbusong bahandi.
- Mga gusto nga daw mas importante pa sa mga panginahanglan, sa ingon mopadako sa personal nga utang.
- Paglingaw-lingaw ug lulinghayaw nga makapalayo gikan sa kamaayo sa ebanghelyo.
- Mga kalihokan nga makapugong kanato sa tukma nga pagbalaan sa adlaw nga Igpapahulay.
- Mga podcast ug mga website sa internet nga miduso og mga pangutana ug pagduha-duha nga dili igo ang pagkaminuon sa intelektwal nga paagi aron tukma ug matinuorong mapresentar ang panglantaw sa Ginoo.

Tabangi ang Uban nga Makakita og mga Tubag

Tuguti ko sa pagsiguro nga nakasabut kamo niining importante nga punto. Dili gayud sayop ang pagpangutana o pagsusi sa atong kasaysayan, doktrina, ug mga binuhatan. Ang Pagpahiuli nagsugod sa dihang si Joseph Smith nagtinguha og tubag sa sinsero nga pangutana.

Mga ginikanan, mga lider sa auxiliary, mga magtutudlo sa Simbahan (lakip ang mga magtutudlo sa seminary ug institute), mga bishop, ug mga presidente sa stake: Kon may tawo nga moduol kaninyo nga adunay pangutana o kabalaka, palihug ayaw lang ibaliwala ang pangutana. Ayaw siya sultihi nga dili mabalaka mahitungod sa pangutana. Palihug ayaw pagduha-duha sa kamapahinunguron sa tawo ngadto sa Ginoo o sa Iyang buhat. Hinoon, tabangi ang tawo nga makakita og mga tubag sa mga pangutana.

Mabalaka ko kon makadungog ko og sinsero nga mga tawo nga nagpangutana og matinuoron nga mga pangutana mahitungod sa atong kasaysayan, doktrina, o mga binuhatan ug dayon gitratar nga daw wala silay pagtuo. Dili kana ang paagi sa Ginoo. Sama sa gisulti ni Pedro, “Kinahanglan andam kamo kanunay sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana sa hinungdan sa paglaum nga anaa kaninyo” (1 Pedro 3:15).

Kinahanglang mas maayo pa ang atong mabuhat sa pagtubag sa matinuoron nga pangutana. Bisan tuod dili kita makahimo sa pagtubag sa matag pangutana mahitungod sa kalangitan o sa atong kasaysayan, doktrina, ug mga binuhatan, makahatag kita og daghang tubag ngadto niadtong matinuon-anon. Kon wala kita mahibalo sa tubag, mahimo kitang magdungan sa pagsiksik sa mga tubag—usa ka giambitan nga pagsiksik nga mahimong magpaduol kanato sa usag usa ug magpaduol sa Dios. Siyempre, dili kanunay nga makakita kita og makatagbaw nga mga tubag sa atong mga pangutana. Sa ingon nga mga panahon, maa-yong hinumduman nga may dapit gihapon sa relihiyon alang sa hugot nga pagtuo. Usahay kita makakat-on ug makatuon ug makahibalo; ug usahay kinahanglan kita nga motuo ug mosalig ug maglaum.

Tabangi kadtong adunay mga pangutana nga makaamgo nga ang Ginoo wala magkinahanglan sa Iyang mga Santos nga mahibalo sa tanan mahitungod sa kasaysayan ug doktrina. Busa, dili kita magdahum nga ang mga ginikanan, mga lider, ug mga magtutudlo aduna sa tanang

tubag sa matag pangutana. Bisan diha sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, anaa kadtong managlahi kaayo og mga kaagi ug pagbansay nga nakatugot sa pagpaambit og halapad nga kasinatian atol sa among mga diskusyon ug deliberasyon.

Kon duna akoy pangutana nga dili nako matubag, kasagarang modangup ako ngadto niadtong makatabang kanako. Ang Simbahan napanalanginan og nabansay nga mga eskolar ug niadtong kinsa migahin og tibuok kinabuhi nga pagtuon, kinsa nasayud sa atong kasaysayan ug sa mga kasulatan. Kining mahunahunaon

Kon ikonsiderar ninyo og maayo ang propetikanhong tambag, inyong makaplagan ang inyong espirituhanon nga pang-alima nga mga gamut nga konektado ngadto sa “tubod sa tubig nga magatubo ngadto sa pagkakinabuhing dayon” (Juan 4:14).

nga mga lalaki ug babaye naghatag og konteksto ug background aron mas masabtan nato ang atong sagrado nga nangagi ug ang atong kasamtangan nga mga binuhatan. Napanalanginan niining impormasyon nga ilang gihatag, mas andam na ako sa pagtinguha sa giya sa Espiritu Santo.

Ang Simbahan matinguhaon nga mahimong bukas ug matinuuron ug mimantala og bililhon nga mga kapanguhaan aron sa paghatag og bag-ong panglantaw ug pagtanyag og dugang nga konteksto sa istorya sa Pagpahiuli pinaagi sa Joseph Smith Papers nga website ug mga Gospel Topic essay diha sa Church of Jesus Christ.org. Talagsaon kini nga panahon sa pagtuon sa kasaysayan ug doktrina sa Simbahan, uban sa abunda nga mga kapanguhaan ug mga eksperto nga naghatag og makatabang nga konteksto ug pagsabut sa atong nangagi. Pag-ampo kanunay ug sunda ang pag-aghat sa Espiritu Santo, kinsa mopadayag og espirituhanon nga mga kamatuoran.

Paggasto og Minos kay sa Inyong Kinitaan

Nabalaka ko nga ang pipila ka mga miyembro mogasto og labaw pa sa ilang kinitaan samtang

mosulay sila sa pag-angkon sa unsay naangkon sa ilang mga silingan. Makahimo kita og seryoso nga sayop kon itandi nato ang atong kinabuhi niadtong adunay daghang katigayunan, nakalimot nga kadaghanan kanato miuswag na sa yuta. Palihug pagkatagbaw ug tagamtama ang mga panalangin nga nadawat na ninyo kay sa mahimong ulipon sa dili maalamong paggamit sa utang. Ayaw gayud kapakyas sa pagbayad sa inyong ikapulo, ug paghimo og ubay-ubay nga halad sa pagtabang sa kabus.

Tagamtama ang Pakig-uban sa Usag Usa

Ang uban kaninyo tingali nanghinobra ang buluhaton tungod sa daghang kalihokan, lakip na ang mga maayo. Palihug ampingi nga dili masobrahan sa buluhaton ang inyong mga anak. Palunga matag karon ug unya ang social media ug ubang makalinga sa gawas aron molingkod ug makigsulti ug motagamtam sa pakig-uban sa usag usa. Sama sa bag-o lang nakong gitudlo sa kinatibuk-ang komperensya, pagpahigayon kanunay og family council (tan-awa sa “Mga Family Council,” *Liahona*, Mayo 2016, 63–65).

Hinumdumi, ang Ginoo mitambag kanato sa paggahin og panahon aron “[mohilum ug moila] nga ako mao ang Dios” (Salmo 46:10; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 101:16).

Aron mahimong okupado ang mga sakop sa pamilya ug mapalayo gikan sa unsay labing importante, kanunay nga dunay tawo nga magmugna og bag-ong butang—bag-o nga app o dula, sama pananglit, nga moaghat sa batanong nga tawo nga magduko diha sa ilang mga smartphone imbis nga moyahat aron makakita sa matahum nga mga linalang sa talagsaong kalibutan sa Dios o gani sa usa ka tawo nga gusto nila nga mahimamat, ma-date, ug maminyo ug diin sila makabaton og usa ka relasyon sa tinuod nga kalibutan nga moresulta sa mahangturon nga mga panalangin.

Higugmaa ang Inyong Silingan

Maghisgot ko kadali mahitungod sa atong mga higala, mga silingan, ug mga kauban sa eskwelahan ug trabaho kinsa dili mga miyembro sa Simbahan. Bisan tuod seryoso natong gidawat ang mahinungdanong tahas ug sugo gikan sa Ginoo nga “Panglakaw kamo ug himoa ninyong tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamautismo kanila sa ngalan sa Amahan, ug sa Anak, ug sa Espiritu Santo” (Mateo 28:19), atong gitahud

ug girespeto ang kabubut-on sa tanan nga maghunahuna ug motuo—o dili motuo—sumala sa ilang pagpili.

Kon ang usa ka silingan, kauban sa trabaho, o kauban sa eskwelahan dili interesado sa pagsusi sa ebanghelyo, kinahanglang padayon natong ituyhad ang kamot sa pakighigala. Ang atong gugma alang kanila kinahanglang dili kondisyonal; kinahanglang nga kinasingkasing kini ug walay mga kondisyon.

Ang atong mga anak labing makakat-on pinaagi sa chemplo sa mga ginikanan ug mga lider. Magmainampingon kita sa unsay atong isulti mahitungod sa uban ug giunsa nato pagtratar ang atong isigkatawo. Ug hinumdumi, aduna gayud kitay katungod nga dili moyon, apan dili kinahanglang nga makiglalis dayon kita.

Si Jesus mitudlo, “Higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon” (Mateo 19:19). Kon kita Iyang mga disipulo, kinahanglang nitang mosunod sa Kristiyanong kamatinahuron ug kamabination sa tanan nga atong mahimamat, lakip niadtong mipili nga mobiya sa Simbahan.

Makigtambayayong kita sa tanang tawo nga adunay maayong katuyoan sa matag maayo nga kawsa ug ilakip sila sa atong mga grupo sa mga higala ug kaubanan. Tinud-anay nato silang hangupon ngadto sa atong mga chapel ug mga kalihokan sa ward.

Kalinaw ug Propetikanhong Tambag

Ang akong apostolikanhong sulat kaninyo motapos samtang mopamatuod ko nga kon ikonsiderar ninyo og maayo ang propetikanhong tambag, inyong makaplagan ang inyong espirituhanon nga pang-alima nga mga gamut nga konektado ngadto sa “tubod sa tubig nga magatubo ngadto sa pagkakinabuhing dayon” (Juan 4:14). Dili kamo mamatay sa espirituhanong paagi sama sa matahum nga kahoyng sequoia; hinoon, mopamatuod ko nga makabaton kamo og dugang nga kalinaw, kalipay, ug kamaya sa inyong kinabuhi pinaagi sa pagdawat ni Jesukristo ug sa mga sulugoon nga Iyang gitawag ug pinaagi sa pagsunod sa Iyang plano sa ebanghelyo. Gawas kon ang mga tawo sa kanasuran mopabalik sa ilang mga kasingkasing ngadto sa Dios ug sa Iyang mga pagtulunan ug plano, sigurado nga atong atubangon ang mga sangputanan nga gipadayag diha sa mga kasulatan.

Minahal kong mga kaigsoonan, gisangunon kita sa pag-andam sa Simbahan ug sa atong kaugalingon alang niadtong mga adlaw nga siguradong moabut kon ang mga tawo sa kalibutan mopadayon sa pagbaliwala ug dili manumbaling sa Dios nga atong Langitnong Amahan ug Iyang Pinalanggang Anak, ang Ginoo nga si Jesukristo. Ang mga kasulatan tataw sa mga sangputanan sa pagpalayo gikan sa Dios.

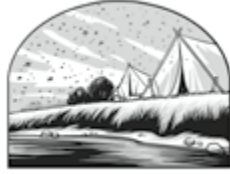
Kami nahigugma kaninyo. Akong pribilehiyo nga modapit sa atong Langitnong Amahan sa pagpanalagin kaninyo. Hinaut nga makaangkon kamo og kalinaw. Hinaut nga makaangkon kamo og kalipay diha sa inyong kasingkasing. Hinaut nga makaangkon kamo og kaisug nga maghinulsol kon gikinahanglang ninyo. Kon adunay nagpanghitabo sa inyong kinabuhi nga dili maayo, hinaut ang Ginoo mopanalagin kaninyo sa kaisug aron maghinulsol ug mag-usab, sugod karon. Hinaut ang Ginoo mohatag kaninyo sa kalig-on aron inyong ibaling ang inyong kasingkasing ngadto Kaniya, mohigugma Kaniya, ug moserbisyo Kaniya aron luwas kamo nga magpadayon sa mortalidad, mangandam alang niana nga adlaw nga pagagakson sa mga bukton sa atong Amahan sa Langit ug sa Iyang Hinigugmang Anak.

Isip usa ka talagsaong saksi ni Kristo, mopamatuod ako kaninyo nga nasayud ko nga si Jesus mao ang Kristo. Siya ang Anak sa Dios. Kini nga mga butang nga akong gisulti tinuod, ug manghinaut ko nga inyong dawaton ang akong sulat diha sa espiritu diin ako namulong. Mopamatuod ko nga kini ang Simbahan ni Jesukristo.

Hinaut nga ang Dios mopanalagin kaninyo, akong minahal nga kaigsoonan, samtang atong buhatan ang tanan nga atong mahimo aron mangandam alang niana nga adlaw sa diha nga ang Manluluwas ug Manunubos sa kalibutan moanhi pag-usab isip atong Ginoo ug Hari. ■

Gikan sa pakigpulong nga, “An Epistle to the Saints of the Utah Salt Lake Area [Usa ka Sulat ngadto sa mga Santos sa Utah Salt Lake Area],” nga gihatag sa usa ka multistake nga komperensya niadtong Septyembre 11, 2016.

KAPITULO 3

Pulong ug Kabubut-on sa Ginoo

Pahinumdom gikan sa Editor: Usa kini ka kinutlo sa kapitulo 3 gikan sa Mga Santos volume 2, Walay Dili Balaan nga Kamot. (Ang Volume 2 ipagawas sa sayo sa sunod nga tuig.) Niadtong tinglarag sa 1846, mga 2,500 ka mga miyembro sa Simbahan, lakip ni Presidente Brigham Young, ang nagpuyo sa Winter Quarters, usa ka temporaryong pamuy-anan sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa kasadpan sa Suba sa Missouri. Daghang mga Santos didto ang nag-antus sa sakit.

Taliwala sa pag-antus didto sa Winter Quarters, nadawat ni Brigham ang balita nga usa ka pundok sa manggugubot nga mga liboan ka mga lalaki miatake sa gamay nga komunidad sa mga Santos nga anaa pa sa Nauvoo. Mga duha ka gatus ka mga Santos misukol, apan napilde sila sa gubat human sa pipila ka mga adlaw. Ang pamunoan sa siyudad nakigsabut alang sa malinawon nga pagbakwit sa mga Santos, kadaghanan kinsa mga kabus ug masakiton. Apan samtang ang mga Santos mibiya sa siyudad, ang panon sa manggugubot misamok-samok kanila ug milungkab sa ilang mga panimalay ug mga karomata. Usa ka panon sa manggugubot misakmit sa templo, gipasipad-an ang sulod niini, ug gibiyay-biay ang mga Santos samtang sila milayas ngadto sa mga kampo sa pikas nga daplin sa suba.²⁸

Sa dihang nahibaloan ni Brigham ang mahitungod sa pagkawala sa paglaum sa mga lalin, mipadala siya og sulat ngadto sa mga pangulo sa Simbahan, nagpahinumdom kanila sa pakigsaad nga ilang gihimo didto sa Nauvoo sa pagtabang sa mga kabus ug sa pag-abag sa matag Santos kinsa buot moadto sa kasadpan.

“Ang kabus nga mga kaigsoonan, mga biyuda ug mga ilo, masakiton ug timawa, sa karon nagpabilin sa kasadpan nga tampi sa Mississippi,” siya mipahayag. “Karon ang panahon alang sa pagtrabaho. Himoa nga ang kalayo sa pakigsaad, nga inyong gihimo didto sa balay sa Ginoo, modilaab diha sa inyong mga kasingkasing, sama sa usa ka siga nga dili mapalong.”²⁹

Bisan og sila nakapadala og kawhaan ka panghinabang nga mga karomata ngadto sa Nauvoo sa milabay nga duha ka semana ug dihay gamay nga pagkaon ug pipila ka mga tagana para reserba, ang mga Santos sa Winter Quarters ug sa kasilinganang mga pamuy-anan mipadala og dugang nga mga karomata, mga panon sa toro, pagkaon, ug ubang mga tagana balik ngadto sa Nauvoo. Si Newel Whitney, ang tigdumalang bishop sa Simbahan, mipalit usab og harina alang sa timawa nga mga Santos.³⁰

Sa dihang nakaplagan sa panghinabang nga mga pundok [relief parties] ang mga lalin, daghan sa mga Santos didto kahilananon, kulang sa kagamitan alang sa tugnaw nga panahon, ug hilabihan na kagutom. Pagka Oktubre 9, samtang sila nangandam alang sa panaw ngadto sa Suba sa Missouri, nagtan-aw ang mga Santos samtang usa ka panon sa pugo mipuno sa kalangitan ug mitugpa ibabaw ug libut sa ilang mga karomata. Ang mga dagko ug mga batang lalaki nag-inilugay sa mga langgam, gipangdakop kini pinaagi sa ilang mga kamot. Daghan ang nakahinumdom giunsa usab sa Dios pagpadala ni

Moises ug sa mga anak sa Israel og pugo diha sa panahon sa ilang panginahanglan.

“Niining buntaga kami adunay direkta nga kasinatian sa kalooy ug kamaayo sa Dios,” misulat si Thomas Bullock, usa ka klerk sa Simbahan, diha sa iyang journal. “Ang mga kaigsoonan midayeg sa Dios ug mihimaya sa Iyang ngalan nga kon unsa ang gibu-bu diha sa mga anak sa Israel didto sa kamingawan gipakita ngari kanamo diha sa among kalisud.”

“Matag lalaki, babaye, ug bata adunay mga pugo nga makaon alang sa ilang panihapon,” misulat si Thomas.³¹

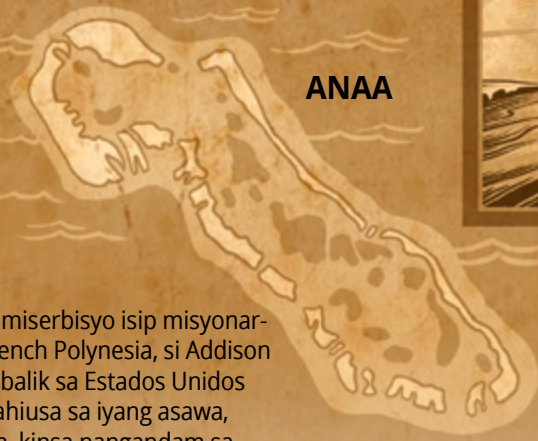
Sa laing bahin, liboan ka milya ang gilay-on diha sa kagaangan [atoll] sa Anaa diha sa Kadagatan sa Pasipiko, usa ka tighupot sa Aaronic nga Pagkapari nga ginganlan og Tamanehune mipakigpulong sa usa ka komperensya sa sobra sa walo ka gatos ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. “Usa ka sulat ang kinahanglan nga ipadala ngadto sa Simbahan sa Amerika,” misugyot siya, “maghangyo kanila sa pagpadala dayon nganhi og gikan sa lima ngadto sa usa ka gatos ka mga elder.” Si Ariipaea, usa ka miyembro sa Simbahan ug usa ka

pangulo sa lokal nga balangay, mipadangat sa sugyot, ug ang mga Santos sa Amihanang Pasipiko mipataas sa ilang mga kamot agi og pag-uyon.³²

Nagdumala sa komperensya, si Addison Pratt kinasingsing nga miuyon ni Tamanehune. Sa miaging tulo ka tuig, si Addison ug si Benjanim Grouard nakabunyag og kapin sa usa ka libo ka mga tawo. Apan niana nga panahon nakadawat lamang sila og usa ka sulat gikan ni bisan kinsa sa Napulog Duha, ug kini wala maghatag og kasugoan alang sa pagpauli sa panimalay.³³

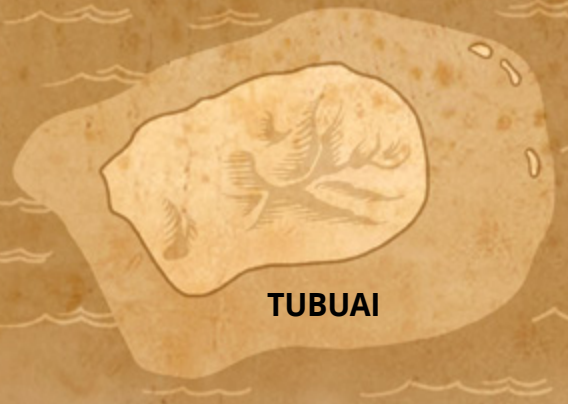
Sulod sa unom ka bulan sukad madawat kana nga sulat, ang duha ka mga misyonaryo wala nay laing nadungog gikan sa pamilya, mga higala, o mga pangulo sa Simbahan. Sa matag higayon nga may moabut nga pamantalaan nganha sa isla, ilang siksikon ang mga pahina niini alang sa mga balita mahitungod sa mga Santos. Usa ka balita nga ilang nabasa miingon nga katunga sa mga Santos sa Nauvoo gipangpatay samtang ang nahibilin gipugos sa paglayas ngadto sa California.³⁴

Matinguhaon nga makahibalo sa kapalaran ni Louisa ug sa

ANAA

Human miserbisyo isip misyonaryo sa French Polynesia, si Addison Pratt mibalik sa Estados Unidos aron mahiusa sa iyang asawa, si Louisa, kinsa nangandam sa pagbiyahe paingon sa kasadpan uban sa ilang mga anak

TUBUAI

iyang mga anak nga babaye, mihukom si Addison sa pagbalik ngadto sa Estados Unidos. “Ang mahibalo sa kamatuoran, bisan kini ngil-ad,” misulti siya sa iyang kaugalingon, “mas maayo pa kay sa magpabilin nga nagduda ug nabalaka.”³⁵

Ang mga higala ni Addison nga si Nabota ug Telii, ang bana ug asawa kinsa nakaserbisyo uban kaniya sa Anaa, mihukom sa pagbalik ngadto sa Tubuai, diin si Telii gipangga isip usa ka espirital nga magtutudlo uban sa iyang isigka babaye sa Simbahan. Giplano ni Benjamin ang pagpabilin diha sa mga isla aron sa pagpangulo sa misyon.³⁶

Sa dihang nahibaloan sa mga Santos sa Pasipiko ang umaabut nga pagbiya ni Addison, giaghat nila siya sa pagbalik dayon ug sa pagdala og daghan pang mga misyonaryo uban kaniya. Tungod kay giplano na ni Addison ang pagbalik ngadto sa isla kauban ni Louisa ug sa iyang mga anak nga babaye, kon sila buhi pa, dali siya nga miuyon.³⁷

Samtang mas bugnaw nga panahon miabut sa tibuok Winter Quarters, kanunay nga nag-ampo si Brigham aron mahibalo kon unsaon pagpangandam sa Simbahan alang sa panaw lapas sa Rocky Mountains. Human sa kapin sa usa ka tuig diha sa dalan, nakat-unan niya nga ang pag-organisar ug ang pagsangkap sa mga Santos alang sa agianan sa unahan importante kaayo ngadto sa ilang kalam- pusan. Apan ang naglain-laing kapakyasan nagpakita usab kaniya kon unsa ka importante ang pagsalig diha sa Ginoo ug sa pagsunod sa Iyang direksyon. Sama sa mga panahon ni Joseph, ang Ginoo lamang ang makapangulo sa Iyang Simbahan.

Human dayon sa pagsugod sa bag-ong tuig, gibati ni Brigham nga giablihan ang iyang panghunahuna sa Ginoo ngadto sa usa ka bag-o nga kahayag ug kahibalo. Diha sa usa ka miting uban sa halangdong konseho ug sa Napulog Duha niadtong Enero 14, 1847, misugod siya sa pagrekord og pagpadayag gikan sa Ginoo ngadto sa mga Santos. Sa wala pa matulog si Brigham, mihatag ang Ginoo kaniya og dugang nga mga panudlo alang sa umaabut nga panaw. Nagkuha sa wala mahuman nga pagpadayag, mipadayon si Brigham sa pagrekord sa mga direksyon sa Ginoo alang sa mga Santos.³⁹

Sa pagkasunod adlaw, gipakita ni Brigham ang

pagpadayag ngadto sa Napulog Duha. Gitawag og ang “Pulong ug Kabubut-on sa Ginoo,” kini mihatag og gibug- aton nga ma-organisar ang mga Santos ngadto sa mga panon ubos sa pagpangulo sa mga apostoles. Diha sa pagpadayag, mimando ang Ginoo sa mga Santos sa pagsangkap alang sa ilang kaugalingon nga mga panginahanglan ingon man sa pagtrabaho og dungan diha sa ilang panaw, pag-amuma sa mga biyuda, mga ilo, ug sa mga pamilya nga sakop sa Mor- mon Batalyon.

“Himoa nga ang matag tawo nga mogamit sa iyang tanan nga impluwensya ug katigayunan sa pagdala niini nga kataw- han ngadto sa dapit diin ang Ginoo mopahimutang sa istaka sa Zion,” gimando sa pagpadayag. “Kon kamo mobuhat niini uban ang putli nga kasingkasing, sa tanan nga pagkamatinu- oron, kamo mapanalanginan.”⁴⁰

Nagmando usab ang Ginoo sa Iyang katawhan sa paghi- nulsol ug sa pagpaubos sa ilang mga kaugalingon, pagtagad sa usag usa sa maloloy-on nga paagi, ug sa paghunong sa paghubog-hubog ug pagsulti og dautan. Ang Iyang mga pulong gipahayag isip usa ka pakigsaad, nagsugo sa mga Santos sa “paglakaw diha sa tanan nga mga ordinansa,” nag- tuman sa mga saad nga gihimo sulod sa templo sa Nauvoo.⁴¹

“Ako mao ang Ginoo nga inyong Dios, gani ang Dios sa inyong mga amahan, ang Dios ni Abraham ug ni Isaac ug ni Jacob,” Siya mipahayag. “Ako mao siya kinsa nangulo sa mga anak sa Israel gikan sa yuta sa Ehipto; ug ang akong bukton ilugway sa katapusan nga adlaw.”

Sama sa karaang mga Israelinhon, ang mga Santos gikina- hanglan nga modayeg sa Ginoo ug motawag sa iyang ngalan sa mga panahon sa kasakit. Sila gikinahanglan nga moawit ug mosayaw dala ang pag-ampo sa pasalamat diha sa ilang mga kasingkasing. Dili sila kinahanglan nga mahadlok sa umaabut apan mosalig diha kaniya ug mopas-an sa ilang mga kasakit.

“Ang akong mga katawhan kinahanglan pagasulayan sa tanan nga mga butang, nga sila unta maandam sa pagdawat sa himaya nga Ako aduna alang kanila, gani ang himaya sa Zion.”⁴²

Sulod sa nahibilin sa tingtugnaw, mipadayon ang mga apostoles sa pagtinguha og pagpadayag samtang sila nangandam sa pagpadala og mga panon sa karomata agi

**WALOG SA
SALT LAKE**

WINTER QUARTERS

NAUVOO

sa Rocky Mountains. Ubos sa ilang pagpangulo, usa ka gamay nga mag-una nga panon mobiya sa Winter Quarters sa tingpamulak, motabok sa kabukiran, ug motukod sa bag-ong tigumanan nga dapit alang sa mga Santos. Aron sa pagsunod sa sugo sa Ginoo ug sa pagtuman sa panagna, sila mopataas og bandila ngadto sa mga kanasuran ug mosugod sa trabaho sa templo. Dagko nga mga panon, nga kalabanan gilangkuban og mga pamilya, sa dili madugay mosunod kanila, nagsunod sa Pulong ug Kabubut-on sa Ginoo diha sa ilang panaw.⁴⁸

Sa wala pa mobiya sa Nauvoo, ang Korum sa Napulog Duha ug ang Konseho sa Kalim-an naghunahuna sa pagpu-
yo diha sa Walog sa Salt Lake o sa Walog sa Bear River sa amihanan. Ang duha ka mga walog anaa sa layo nga bahin sa Rocky Mountains ug ang mga paghulagway niini kalauman.⁴⁹ Nakita ni Brigham sa usa ka panan-awon ang dapit diin ang mga Santos mopuyo, apan siya dihay kinatibuk-an lamang nga paghunahuna kon asa kini makit-an. Sa gihapon, nag-
ampo siya nga ang Dios mogiya kaniya ug ang nag-una nga panon ngadto sa husto nga tigumanan nga dapit alang sa Simbahan.⁵⁰

Sa hapon sa Abril 16, 1847, ang nag-una nga panon misu-
god sa ilang panaw ubos sa bugnaw ug dag-umon nga kala-
ngitan. “Tuyo namo ang pag-abli sa dalan alang sa kaluwasan
sa matinuoron og kasingkasing gikan sa tanang kanasuran, o
isakripisyo ang tanan nga anaa sa atong pagkatinugyanan,”
mipahayag ang mga apostoles diha sa usa ka sulat nga pana-
milit ngadto sa mga Santos sa Winter Quarters. “Diha sa
ngalan sa Dios sa Israel, among tuyo ang pagbuntog o pagpa-
kamatay nga naningkamot.”⁵³ ■

*Aron mabasa ang nahibilin sa kapitulo, palihug bisitaha ang mgasantos.
ChurchofJesusChrist.org o ang digital nga bersyon niini nga artikulo diha
sa Gospel Library app o sa liahona.ChurchofJesusChrist.org.*

*Ang pulong nga Hilisgutan diha sa mubo nga mga sulat nagpasabut og dugang
nga impormasyon diha sa mgasantos.ChurchofJesusChrist.org.*

MUBO NGA MGA SULAT

28. James Whitehead to Brigham Young, Ago. 18, 1846, Brigham Young Office Files, CHL; George Alley to Joseph Alley, Ene. 26, 1847, George Alley, Letters, CHL; Mace, Autobiography, 138–45; “Articles of Accommodation Treaty Agreement,” Sept. 16, 1846, Chicago Historical Society, Collection of Manuscripts about Mormons, CHL; Bullock, Journal, Sept. 1846;

Historical Department, Journal History of the Church, Sept. 18, 1846; Leonard, *Nauvoo*, 606–16.

29. Historian’s Office, History of the Church, volume 16, Sept. 24 ug 27, 1846, 49, 51; Brigham Young to “the High Council at Council Point,” Sept. 27, 1846, Brigham Young Office Files, CHL.

30. Historian’s Office, History of the Church, volume 16, Sept. 14, 1846, 34; Sept. 27, 1846, 52; Okt. 5, 1846, 7–8; Okt. 6, 1846, 11.

31. Bullock, Journal, Okt. 9, 1846; Historian’s Office, History of the Church, volume 16, Okt. 5 ug 9, 1846, 7–8, 14–15.

32. Society Islands Conference Report, Sept. 24, 1846, sa Historian’s Office, Minutes and Reports (local units), CHL; Addison Pratt, Journal, Feb. 3, 1846; Sept. 24, 1846; Nob. 1850. Sa iyang Nobyembre 1850 nga tala sa journal, si Addison mora og wala makatino sa petsa sa komperensya.

Hilisgutan: French Polynesia

33. Addison Pratt, Journal, Mar. 5, 1846; Abr. 17, 1846; Nob. 14, 1846; Woodruff, Journal, Nob. 26, 1844.

34. Grouard, Journal, 145; tan-awa usab sa Addison Pratt, Journal, Feb. 6, 1847.

35. Addison Pratt, Journal, Nob. 7, 1846.

36. Addison Pratt, Journal, Mar. 13 ug 17, 1846; Nob. 14 ug 17, 1846; Ene. 9, 1847; Addison Pratt to “My Dear Family,” Ene. 6, 1846, Addison Pratt Family Collection, CHL; Grouard, Journal, 165–66.

37. Grouard, Journal, 172; Addison Pratt, Journal, Nob. 1850; Addison Pratt to “My Dear Family,” Ene. 6, 1846, Addison Pratt Family Collection, CHL; tan-awa usab sa Addison Pratt, Journal, Ene. 13, 1847.

39. Historian’s Office, History of the Church, volume 17, Ene. 14, 1847, 18–19; Willard Richards, Journal, Ene. 14, 1847; tan-awa usab sa Bennett, *Mormons at the Missouri*, 148–57. **Hilisgutan:** Brigham Young

40. Doktrina ug mga Pakigsaad 136:1–11 (Revelation, Ene. 14, 1847, Revelations Collection, CHL); Historian’s Office, History of the Church, volume 17, Ene. 15, 1847, 19.

41. Doktrina ug mga Pakigsaad 136:4, 8, 19, 23–27, 32 (Revelation, Ene. 14, 1847, Revelations Collection, CHL).

42. Doktrina ug mga Pakigsaad 136:17, 21–22, 28–31 (Revelation, Ene. 14, 1847, Revelations Collection, CHL); tan-awa usab sa Exodo 2:23–25; 4:31; 6:6–7; 15:1.

48. Woodruff, Journal, Sept. 4, 1847; Historian’s Office, History of the Church, volume 17, Mar. 6 ug 21, 1847, 65–66, 72; Lee, Journal, Feb. 15 ug 27, 1847; Council of the Twelve Apostles to “the Brethren at Winter Quarters,” Abr. 16, 1847, Brigham Young Office Files, CHL; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 136 (Revelation, Ene. 14, 1847, Revelations Collection, CHL).

49. Council of Fifty, “Record,” Sept. 9, 1845, ug Ene. 11, 1846, sa JSP, CFM:472, 513.

50. Lee, Journal, Ene. 13, 1846, 79; George A. Smith, sa *Journal of Discourses*, Hunyo 20, 1869, 13:85; Council of the Twelve Apostles to “the Brethren at Winter Quarters,” Abr. 16, 1846, Brigham Young Office Files, CHL; Norton, Reminiscence and Journal, Hulyo 28, 1847; Erastus Snow, sa *Journal of Discourses*, Sept. 14, 1873, 16:207; tan-awa usab sa Thomas Bullock to Henrietta Rushton Bullock, Hunyo 9, 1847, Henrietta R. Bullock Collection, CHL.

53. Woodruff, Journal, Abr. 14–16, 1847; Clayton, Diary, Abr. 16, 1847; Council of the Twelve Apostles to “the Brethren at Winter Quarters,” Abr. 16, 1847, Brigham Young Office Files, CHL.

**Ni Elder Adilson
de Paula Parrella**

Sa Seventy

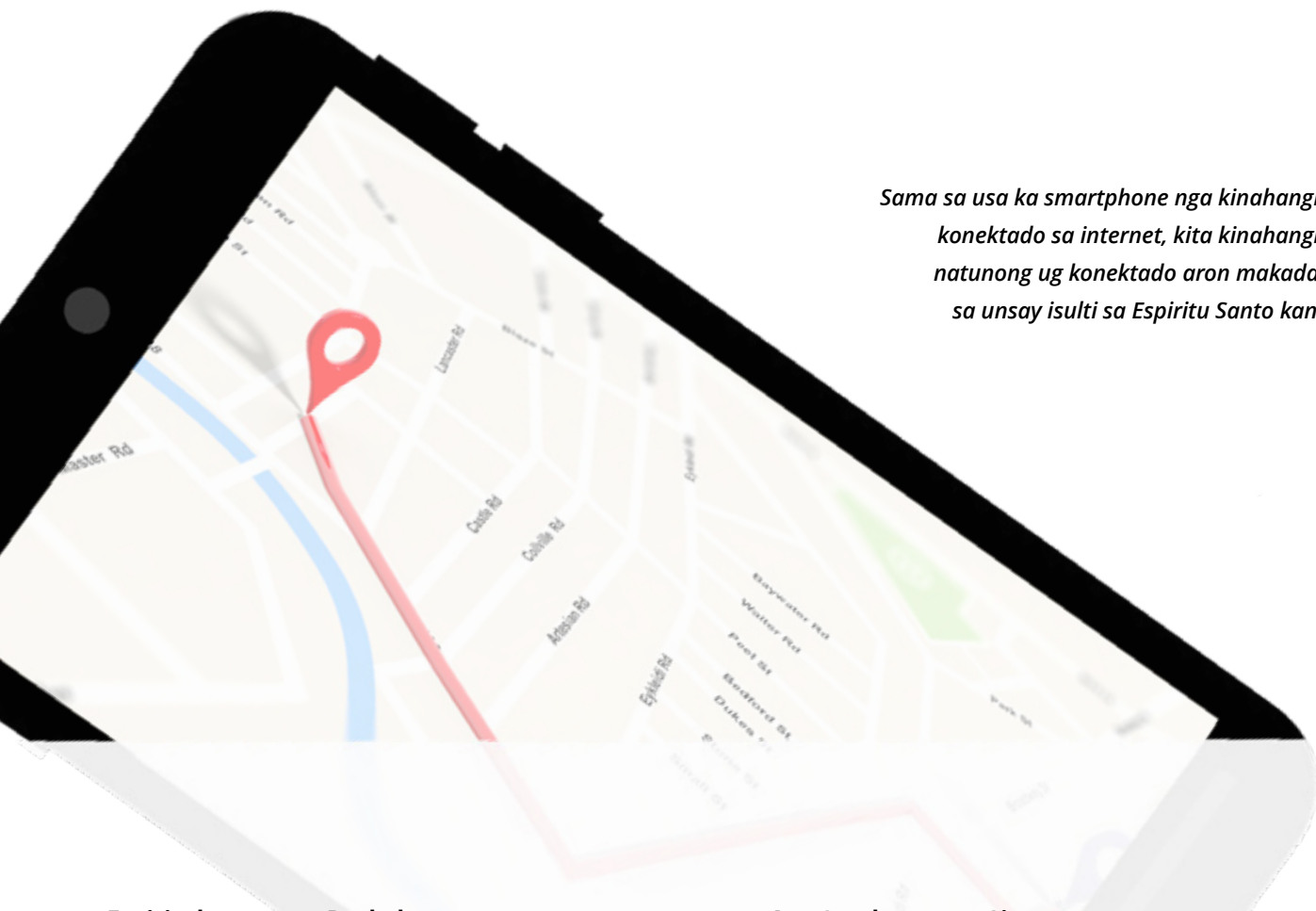
Pagdawat ug Pag-ila sa Langitnong Giya

Ang Dios andam nga mohatag kanato og direksyon, apan kinahanglang matinguhaon ug andam kita nga modawat niini.

Isisip batan-ong mga misyonaryo sa missionary training center sa Brazil, gisangun kami og usa ka adlaw nga moadto, isip managkompanyon, sa kadalanan sa São Paulo aron modapit og mga tawo sa pagpaminaw sa mga leksyon sa misyonaryo. Human sa pipila ka oras mibalik kami sa MTC ug mipahigayon og miting sa pagpamatuod.

Daghan ang namulong kabahin sa mga pag-aghat nga ilang nadawat aron moadto sa usa ka piho nga dalan o moduol sa usa ka piho nga tawo. Ganahan ko nga maminaw niini nga mga kasinatian. Hinoon, tungod kay wala akoy susama nga kasinatian, mibati ko nga tingali dili igo ang akong kamaayo, o dili kaayo andam, nga mahimong misyonaryo.

Mibati og pagkawalay kadasig, nangayo ko og tabang gikan sa kapangulohan sa MTC. Mitabang sila nako nga makasabut nga ang Dios *andam* nga mohatag kanato og mga instruksyon pinaagi sa Espiritu Santo, ug samtang ang akong kasinatian tingali dili sama sa uban, kinahanglan gihapon ko nga magpakasarang sa direksyon sa Espiritu. Sama sa usa ka radyo nga kinahanglang natunong ngadto sa piho nga estasyon, o sa smartphone nga kinahanglang konektado sa internet, kita kinahanglang natunong ug konektado aron makadawat sa unsay isulti sa Espiritu Santo kanato.

Sama sa usa ka smartphone nga kinahanglang konektado sa internet, kita kinahanglang natunong ug konektado aron makadawat sa unsay isulti sa Espiritu Santo kanato.

Espirituhanon nga Pagkaluwas

Mihatag si Presidente Nelson sa mosunod nga pasidaan: “Sa umaabut nga mga adlaw, dili na posible ang espirituhang nong pagsugakod kon wala ang giya, direksyon, ug makahupay nga impluwensya sa Espiritu Santo.”¹

Miawhag siya kanato nga “palapdan pa ang [atong] kasamtangang espiritwal nga abilidad sa pagdawat og personal nga pagpadayag, tungod kay ang Ginoo misaad nga ‘kon kamo [magtinguha], kamo makadawat og pagpadayag ug dugang nga pagpadayag, kahibalo ug dugang nga kahibalo, nga kamo masayud sa mga misteryo ug malinawon nga mga butang—nga nagdala og hingpit nga kalipay, niana nga nagdala og kinabuhi nga dayon’ [Doktrina ug mga Pakigsaad 42:61].”²

Atol sa atong panaw dinhi sa yuta, ang Ginoo nagpaabut kanato nga “mobuhat og daghan nga mga butang diha sa [atong] kaugalingon nga gawasnon nga kabubut-on, ug magpahinabo sa daghan nga pagkamatarung” (Doktrina ug mga Pakigsaad 58:27). Hinoon, ang ubang mga butang mabuhay lamang nato uban sa tabang sa langit. Ang Espiritu Santo mopadayag kanato sa unsay kinahanglan natong buhaton aron magpabilin—ug mouswag subay—sa dalan sa kalipay niining kinabuhia ug makapanunod sa kinabuhing dayon. “Kay tan-awa, pag-usab ako moingon nganha kaninyo nga kon kamo mosulod pinaagi sa agianan, ug modawat sa Espiritu Santo, kini mopakita nganha kaninyo sa tanan nga mga butang nga kinahanglan inyong buhaton” (2 Nephi 32:5).

Ang Sumbanan sa Ginoo

Ang mga kasulatan mipasabut kon unsaon sa Ginoo sa paghatag kanato og personal nga pagpadayag: “Ako mosulti kanimo diha sa imong hunahuna ug sa imong kasingkasing, pinaagi sa Espiritu Santo, nga moabut diha kanimo ug nga mopuyo diha sa imong kasingkasing” (Doktrina ug mga Pakigsaad 8:2).

Ang Ginoo misulti usab kanato nga “itugyan ang imong pagsalig diha niana nga Espiritu nga nagtultol sa pagbuhat og maayo” (Doktrina ug mga Pakigsaad 11:12). Usahay ang Espiritu mogiya kanato sa pagbuhat og maayo pinaagi sa mga hunahuna, mga ideya, nagsunod nga mga ideya, mga impresyon nga molikay o mosugod sa paghimo og usa ka butang, mga panan-aw o panabut, pagbutyag sa mga butang nga dili nato makat-unan sa atong kaugalingong kapasidad nga kita ra, panumduman sa nakalimtan nga mga butang, ug uban pa.³

Diha sa Mga Taga-Galacia 5:22–23, atong makat-unan nga ang Espiritu Santo sa kasagaran makigsulti pinaagi sa mga pagbati ug mga emosyon sama sa gugma, kalipay, kalinaw, pailub, pagkamapuanguon, pagkamaayo, pagkamatinumanon, kaaghup, ug pagpugong sa kaugalingon. Ang tabang nga atong madawat gikan sa Espiritu Santo kanunay nga moabut isip gipahaum nga mga instruksyon alang sa atong piho nga mga panginahanglan, apan hinumdumi, ang ingon nga paggiya moagni kanato sa pagbuhat og maayo (tan-awa sa Moroni 7:13) ug kanunay nga nahiuyon sa mga pagtulunan sa buhing mga propeta ug sa balaang kasulatan.

Dawata ug Ilha

Tingali usa sa nag-unang mga hagit sa mortalidad mao ang pagkasayud unsaon sa pagdawat, pag-ila, ug pagsunod sa mga pag-aghat ug giya gikan sa Espiritu Santo. Ang mosunod nga mga leksyon mahimong makatabang kanato.

Leksyon 1: Ang Ginoo andam nga mohatag kanato og personal nga pagpadayag, apan kinahanglang andam kita sa pagdawat niini.

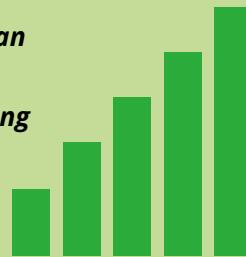

“Usa sa mga butang nga gibalik-balik sa Espiritu og silsil sa akong hunahuna sukad sa akong bag-o nga tawag isip Presidente sa Simbahan,” miingon si Presidente Nelson, “mao ang pagkaandam sa Ginoo nga mopadayag sa Iyang hunahuna ug kabubut-on. Ang pribilehiyo sa pagdawat og pagpadayag usa sa labing mahinungdanon nga mga gasa sa Dios ngadto sa Iyang mga anak.”⁴

Didto sa MTC, akong nakat-unan nga kinahanglan nga andam ako sa pagdawat sa bisan unsa nga gusto sa Ginoo nga ipadala kanako, sumala sa Iyang panahon ug sa Iyang paagi. Akong nakat-unan nga ang kasamok makapalinga pag-ayo kanato nga dili na kita makahimo sa pag-ila kon ang Ginoo nakigsulti kanato o sa pagpaminaw og maayo sa mensahe nga gusto Niya nga atong madungog.

Si Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon, “Samtang magtinguha ug modapit kita sa Espiritu Santo sa atong kinabuhi ug magkat-on sa pagsunod dayon sa yano nga mga pag-aghat, kita usab makahimo sa pagsampong sa makabalda nga mga kasaba sa kalibutan ug klarong makatutok sa mga pag-aghat sa Espiritu Santo.”⁵

Leksyon 2: Kinahanglan nga atong tun-an ug kat-unan kon sa unsang paagi naglihok ang pinulongan sa Espiritu.

Si Elder Ronald A. Rasband sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon, “Ang Espiritu kasagaran makig-istorya pinaagi sa pagbati. “Mabati ninyo kini diha sa mga pulong nga pamilyar ninyo, nga masabtan ninyo, nga moaghat ninyo. . . .

“ . . . Kini nga mga pagbati malumo, hinay nga pag-awhag nga molihok, nga mobuhat og butang, mosulti og butang, motubag sa piho nga paagi.”⁶

Ang pagkat-on sa pagdawat og pagpadayag gikan sa Espiritu Santo mahimong matandi ngadto sa pagkat-on og pinulongan. Sa sinugdanan gamay ra kita og masabtan o tingali wala gayud. Apan samtang magpadayon kita sa pagkugi, makasabut kita sa mga pulong, dayon sa mga kapahayag, dayon sa tibuok mga hunahuna. Sa katapusan atong makaplagan ang atong kaugalingon nga makasabut sa unsay gisulti. Aron makat-on sa pinulongan sa Espiritu, kita kinahanglang:

- Magtinguha sa pagkat-on.
- Magtuon, diha sa mga kasulatan ug sa mga pulong sa buhi nga mga propeta, kon sa unsang paagi madawat ang pagpadayag.
- Mohatag og pagtagad sa espirituhanon nga mga impresyon.
- Mohangyo sa Dios sa pagpadala kanato og giya pinaagi sa Espiritu Santo.
- Mahimong andam sa pagdawat—dili mobaliwala o mosayun-sayon—sa mga instruksyon nga nadawat.
- Mosunod sa mga pag-aghat.
- Sinsero nga magtinguha sa pagdawat og dugang nga giya.

Leksyon 3: Ang Langitnong Amahan adunay Iyang kaugalingong paagi ug panahon sa paghatag kanato og mga pagpadayag.

Kini nga leksyon naglakip og tulo ka baruganan:

1. *Ang Dios makapahibalo ug mopahibalo kanato kon unsay buhaton aron molambo.* Ang buhat sa atong Langitnong Amahan mao ang pagtabang kanato nga makaangkon og kinabuhing dayon (tan-awa sa Moises 1:39). “[Siya] wala lang maghunahuna sa atong kahupayan apan mas labaw pang naghunahuna sa atong paglambo,” miingon si Presidente Henry B. Eyring, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.⁷
Nagpasabut kini nga ang Langitnong Amahan nagpakabana mahitungod sa mga lakang nga atong himoon dinhi sa yuta. Nasayud siya kon unsa nga desisyon ang kinahanglan natong himoon ug unsa nga mga lihoc ang kinahanglan natong buhaton aron kita “mahimo nga mga anak sa Dios” (Moroni 7:48). “Labaw sa tanan, gusto Niya nga inyong maabot ang inyong padulngan—pagbalik sa inyong langitnong panimalay nga madungganon,” miingon si Elder Dieter F. Uchtdorf sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.⁸
2. *Usahay dili kita makasabut sa rason sa langitnon nga mga instruksyon.* Ang Dios usahay mopadala kanato og mga instruksyon nga wala nato dahuma. Nakahinumdong ko nga naglingkod sa miting sa sakramento sa dihang ang usa ka impresyon klarong miabut sa akong hunahuna. Ang instruksyon dili usa ka tingog o usa ka hunghong apan usa ka klarong hunahuna nga nagsulti og usa ka butang nga kinahanglan nakong buhaton. Wala ko magdahum nga makadawat sa maong instruksyon panahon sa miting sa sakramento.

Milingi ko sa akong asawa ug misulti kaniya mahitungod sa pag-aghat nga bag-o lang nakong nadawat. Miingon siya nga kinahanglan nakong sundon ang pag-aghat, bisan tuod wala kami makasabut sa mga rason luyo niini.

Sa among pagtuman niana nga instruksyon, ug paglabay sa panahon, nakaangkon kami og pipila ka mga saksi nga ang direksyon nga among nadawat nakahatag kanamo og mas dakong kalinaw ug misiguro nga magpabilin kami sa among dalan sa paglambo.

3. *Kinahanglang andam kitang mobuhat sa kabubut-on sa Dios.* Sa Iyang kahingpitan ug kaalam, ang Dios nasa-yud sa unsay labing maayo alang kanato. Ang Iyang kabubut-on, nakabase sa balaanong panglantaw, nagpakita kanato og mas maayo nga paagi. Apan sa kasa-garan mahimong lisud kini alang kanato. Niini, sama sa tanang butang, si Jesukristo mao ang atong hingpit nga ehemplo. Gihimo Niya nga Iyang kabubut-on ang kabubut-on sa Amahan. Samtang ang Manluluwas nag-antus alang sa atong mga sala, nag-ampo Siya, “Amahan ko, kon mahimo man, isaylo lang kanako kining kopa; ngani, dili sumala sa akong pagbuot kon dili sa imo” (Mateo 26:39).

Kita usab kinahanglan nga andam mobutang sa kabubut-on sa Dios labaw sa atong kaugalingong mga tinguha. Samtang modawat kita sa Iyang kabubut-on ug mobuhat niini, giandam nato ang atong kaugalingon sa pagdawat og dugang nga giya. Si Elder Bednar mitudlo nga “samtang kita nagtahud sa atong mga pakigsaad ug nagsunod sa mga sugo, samtang kita kanunay gayud nga naningkamot sa pagbuhat og maayo ug mahimo nga mas maayo, makalakaw kita uban ang pagsalig nga ang Dios mogiya sa atong mga lakang.”⁹

Pagdawat sa Tabang sa Langit

Ang atong mahangturong pag-uswag mag-agad sa pagdawat og personal nga giya gikan sa Espiritu Santo. Hinaut nga ang matag usa kanato determinado sa pagsunod sa tambag ni Presidente Nelson nga magtinguha og pagpadayag alang sa atong kinabuhi. Kon kita motuo ug mosalig nga ang Dios gusto nga mopadala kanato og direksyon pinaagi sa Espiritu Santo, nan, samtang matinguhaon kitang mosentro sa atong kinabuhi sa pagtinguha og tabang sa langit, makadawat kita sa giya nga atong gikinahanglan. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 96.
2. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” 95.
3. Tan-awa sa David A. Bednar, “Ang Espiritu sa Pagpadayag,” *Liahona*, Mayo 2011, 87–90.
4. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” 94.
5. David A. Bednar, “Receiving, Recognizing, and Responding to the Promptings of the Holy Ghost” (Debosyonal sa Ricks College, Ago. 31, 1999).
6. Ronald A. Rasband, “Tuguti ang Balaang Espiritu nga mao ang Mogiya,” *Liahona*, Mayo 2017, 94.
7. Henry B. Eyring, “Kaninyo Ihatag Ko ang Akong Kalinaw,” *Liahona*, Mayo 2017, 17.
8. Dieter F. Uchtdorf, “Pagsunod sa Ebanghelyo nga Malipayon,” *Liahona*, Nob. 2014, 123.
9. David A. Bednar, “Ang Espiritu sa Pagpadayag,” 90.

Usa ka Lakang Matag Higayon

Ang pagkaperpekto makahadlok paminawon—ilabi na kon mao kini ang atong himoong sumbanan sa atong dili perpekto nga kaugalingon. Buot nakong ipasabut, ang tanan makahimo og mga sayop usahay ug magmahay sa mga sayop. Kasagaran, kini nga mga pagmahay makatabang kanato sa paghimo sa gikinahanglan nga mga kausaban, apan kon kita mogahin og dugayng panahon sa paghunahuna sa panginahanglan nga mobuhat og mas maayo ug mahimong mas maayo, kadto nga mga hunahuna makaluya. Sa iyang artikulo sa pahina 44, si Nathan motabang kanato sa pag-ila kon unsa gayud ang pagkahingpit [*pagkaperpekto*] ug sa unsang paagi nato kini makab-ut pinaagi sa matarung nga pagpuyo, usa ka gamayng butang matag higayon.

Kasagaran nga bation usab nato nga nag-inusara kita sa atong pakigbisog aron molambo, apan wala kita mag-inusara! Ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo mosuporta kanato. Kon mibati ka nga dili igo ang imong kamaayo, basaha ang artikulo ni Joëlle sa pahina 42 kon sa unsang paagi ang pagsabut sa Pag-ula sa Manluluwas nakatabang kaniya nga mabuntog ang iyang pagkaperpeksyonista.

Kasagaran, ang pagkaperpeksyonista manghinobra ang pagtutok diha sa mga butang nga sama sa kalimpyo, sama sa mga kabalaka ni Amber, o sa mga aspeto sa ebanghelyo, sama sa panglimbasug ni Aaron nga mahimong usa ka tawo sa Dios (pareho nga pang-digital lamang nga mga artikulo). Apan sama sa nakaplagan niini nga batan-ong mga hamtong, mabati giha-pon nimo ang Espiritu ug mahimong usa ka tawo sa Dios bisan kon dili ka perpekto.

Gusto pa og dugang nga maayong balita? Ang mando nga “kamo kinahanglan magmahingpit” (Mateo 5:48) tingali wala gayud magpasabut kon unsay imong hunahuna nga gipasabut niini. Basaha ang pang-digital lamang nga artikulo ni David aron makat-on og pipila ka mga lakang sa pagbuntog sa pagkaperpeksyonista.

Samtang maningkamot kita nga molambo, kinahanglan natong hinumduman nga gusto sa Ginoo nga madasig ug mabayaw kita—dili magul-anon. Mahimong hinawayon ra kaayo kita sa atong kaugalingon (tan-awa ang akong pang-digital lamang nga artikulo) ug kinahanglan nga mahinumdom nga magmabination sa atong kaugalingon sa atong panaw padulong sa pagkahingpit.

Tutuk ngadto sa Langitnong Amahan ug sa Manluluwas. Nahibalo sila sa imong balaanong bili ug, paglabay sa panahon, makatabang kanimo nga mahimong mas labaw pa kay sa unsay imong nahunahuna sukad nga ikaw mamahimo. Sa hinay-hinay.

Matinuoron,
Heather Claridge

BATAN-ONG MGA HAMTONG

LABING MAAYO NG TAMBAG . . .

*Ang batan-ong mga hamtong mipaambit sa ilang labing maayo nga tambag mahitun-
ngod sa pagbuntog sa pagkaperpeksonista:*

"Akong gihatagan ang akong kau-
galingon niini nga tambag: Ania ako
dinhi aron magkat-on sa pagtutok
diha sa importante aron makabalik
ako Kaniya."

—Paola Vargas, Aguascalientes, Mexico

"Ang perpekto nga mga tawo wala
magkinahanglan og usa ka Manlu-
luwas. Ang Dios mihatag kanato og
kahuyang aron makasalig kita kang
Kristo."

—Mckenna Clarke, Virginia, USA

"Sa simbahan akong nakat-unan
nga ang pagkahingpit dili moabut
niining kinabuhia, apan moabut kini
sa sunod nga kinabuhia. Ang atong
Manluluwas maoy hingpit nga ehem-
plo alang kanato. Sunda Siya niining
kinabuhia aron mahimo ka nga hing-
pit sa umaabut."

—Vennela Vakapalli, Andhra Pradesh,
India

*Unsa ang labing maayong tambag nga
imong nadawat sukad mahitungod sa pag-
pasaylo? Ipadala kanamo ang imong tubag
diha sa [liahona.ChurchofJesusChrist](mailto:liahona.ChurchofJesusChrist.org)
.org hangtud sa Septyembre 30, 2019.*

IPAAMBIT ANG IMONG SUGILANON

Aduna ka bay talagsaon nga sugilanon nga
mapaambit? O gusto ka ba nga makakita
og mga artikulo mahitungod sa piho nga
mga hilisgutan? Kon mao, gusto kaming
makadungog gikan kanimo! Mahimo
nimong isumiter ang imong mga artikulo
o ang imong feedback sa liahona.ChurchofJesusChrist.org.

liahona.ChurchofJesusChrist.org.

MAHITUNGOD SA BATAN-ONG MGA HAMTONG [YOUNG ADULTS] NG MGA TAGSULAT

Si Joëlle Spijkerman

ganahan nga mokatawa ug
mopahiyom, ug kasagaran
nga mahinamon kaayo siya
sa kinabuhi. Gimahal niya ang
ebanghelyo, mga bata, ug musika, ug nag-
eskwela siya karon aron mahimong usa ka
magtutudlo sa elementarya. Usa sa iyang mga
tumong mao ang pagpaambit og kahayag sa
tanang nga naglibut kaniya.

Si Nathan Read nagdako
sa Tasmania, Australia. Aduna
siyay bachelor's degree sa
economic analysis ug kasamta-
ngang nagtrabaho sa gobyerno.

Gawas sa iyang trabaho ug sa pagtudlo sa
seminary sa iyang ward, malingaw siya nga
mopasundayag sa lokal nga mga musical ug
mobasa og maayong mga basahon.

Si Heather White Claridge

mao kadtong bata nga natulog
nga dunay pundok sa mga libro
ilawom sa iyang unlan, mao nga
natural lamang nga mahimo
siyang usa ka editor. Nakapuyo siya sa daghang
dapit sa USA, nakaangkon og mga kahanas
(sama sa Taekwondo ug stained glass) niana
nga panahon. Ang iyang paborito nga panahon
mao ang tinglarag—ilabi na tungod sa tanang
laya nga mga dahon nga kaluksohan.

Si Amber Weston usa
ka inahan nga nagpundo
sa balay nga dunay upat ka
matahum nga anak. Ang iyang
paborito nga tawo mao ang
iyang bana ug ang iyang paborito nga kalinga-
wan mao ang paglista og mga impormasyon
diha sa journal. Dad-on niya bisan asa ang
iyang listahan nga journal aron makasubay
siya sa tanang nindot (ug dili kaayo nindot)
nga mga higayon sa iyang kinabuhi.

NIINI NG A SEKSYON

42 Dili Ako Hingpit . . .
Sa Pagkakaron
Ni Joëlle Spijkerman

44 Pagkaperpek-
syonista: Usa ka
Makadaot nga Dula
sa "Pangitaa-
ang-
Kalainan"
Ni Nathan
Read

48 Pagkahingpit
pinaagi
kang
Kristo

SA DIGITAL LAMANG

Hinawayon Kaayo Ta sa
Atong Kaugalingon

Ni Heather White Claridge

Mabati Ba Nako ang
Impluwensya sa Espiritu sa
Akong Gubot nga Balay?

Ni Amber Weston

Bisan pa sa Imong Pagkadili-
hingpit, Mahimo Ikaw nga
usa ka Tinuod nga Tawo sa
Dios

Ni Aaron
Williams

Ikaw: Usa ka
Nag-uswag
nga Buhat

Ni David
Dickson

Pangitaa kini nga mga artikulo ug
daghan pa:

- Sa liahona.ChurchofJesusChrist.org
- Sa YA Weekly (ubos sa
Batan-ong mga Hamtong
[Young Adults] nga seksyon
sa Gospel Library)
- Sa facebook.com/liahona

Ang pagpanlimbasug sa pagkaperpek-syonista [gusto nga mahimong hingpit ang tanan] nakatabang nako nga mas makasabut mahitun-
god sa Pag-ula sa Manluluwas.

Dili Ako Hingpit . . . Sa Pagkakaron

Ni Joëlle Spijkerman

Sa 3 Nephi 12:48, si Jesus nagtudlo, “Busa Ako manghinaut nga kamo mahimo nga hingpit sama nga Ako ingon, o ang inyong Amahan kinsa anaa sa langit hingpit.” Kini nga kasulatan kanunay nga makapahunahuna kanako tungod kay nanlimbasug ako sa pagkaperpek-syonista sa tibuok nakong kinabuhi. Ug bisan nindot kaayo nga mobuhat sa akong pinakamaayo sa tanang butang, ang pagkaperpek-syonista mahimong makadaot kaayo. Sulod sa dugayng panahon, kon makahimo ko og sayop, o bisan kon magmalampuson ko, mibati ko nga dili pa gayud igo ang akong kamaayo.

Dako Kaayo og Ekspektasyon sa Akong Kaugalingon

Kanunay nga dako ko og ekspektasyon sa akong kaugalingon, ilabi na sa high school. Ug kasagaran nga napakyas ko tungod kay misulay ko sa pagbuhat og dungan sa daghan kaayong butang aron mapamatud-an nga igo ang akong kamaayo. Usa ka tuig nakahukom ko nga magkat-on og ballroom nga sayaw, mokuha og mga leksyon sa musika, ug moapil og grupo sa musika. Nagtuo ko nga kinahanglan kong mobuhat kutob sa akong mahimo sa pagpalambo ug paghingpit sa akong mga talento. Apan sa usa ka piho nga punto, kinahanglan nakong undangon ang tanan tungod kay sobra ra kaayo alang kanako ang pagdumala niining tanan. Istrikto kaayo ko sa

akong kaugalingon. Akong gibati nga daw pakyas ako, ug ang pagkapakyas maoy usa sa akong labing dako nga mga kahadlok.

Nasayud ko nga dili lamang ako ang bugtong tawo nga nanlimbasug sa pagkaperpek-syonista. Daghan kaayo kanato ang naningkamot sa atong labing maayo matag adlaw ug masagmuyo kon dili nato matuman ang tanan sa hingpit nga paagi. Apan bisan pa sa atong mga paningkamot, wala gayuy usa kanato nga mahimong hingpit dinhi sa yuta. Busa unsaon nato sa pagpaningkamot sa pagkahingpit kon ang tanang paningkamot daw ingon og walay pulos? Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipambit og tubag, “Kamo kinahanglan magmahingpit—sa katapusan.”¹

Ang pagpaningkamot alang sa pagkahingpit usa ka maayo nga butang, apan mahimo kining dili maayo kon tugutan nato kini nga mosanap kanato. Tungod sa tanan nga gikinahanglan sa kinabuhi gikan kanato sa pisikal, mental, emosyonal, ug bisan sa espiritwal nga paagi, importante nga dili madaut ang atong kaugalingon sa nanghinobrang buluhaton tungod lang kay gusto nato nga ang tanan perpekto [hingpit]. Ug mas importante gani ang paghunahuna kon unsay gipangayo sa Langitnong Amahan kanato. Dili Niya gusto nga madaut ang atong kaugalingon tungod sa pagpaningkamot nga mobuhat og daghan kaayo.

Ang Ginoo mitudlo diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad 10:4, “Ayaw pagdagan og labaw ka tulin ug pagbuhat og labaw ka daghan kay sa imong kusog ug lihok nga gihatag nganha kanimo aron sa paghubad; apan pagmakugihon ngadto sa katapusan.” Magamit nato kana sa atong mga kinabuhi. Gusto sa Langitnong Amahan nga magmalipayon kita, ug magmalipayon kita kon mobuhat kita sa unsay gisulti Niya nga atong buhaton sa labing maayo natong mahimo. Bisan kon ang atong mga paningkamot dili pa gayud hingpit.

Ang Pagkahingpit Nagpasabut nga “Kompleto”

Ang pulong nga *perpekto* [hingpit] orihinal nga naggikan sa Latin nga

pulong nga *perficere*, nga mabahin ngadto sa *per-* (“sa kompletong paagi”) ug *facere* (“buhaton”). Busa ang pagkahingpit sa tinuod nagpasabut nga “kompleto.” Ug dili kita mahimong kompleto kon wala si Jesukristo (tanawa sa Moroni 10:30). Nagtuo ko nga daghan kanato kanunay nga naghunahuna nga dili igo ang atong kamaayo. Ug, dili gayud kita ingon niana! Nagpasabut nga, kon wala si Kristo dili igo ang atong kamaayo. Sama sa gisulti ni Ammon: “Ako nasayud nga ako walay bili; ingon sa akong kusog ako mahuyang; busa ako dili manghambog sa akong kaugalingon, apan ako manghambog sa akong Dios, kay diha sa iyang kusog ako makahimo sa tanan nga mga butang” (Alma 26:12).

Uban ni Jesukristo, makapaningkamot kita kanunay nga mahimong mas maayo, gani hilabihan nga kita mahimong hingpit ug kompleto usa ka adlaw tungod kay hulipan Niya ang atong mga kakulangan [imperfecti-on]. “Oo, duol ngadto kang Kristo, ug paghingpit diha kaniya, ug ilimud ang inyong mga kaugalingon sa tanan nga dili diosnon; ug kon kamo molimud sa inyong mga kaugalingon sa tanan nga dili diosnon, ug mohigugma sa Dios uban sa tibuk ninyo nga gahum, hunahuna ug kusog, niana ang iyang grasya igo alang kaninyo, nga pinaagi sa iyang grasya kamo mahimo nga hingpit diha kang Kristo” (Moroni 10:32).

Paglabay sa panahon akong naanguhan nga wala nako masabti ug makuha sa hingpit ang kahulugan sa Pag-ula sa Manluluwas alang ug ngari kanako. Abi nako nga nagkinahanglan ko og walay sipyat nga binuhatan dinhi sa yuta ug nga gipasagdan ko nga maginusara sa paghunahuna unsaon sa pagtuman niini nga tahas. Apan karon nasayud ko nga wala gayud kita maginusara. Kon maningkamot kita nga nakatutok ngadto kang Jesukristo ug magtipig kaniya diha sa atong kasingkasing ug sa atong hunahuna, ang atong mga kahuyang mamahimong mga kalig-on—sama sa paagi nga ang akong panglimbasug sa pagkaperpek-syonista nagkausab. Nasayud ako nga dili ako hingpit. Apan makatabang si Kristo kanato sa pagbuntog sa bisan unsang mga kahuyang, mga sala, mga hagit, o mga kahadlok. Nakasabut Siya kanato ug nasayud unsaon sa pagtabang kanato. Hinaut nga kitang tanan makatagamtam sa iyang mahangturing gugma. Ug hibalo nga bisan og dili kita hingpit karon, kon kita maningkamot sa pagsunod kaniya, moabut ang adlaw nga kita mamahimong hingpit. ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Netherlands.

MUBO NGA SULAT

1. Jeffrey R. Holland, “Busa, Kamo Kinahanglan Magmahingpit—sa Katapusan,” *Liahona*, Nob. 2017, 40.

Pagkaperpekasyonista

USA KA
MAKADAOT
NGA DULA
SA
"PANGITAA-
ANG-
KALAINAN"

Adunay mga panahon nga kitang tanan mobati nga dili igo ang atong kamaayo. Apan kinahanglang siguruon nato nga husto nato nga pagkasukod ang atong kaugalingon.

Ni Nathan Read

Sa batan-on pa ko, malingaw ko nga magdula og “Pangitaa-ang-Kalainan” sa among lokal nga pamantalaan. Duha ka hapit pareho nga imahe, nagtupad, nagpresentar og hagit sa pagpangita sa gagmay nga kalainan tali sa mga hulagway. Kon tutukan nimo pag-ayo ang indibidwal nga mga elemento sa imahe, malampuson ka nga makakita sa kadaghanan, kon dili man gani sa tanan, sa mga kalainan. Ang katuyoan niini nga kalihokan dili mao ang pagdayeg sa mga imahe ni pagkompleto sa ikaduhang hulagway; ang katuyoan mao ang pagtino sa matag imperpeksyon sa dili kompleto nga kopya sa unang hulagway.

Usa ka komon nga hagit alang sa batan-ong mga hamtong mao ang pagbati nga napakyas kita sa pagkab-ut sa sumbanan nga atong gilantaw nga kinahanglan nga anaa kita. Nagkadaghan, atong gitandi ang atong kaugalingon sa usag usa ug makakita og tawo nga nagsugod og malampusong panarbaho, laing tawo nga nakaangkon og perpekto nga mga grado sa ilang mga pagtuon, laing tawo nga mas daghan og higala, ug laing tawo nga atong nakita nga mas mabination, mas maalamon, mas manggihatagon ug matinahuron kay kanato. Ug tingali mas bata pa usab sila kay kanato! Siguradong sayon ra ang pagdula og “Pangitaa-ang-Kalainan” tali kanato ug sa mga tawo nga naglibut kanato ug kanunay nga makahimo kita og taas nga lista sa mga rason nga ang ubang mga tawo “mas maa-yo” kay kanato.

Kini nga paagi sa paghunahuna labing makuyaw kon motuo kita nga ang atong kaugalingong bili matino pinaagi sa atong mga nakab-ut, atong mga hiyas, o atong natigum nga kalibutanong bahandi. Dugang pa, ang atong dula nga “Pangitaa-ang-Kalainan” panagsa ra nga moila sa mga kalig-on ug Kristohanong mga hiyas nga atong napalambo sa atong kinabuhi ug nagwagtang sa sukanang kamatuoran nga kitang tanan adunay potensyal nga mahimong perpekto sama kang Kristo . . . sa umaabut. Sa dihang

ang Manluluwas misulti, “[Pag]mahimo nga hingpit [perpekto] sama nga Ako ingon, o ang inyong Amahan kinsa anaa sa langit hingpit” (3 Nephi 12:48), nagtuo ko nga Siya nagtinguha nga mapataas ang atong pang-lantaw ug mohatag kanato og paglaum—tutal, ang lyang pagdapit pareho nga usa ka tawag sa paghinulsol ug usa ka pagpahayag sa lyang pagsalig kanato nga atong matuman ang unsay lyang gisugo nato nga buhaton. Ang dakong hagit alang kanato mao ang pagbuntog sa mga kalagmitan sa kinaiyanhon nga tawo nga masinahon, masuk-anon, magul-anon, ug maduhadu-haon, ug mopili sa pagpakaubos, paghinulsol, pagtuo, ug paglaum.

Matarung Karon, Perpekto sa Umaabut

Usa ka parte sa pagbuntog sa negatibo nga “pagkaperpeksyonista” nga giawhag sa kaaway mao ang pagsabut kon unsa gayud ang pagkaperpekto [pagkahingpit]. Sa pakigpulong ni Presidente Russell M. Nelson kabahin sa pagkahingpit, mipasabut siya nga ang orihinal nga Gresyanhon nga pulong alang sa *hingpit* sa Mateo 5:48 nagpasabut nga “kompleto.”¹ Walay usa kanato nga mahimong “kompleto” niining mortal nga kinabuhi; ang pagkakompleto moabut sa kahangturan.

Kon makita nato nga lisud ang pagkaperpekto, makahimo kita og mga lakang diha sa dalan sa pagkaperpekto: sama pananglit, kon mobayad kita og hingpit nga ikapulo, makahimo kita sa pagsunod sa sugo sa

**Pagmatarung
Karon,
Pagdahum og
Pagkaperpekto
sa Kaulahian**

**Hangad ngadto
ni Kristo**

**Pagdahum og
Kapakyasan, ug
Higugmaa ang
Paghinulsol**

**Maglikay
sa Garbo**

ikapulo sa *kompleto nga paagi*. Samtang mag-ampo kita kada adlaw, atong makita nga kita *perpekto* sa pagpili nga mag-ampo matag adlaw. Ang matag lakang diha sa dalan sa pagkaperpekto (nailhan usab isip dalan sa pakigsaad) gituyo aron sa paghatag kanato og kalipay. Ang kanunay nga personal nga pagtimbang-timbang sa kaugalingon momatuod pag-usab kanato nga naglambo kita ug nga ang atong Amahan nahimuot sa espirituhanong pag-uswag sa atong kinabuhi.

Ang pagkamatarung ug pagkaperpekto dili sama og kahulugan. Samtang ang pagkaperpekto usa ka resulta, ang pagkamatarung usa ka han-ay sa hugot nga pagtuo ug paghinulsol nga atong pilion kada adlaw. Kon ang pagkaperpekto usa ka destinasyon, niana ang atong mga pakigsaad mao ang atong pasaporte ug ang pagkamatarung mao ang mga lakang diha sa panaw. Kon mao kini ang atong panglantaw sa pagkaperpekto, makalaum kita sa maayong

mga butang nga moabut kon mapailubon ug makanunayon kitang mopalambo og matarung nga mga sumbanan.

**Pagdahum og Kapakyasan,
Higugmaa ang Paghinulsol**

Bag-ohay lang, namalandong ko sa pamahayag ni Elder Lynn G. Robbins sa Seventy: “Ang paghinulsol dili alternatibo nga plano sa [Dios] sa higayon nga kita mapakyas. Ang paghinulsol *mao* ang iyang plano, nakahibalo nga kita makasala.”² Kini nga kinabuhi maoy usa ka panahon sa pagsulay nga gihatag kanato aron mangandam alang sa kahangturan. Ang paghinulsol nag-andam kanato pinaagi sa pag-usab sa paagi sa atong pagtan-aw sa atong kaugalingon ug magdala kanato paduol sa Dios ug sa Manluluwas. Kinahanglang magdahum kita nga mapakyas o masayop, tingali kada adlaw; dili kana angay nga dili dahumon, ni makapawala sa atong paglaum. Sa pagkatinuod, kinahanglang kitang magmalipayon kon

atong mabantayan ang atong mga kahuyang o kasaypanan tungod kay aduna kitay oportunidad nga makapares si Kristo sa pag-usab sa atong mga kahuyang ngadto sa mga kalig-on.

Busa, samtang ang pagkaperpekto mao ang tumong, ang dalan nga atong subayon naglakip sa paghinulsol ug pagpadayon kada adlaw nga adunay pahiyom sa atong nawong ug pasalamat sa atong kasingkasing.

Hangad ngadto ni Kristo

Si Elder Neal A. Maxwell (1926–2004) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon, “Unsa ang kuganong natong gitinguha, paglabay sa panahon, mamahimo kita sa katapusan ug maoy atong madawat sa kahangturan.”³ Ang inadlaw-adlaw natong mga pagpili motino kon mahimo kitang kinsa sa umaabut. Kon ang atong kinasingkasing nga tinguha mao ang mahisama sa Manluluwas ug ang nagdasig kanato mao ang gugma alang Kaniya,

ang atong mga pagpili mopakita niana mga tinguha ug mausab kita.

Kon makasugat kita og mga babag, kon masayop kita, ug kon madala kita sa tintasyon, mahimo kitang morespondon pinaagi sa pagpalayo kang Kristo, o mahimo kitang mohangad ngadto ni Kristo uban sa pagtuo, paglaum, pailub, masulub-on nga kasingkasing, ug mahinulsulon nga espiritu. Ang solusyon o tubag sa atong lisud nga mga kahimtang kanunay nga makita diha kang Kristo ug sa lyang ebanghelyo. Samtang mohangad kita ngadto ni Kristo, motudlo Siya kanato ug mousab kanato nga mahimong mas maayo.

Daghan sa mga hagit sa kinabuhi mabutang ngadto sa duha ka kategoriya: kadtong atong mabuntog niini nga kinabuhi ug kadtong atong mabuntog sa sunod nga kinabuhi, tingali kakulian sa panglawas, depresyon ug kabalaka, o makanunayon nga pagtintal. Si Kristo adunay gahum sa pag-ayo kanato. Siya adunay gahum sa pag-usab kanato.

Samtang mopili kita nga magpaubos, atong gidawat ang panahon sa Ginoo ug ang lyang kabubut-on ug kon aktibo kitang magtinguha sa lyang tabang ug giya, makakaplag kita og kalig-on, balaanong pagdasig, ug kalinaw.

Maglikay sa Garbo

Ang kaaway dili gayud motanyag og maayong mga solusyon sa atong mga hagit. Kon atong madiskubrihan ang atong kapakyasan ug mga kahuyang, siya moawhag kanato sa pagtago niini gikan sa uban tungod kay gusto natong makita nga walay pagkasayop kutob sa mahimo. Usa kini ka matang sa garbo. Si Kristo kanunay nga nagtanyag og maayong mga solusyon sa atong mga hagit, hinoon, wala kana maghimo sa lyang mga solusyon nga sayon. Sama pananglit, ang Ginoo nagdapit kanato sa pagsalig Kaniya samtang mopaambit kita sa ebanghelyo samtang si Satanas moingon kanato nga kinahanglang dili kita mopaambit sa ebanghelyo tungod kay dili kita maayo mosulti. Apan misaad ang Ginoo nga lyang ihatag kanato kon unsay isulti “diha gayud nga higayon” (Doktrina ug mga Pakigsaad 100:6). Sa pagkatinuod, ang kaaway moawhag sa atong mga pagduha-duha samtang ang Ginoo moawhag sa atong pagtuo.

Imbis nga himoong okupado ang atong kaugalingon sa pagdula og “Pangitaa-ang-Kalainan” ug “Tagui-ang-Kahuyang”, gusto ni Kristo nga motan-aw kita kaniya ug moapil sa “Usba-ang-Kahuyang.” Ang garbo makigkompetensiya gayud; hinoon, ang kinabuhi wala gihimo isip usa ka kompetisyon. Samtang mopili kita ni Kristo isip atong ehemplo, higala, ug tigsuporta, mahiklin nato ang atong makadaut nga mga pagkumpara ug makakaplag og kalinaw diha sa dalan padulong sa pagkaperpekto.

Hinumdumi, sa kinabuhi kitang tanan mag-atubang sa hagit sa pagkadili perpekto ug sa kauban niini nga

mga kahuyang. Kon atong makita ang uban nga nanlimbasug, pwede kitang mahimong positibo nga impluwensya nga mobira kanila pataas. Kon makita nato ang uban nga nagmalampuson, makatanyag kita sa atong tinuoray nga pagdayeg. Apan dili gayud kita makabenepisyo sa pagsulay sa pagtino kon ang atong pagkamatarung o kalamposan mas maayo ba o dili kon itandi ngadto sa laing tawo. Ang uban mahimong dili makakita sa atong bili, apan ang Dios makakita: ngadto Kaniya ang atong bili walay kinutuban. Kita kanunay nga lyang mga anak. Nahigugma siya kanato nga walay kondisyon, ug malipay Siya sa atong matarung nga mga paningkamot nga mahimong sama Kaniya.

Si Jesukristo dili usa ka wala motambong nga tumatan-aw sa atong kinabuhi. Siya anaa, nahibalo, ug nagtrabaho aron sa pagluwas kanato ug paggiya kanato balik ngadto sa celestial nga panimalay. Diha sa lyang kalig-on nga makahimo kita sa tanang butang ug pinaagi Kaniya nga walay imposible. Niini nga kinabuhi nga naila sa pagkadili perpekto, ang Ginoo mao ang atong paglaum ug ehemplo ug dili mohukom kanato pinaagi sa pagtandi kanato ngadto sa atong kaigsoonan. Makita Niya ang atong tinuod nga mga tinguha ug modasig ug mogiya kanato sa atong nagpadayon nga panaw padulong sa pagkakompleto. Molihok kita uban sa pagtuo, maghinulsol ug motan-aw kang Kristo uban sa paglaum sa lyang saad nga sa katapusan, kita mahimong “[ma]hingpit diha kaniya” (Moroni 10:32). ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Tasmania, Australia.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Perfection Pending,” *Ensign*, Nob. 1995, 86.
2. Lynn G. Robbins, “Kondili Kapitoan Ka Pito,” *Liahona*, Mayo 2018, 22.
3. Neal A. Maxwell, “According to the Desire of [Our] Hearts,” *Ensign*, Nob. 1996, 21.

Pagkahingpit *pinaagi kang Kristo*

“Duol ngadto ni Kristo,
ug paghingpit diha kaniya”
(Moroni 10:32).

“Ang kahingpitan . . . nagpaabut sa
tanan kinsa nahigugma kaniya ug nag-
sunod sa iyang mga sugo. . . . Kini mao
ang katapusan diin kita kinahanglan
nga molahutay. Kini mao ang mahang-
tulong kahingpitan nga gitagana sa
Dios alang sa matag usa kanato.”

—Presidente Russell M. Nelson (“Perfection
Pending,” *Ensign*, Nob. 1995, 88)

BATAN-ONG MGA HAMTONG
[YOUNG ADULTS]

**UNSA MAN GAYUD
ANG GIPASABUT SA
PAGKAPERPEKTO
[PAGKAHINGPIT]?**

*Kon nanlimbasug ka sa pagbati
nga dili gayud igo ang imong ka
maayo, kini nga mga artikulo
anaa alang kanimo.*

40

KABATAN-ONAN

**GAMITA ANG
NOTEBOOK SA
KOMPERENSYA
NIINING BULANA
ARON MANGANDAM,
MAMINAW, UG
MAGKAT-ON GIKAN
SA KINATIBUK-ANG
KOMPERENSYA!**

MGA BATA

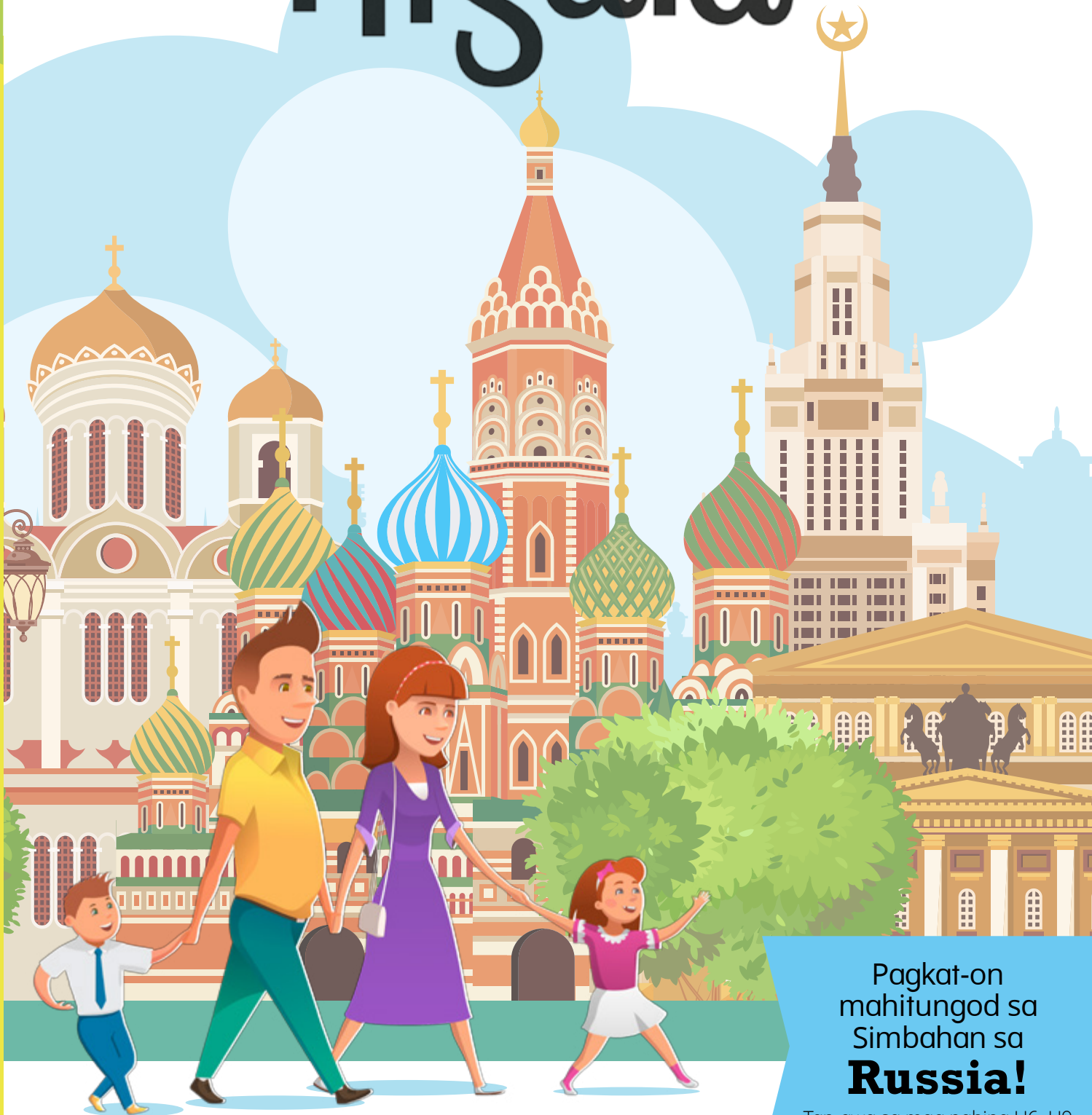
**GAMITA KINI NGA
DULA SAMTANG
MAMINAW SA
KINATIBUK-ANG
KOMPERENSYA!**

H10

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW

Higala

Pagkat-on
mahitungod sa
Simbahan sa
Russia!

Tan-awa sa mga pahina H6–H9

Ni Presidente
Russell M.
Nelson

Tulo ka Paagi aron Makasinabut ang Uban

Si Jesus mitudlo sa mga tawo unsaon nga magkasinabtanay sa usag usa.

Paagi #1: Higugmaa ang mga tawo.

Mihatag si Jesus sa duha ka dagko nga mga sugo: una, “higugmaa ang Ginoo nga imong Dios sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong salabutan” (Mateo 22:37), ug ikaduha, “higugmaa ang imong silingan sama sa imong kaugalingon” (Mateo 22:39).

Ang mga sugo sa paghigugma sa Dios ug sa paghigugma sa atong mga silingan magkauban. Ang mga tawo tinud-anay nga managsoon tungod kay ang Dios tinuod gayud nga atong Amahan.

Paagi #2: Pasayloa sila.

Si Jesus mitudlo kanato sa pagpasaylo sa tanan, “aron ang inyong Amahan nga anaa sa langit mopasaylo usab kaninyo” (Marcos 11:25).

Paagi #3: Itratar sila sa paagi nga gusto nimong matratar.

Si Jesus mitudlo sa Bulawanong Lagda: “Buhati ang mga tawo sa bisan unsay buot ninyo nga ilang pagabuhaton kaninyo” (Mateo 7:12).

Sayon sabton nganong kinahanglan kitang motratar sa uban sa paagi nga gusto natong matratar. Tungod kini kay ang matag anak nga lalaki ug anak nga babaye sa Dios bililhon (tan-awa sa Mateo 25:40). ●

Gipahaum gikan sa “Blessed are the Peacemakers,” Liahona, Nob. 2002, 39–42.

Pagsunod sa Bulawanong Lagda

Pila ka mga sinsilyo ang imong makita? Kolori kini og bulaw o dalag.

HUNAHUNAA KINI

Ang bulawan bililhon kaayo nga metal, ug ang mga tawo bililhon usab kaayo! Gani, ang usa ka tawo mas bililhon pa sa tanang bulawan o kwarta sa kalibutan. Sa unsang paagi ang pagsunod sa Bulawanong Lagda makatabang kanato sa pagtratar sa uban nga sama sa bililhong mga anak sa Dios? Sa unsang paagi kini makatabang kani-mo nga makasinabut ang uban?

"Siya maminaw ug motubag kanako" (Children's Songbook, 14).

Ang manghud ni Joe nga si Sariah nasakit. Dili ang matang sa sakit nga moubo ka o dunay sakit sa tiyan. Miingon si Mama ug Papa nga tingali aduna siyay diabetes.

Wala masayud si Joe kon unsa ang diabetes, apan daw makahadlok kini. Dayon si Mama ug Papa mipasabut nga mao kana ang mahitabo kon ang mga lawas sa mga tawo magproblema sa paggamit sa asukal gikan sa pagkaon nga ilang gikaon. Kinahanglang mogahin si Sariah og pipila ka adlaw sa ospital sa pagsusi kon aduna siyay diabetes.

Usahay si Sariah makapalagot ni Joe. Misulay si Sariah sa pakigdula sa iyang mga higala. Nawala pa gani

ni Sariah kausa ang iyang video game controller. Apan gimahal niya pag-ayo si Sariah. Dili *ko gusto nga masakit siya*, naghunahuna siya samtang milugmaw ang mga luha sa iyang mga mata.

Ang mga igsoong babaye ni Joe mitabang ni Sariah nga maandam alang sa ospital. Gipagawas ni Mary ang backpack ni Sariah. Mitabang si Hannah sa pag-impake sa iyang pajama. Midugang si Lilly og gapason nga habol. Si Joe gusto usab nga motabang, apan wala siya masayud kon sa unsang paagi.

Sa wala madugay kompleto na nga nakaimpake si Sariah.

"Mag-ampo ta sa dili pa ta manglakaw," miingon si Papa. "Joe, pwede nga ikaw ang mag-ampo?"

Ang Problema sa Diabetes

Ni Eliza Broadbent

(Gibase sa tinuod nga istorya)
Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Miyango si Joe. “Pinalanggang Langitnong Amahan,” misugod siya. “Palihug panalangini si Sariah nga dili magka-diabetes. Palihug panalangini siya nga mama-ayo ra.” Samtang nag-ampo siya, miarang-arang ang gibati ni Joe.

Samtang naggakus ang tibuok pamilya, nakaideya si Joe.

“Kadali lang!” miingon siya. Miadto siya sa iyang kwarto ug mikuha sa madala-dala nga music player nga iyang nadawat sa iyang adlawng natawhan. Iyang gisiguro nga anaa niini ang paboritong mga kanta ni Sariah.

“Dia o,” miingon siya, gitunol kini ngadto ni Sariah. “Mahimo nimo kining dad-on sa ospital.” Mipahiyum si Sariah ug migunit niini pag-ayo samtang naglakaw siya padulong sa sakyanan.

Pagkasunod adlaw, gidala ni Mama si Joe ug ang iyang mga igsoong babaye sa ospital aron mobisita ni Sariah. Gikulbaan si Joe samtang nanglakaw sila sulod sa ospital. “Palihug panalangini siya nga dili magka-diabetes,” nag-ampo siya sa daw ikagatus na nga higayon.

Sa dihang miabut sila sa kwarto ni Sariah, naglingkod si Sariah sa higdaanan nga dunay mga tubo nga nakakabit sa iyang mga bukton. Mipahiyum siya og gamay pagkakita niya sa tanan.

“Nakuha na namo ang resulta,” miingon si Papa. “Miingon ang doktor nga dunay type 1 diabetes si Sariah. Kinahanglang usa-bon nato ang pipila ka pagkaon nga atong kaunon sa pamilya ug tabangan siya sa iyang tambal. Apan mamaayo ra siya.”

Kalit nga naglain ang gibati ni Joe. Milakaw siya ngadto sa hawanan ug milingkod duol sa pul-tahan. Gitabonan niya ang iyang nawong sa iyang mga bukton.

“Unsay problema, Joe?” Miingon si Mama samtang milingkod tupad niya.

“Nag-ampo ko nga dili magka-diabetes si Sariah,” miingon si Joe. “Nganong wala man tubaga sa Langitnong Amahan ang akong pag-ampo?”

Miagbay si Mama kaniya. “Ang Langitnong Amahan kanunay nga motubag sa atong mga pag-ampo. Apan dili kini kanunay sa paagi nga *atong* gusto. Usahay, imbis nga kuhaon ang lisud nga mga butang, motubag Siya pinaagi sa paghatag kanato og kalinaw ug pagtambag kanato nga mahimong lig-on. Nasayud ko nga ang Langitnong Amahan motabang ni Sariah.”

Hinay nga miyango si Joe. Wala kaayo siya mobati nga malinawon o lig-on karon. Apan nahinumdom siya sa nindot nga pagbati nga iyang gibati panahon sa ilang pag-ampo sa pamilya.

Nag-uban sila sa paglakaw balik sa kwarto. Ang mga igsoong babaye ni Joe nagdula og baraha, sama sa ilang gibuhat sa balay. Ug silang tanan malipayong tanawon, bisan si Sariah.

Dayon adunay namatikdan si Joe. Adunay mga headphone sa liog ni Sariah ug gisabak niya ang music player ni Joe.

“Nagsige siya og paminaw sa mga kanta nga imong gipili alang niya,” miingon si Mama. “Nakatabang gayud kini sa pagpakalma kaniya.”

Nindot ang gibati ni Joe. Nasayud siya nga ang Langitnong Amahan nagtabang na kanila. ●

PANGUTANA ALANG KANIMO

Sa unsang paagi kaha gitubag sa Langitnong Amahan ang mga pag-ampo ni Joe?

Hello gikan sa Russia!

Hi,
kami si Paolo
ug Margo.

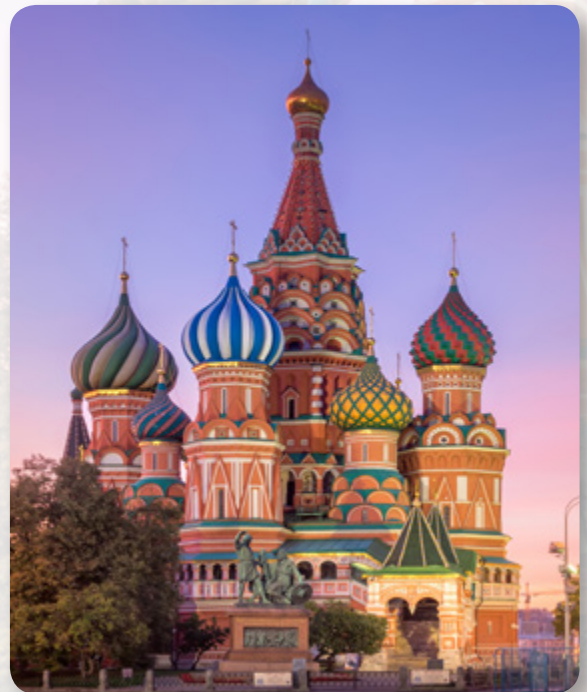
Kuyugi
kami samtang
bisitahon namo
ang Russia!

Ang Russia mao ang labing
dako nga nasud sa kalibutan!
Mitabok kini sa duha ka kontinen-
te: Europe ug Asia. Ang nasud-
nong hayop sa Russia mao ang
brown nga uso.

Ang Russian nga alpabeto nagga-
mit og mga titik nga Cyrillic. Ania
ang karatula sa usa ka gambalay
sa Simbahan sa Russia ug ang
Basahon ni Mormon sa Russia.

Mao kini ang Saint Basil's Cathedral, usa sa
labing inila nga mga dapit sa Russia. Daghang
tawo sa Russia sakop sa Simbahang Russian
Orthodox. Mga Kristiyano sila, nga nagpasabut
nga motuo sila kang Jesukristo, sama kanato!

Sa Russia, ang unang adlaw sa eskwela gitawag og Adlaw sa Kahibalo. Ang mga bata manganta, manayaw, ug magdala og mga bulak sa ilang magtutudlo.

Kinaham kaayo ang sabaw sa Russia! Kining batang lalaki nagkaon og sinabwan nga repolyo nga gitawag og *shchi*.

Si Presidente Nelson mipahibalo sa miaging tuig nga usa ka templo ang pagatukuron diha sa Russia. Ang mga miyembro sa Simbahan sa Russia nalipay pag-ayo! Mao kini ang labing unang templo nianang dakong nasud.

Himamata ang pipila sa among mga higala sa Russia!

Ganahan ko mopakigbahin sa akong pagpamatuod sa simbahan. Gusto ko mobasa sa mga kasulatan. Ganahan ko sa templo ug naghinam-hinam makasulod niini.

Eva, age 8

Gihigugma ako ni Jesus, ug gihigugma ko Siya. Naghisgot ko bahin Niya sa eskwelahan, ug ang akong mga higala naka-ila usab Kaniya. Gusto ko nga mokanta sa mga awit sa Primary ngadto sa akong mga higala.

Efim, age 7

Taga-Russia ka ba? Sulati kami! Ganahan kaming makadungog gikan kanimo.

Salamat sa pagsuroy sa Russia uban kanamo. Magkita-kita ta sa sunod higayon!

Ang Prinsesa nga Baki Mopasaylo

*Gusto ni Katya nga mopahigayon
og drama, apan gusto ni Sonya nga
mao ang mangulo!*

Ni Charlotte Larcabal

Mga Magasin sa Simbahan
(Gibase sa tinuod nga istorya)

*“Magmaloloy-on kamo, maingon
nga maloloy-on man ang inyong
Amahan” (Lucas 6:36).*

Nagdala si Katya og dakong kahon samtang migawas siya gikan sa iyang apartment building padulong sa hayag sa adlaw. Ting-init kadto, ug sulod sa pipila ka bulan, ang panahon init sa iyang siyudad sa Russia. Gibutang niya ang kahon sa usa ka bangko diin naghulat ang iyang mga higala nga si Dima ug Sonya.

“Mao kini ang tanan nga atong gikinahanglan sa atong drama!” Miingon si Katya. Iyang giablihan ang kahon ug mikuha og plastik nga korona ug mga piraso sa purple, asul, ug pula nga panapton. Gamit ang kamamugnaon, mamahimo kining nindot nga mga costume.

“Unsa nga drama ang atong himon?” Nangutana si Dima.

Mipahiyom si Katya. “Mosugyot ko nga atong buhaton ang ‘Ang Prinsesa nga Baki!’” Mao kadto ang iyang paborito nga sugilanon. Mipahiyom si Katya samtang gihunahuna niya ang iyang kaugalingon nga maoy modala sa papel sa matahum nga Vasilisa.

Gikuha ni Sonya ang asul nga panapton gikan sa kahon ug iya kining gikupo. “Gusto ko nga mahimo si Vasilisa!” miingon siya.

“Hulat usa,” miingon si Katya. “Ideya nako kini. Nagpasabut kana nga kinahanglang ako si Vasilisa.”

“Pwede ka nga mahimong siya,” miingon si Sonya. Apan miagik-ik dayon siya. “Kon mahimo na siyang baki!”

Nagmug-ot si Katya ug gibira ang asul nga panapton gikan kang Sonya. “Apan akoa kini nga drama-drama!”

Nanghinawak si Sonya. “Walay gustong makigdula nimo kon magpahawud-hawud ka. Mas maayo ka nga baki kay sa usa ka prinsesa.”

Mibati si Katya og mga luha diha sa iyang mga mata. Gikuha niya ang iyang kahon ug midagan pasulod, pasaka sa hagdanan ngadto sa apartment sa iyang pamilya. Gilamba niya ang pultahan pagkasulod niya.

“Unsay problema?” Miingon si Mama. Mihilak si Katya.

“Gidaut ni Sonya ang tanan!” Gisultihan ni Katya si Mama sa tibukok istorya. “Miingon siya nga baki kuno ko!”

“Oy, Katyusha,” miingon si Mama. Katyusha ang angga ni Mama alang

kang Katya. “Gikasubo ko. Dili na nindot ang iyang gibuhat.”

Apan dayon adunay nanuktok sa pultahan. Milakaw si Mama aron sa pagtubag niini, apan si Katya midagan ngadto sa iyang kwarto. Nakadungog siya og mga tingog, ug dayon gitawag siya ni Mama. “Gusto ka nga makig-istorya ni Sonya? Aduna siyay isulti kanimo.”

“Dili!” Misinggit si Katya.

Nakadungog na pud siya og mga tingog, ug dayon nadunggan niya nga gisirad-an ang pultahan.

“Nagtuo ko nga nagbasol si Sonya,” miingon si Mama.

“Bahala na,” miingon si Katya. Mas giduso pa niya ang iyang nawong ngadto sa iyang unlan.

Mibarug si Mama og mga usa ka minuto diha sa pultahan. “Kabalo ka, kon masuko gyud ko pag-ayo, dili nako gusto nga mopasaylo sa ubang tawo. Usahay kinahanglan nakong mohangyo sa Langitnong Amahan nga tabangan ko nga makagusto nga mopasaylo.” Dayon milakaw siya.

Sobra ra ang kasuko ni Katya aron mopasaylo. Gipasakitan ni Sonya ang iyang mga pagbati! Apan . . . ang pagkasuko dili pud maayong bation.

Nanghupaw siya ug miluhod kilid sa higdaanan. Nasayud si Katya nga

gusto sa Langitnong Amahan nga mopasaylo siya kang Sonya. Mao kana ang sakto nga buhaton. Apan tingali gusto sa Langitnong Amahan nga mopasaylo si Katya tungod kay makatabang kini nga mas maayo usab ang bation ni Katya.

“Langitnong Amahan, palihug tabangi ko nga mopasaylo kang Sonya,” miingon siya. “Dili gayud unta nako gusto, apan dili usab nako gusto nga magpabiling nasuko.”

Gihuman niya ang iyang pagampo ug miginhawa og lawom. Gibati ni Katya nga misugod sa pagkawagtang ang iyang kasuko, medyo gamay lang. Makahimo siya niini. Makahimo siya sa pagpasaylo. Milakaw siya ngadto sa apartment ni Sonya ug nanuktok sa pultahan.

Si Sonya ang miabli niini ug misugod dayon sa pag-istorya. “Katya, pasayloa ko sa akong nasulti.”

“Gipasaylo ko ikaw,” miingon si Katya. “Ug pasayloa ko sa pagbawi sa tanan nako nga mga costume. Mahimo ka usab nga maayong Vasilisa. Mahimo kita nga magpuli-puli.”

Mipahiyom si Sonya. “OK. Pwede na ta nga magpraktis karon? Akong kuhaon si Dima!”

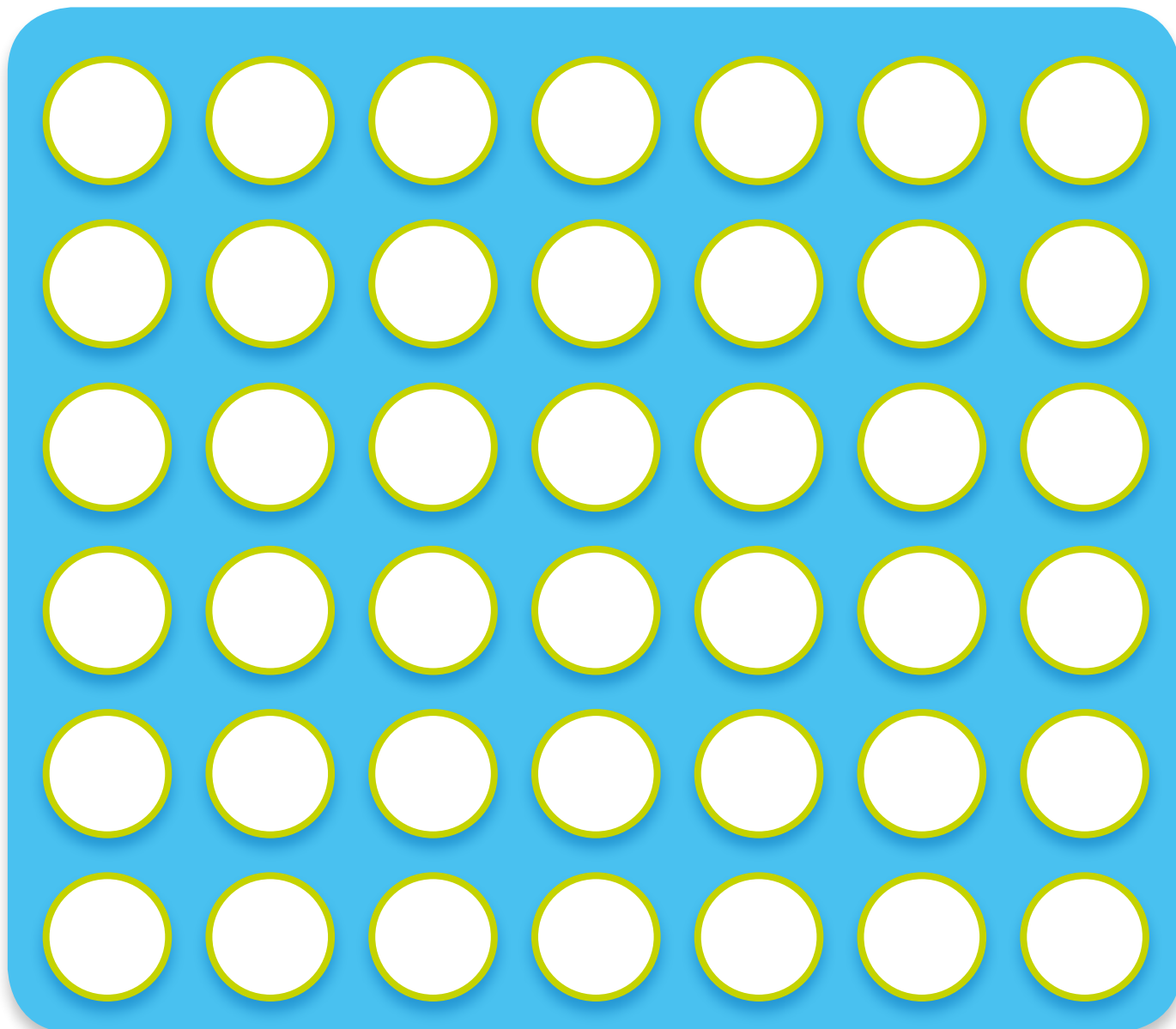
Mibalus sa pagpahiyom si Katya. “Akong kuhaon ang mga costume!” ●

Paninkamot og Upat nga Magsunod Niini nga Komperensya!

Dulaa kini nga adunay paris panahon sa komperensya. Una, pilia ang *X* o *O*.

Dayon paminaw sa mga pulong nga anaa sa lista sa ubos.

Matag higayon nga makadungog kamo og usa sa mga pulong, pagpuli-puli sa pagsulat sa inyong letra (*X* o *O*) sa usa sa mga luna. Sugdi sa pinakaubos nga laray sa score card. Human niana, ang matag letra kinahanglang nakapatong ibabaw sa laing letra. Si bisan kinsa nga makahimo og upat nga magsunod mao ang modaug! ●

Mga bata
Sugo
Hugot nga pagtuo

Pamilya
Dios
Jesus

Gugma
Pag-ampo
Pagkapari

Pagpadayag
Mga kasulatan
Templo

Propeta
Apostol

Moadto ko sa templo sa unang higayon sa dili madugay, ug nakulbaan ko mahitungod sa interbyu sa templo. Unsa nga matang sa mga pangutana ang ipangutana sa bishop?

—Mabalak-on sa Acapulco

Minahal nga Mabalak-on,

Ang lista sa ubos nagpakita sa mga matang sa mga butang nga hisgutan sa imong bishop o branch president kanimo. Makapangutana ka kaniya kon wala ka makasabut sa kahulugan sa usa ka butang. Mahimo usab nga magpauban ka og usa ka ginikanan kon gusto nimo. Nahigugma kami kanimo!

Ang Higala

- Ikaw ba adunay hugot nga pagtuo sa Langitnong Amahan, ni Jesu-kristo, o sa Espiritu Santo?
- Nagsuporta ka ba sa imong mga lider sa Simbahan (sama sa propeta, mga apos-toles, ug sa imong bishop)?

- Gipabilin ba nimong limpyo ug putli ang imong hunahuna ug lawas?
- Naningkamot ka ba og maayo sa pagtuman sa mga pakigsaad nga imong gihimo sa dihang gibunyagan ka?
- Nagsunod ka ba sa mga sugo?

- Matinuuron ka ba?
- Nagbayad ka ba og hingpit nga 10 pors-yento nga ikapulo?

Bisan kon dili ka dayon moadto sa templo, mahimo ka gihapon nga mokuha og rekomend sa templo kon anaa ka sa Young Women o naghupot sa Aaronic nga Pagkapari. Makatabang kini kanimo sa paghinumdom nga magpabiling takus sa pag-adto sa templo!

- Nagsunod ka ba sa Pulong sa Kaalam?
- Nagtuo ka ba nga takus ka nga mosulod sa balay sa Ginoo?

Family History, Tagsa-tagsa nga Lakang

**Hi,
ako si Mei.**

Akong nakit-an
kini nga litrato sa
karaan nga kahon.
Sa luyo, akong
nakita ang ngalan
nga Fumiko.

Mitan-aw kami og balik
sa kahon ug nakakita og
karaan nga sulat nga gisulat
ni Fumiko ug dugang nga
mga litrato. Makalingaw
nga magkat-on
kabahin niya.

Ang akong mama
miingon nga usa kini
ka litrato sa apohan sa
akong apohan nga si
Fumiko. Gusto nako
nga masayud pa
mahitungod kaniya.

Miadto kami sa FamilySearch.org ug gidugang si Fumiko sa among family tree. Gibutang namo ang iyang birthday ug ang petsa sa dihang siya ug ang iyang bana, si Hiroshi, nagminyo.

Gidugang usab namo ang mga litrato ni Fumiko. Karon kon ang mga litrato mawala o madaut, ang akong pamilya kanunay nga makakuha og kopya diha sa internet.

Si Fumiko wala gayud mabunyagan sa dihang buhi pa siya, apan karon saktong na ang akong edad nga moadto sa templo aron magpabunyag alang kaniya.

Sa dihang nauli ko,

misulat ako mahitungod niini diha sa akong journal. Sa sunod nga kinabuhi manghinaut ko nga mahimamat ang akong Lola sa tuhod nga si Fumiko. Gusto ko nga padayong magkat-on mahitungod kaniya ug mahitungod sa akong tibuok pamilya!

Mihimo kami og kopya sa ngalan ug impormasyon ni Fumiko. Dayon miadto kami sa templo ug nabunyagan ko alang kaniya!

Makahimo ka usab sa family history—bisan kon nagpuyo ka layo sa templo.

- Pagsulat o pagdrowing og mga hulagway diha sa imong journal mahitungod sa imong kinabuhi.
- Pangutan-a ang usa ka ginikanan o apohan mahitungod sa ilang kinabuhi.
- Pag-upload og mga litrato diha sa **FamilySearch.org** gamit ang computer, smartphone, o tablet.
- Pagbasa mahitungod sa mga pangutana sa rekomend sa templo diha sa pahina H11. Sa unsang paagi nga mahimo ka nga takus sa templo karon?

Dili makahulat si Jose nga moadto sa templo. Busa nganong nakulbaan man siya?

Kalinaw diha sa Templo

Ni José Rodríguez

(Gibase sa tinuod nga istorya)

“Gusto kong makita Ug moadto sa templo” (Songbook sa mga Bata, 99).

“Congratulations, José,” miingon si Bishop García. Gitunol niya kanako ang akong bag-o nga rekomend sa templo.

“Salamat!” Miingon ko. Gilamano nako ang iyang kamot ug migawas sa opisina, nakatutok sa puti nga papel. Makaadto na ko sa templo aron mohimo og mga bunyag alang sa mga patay!

Ang akong *mga abuelo* (mga apohan) naghulat diha sa hawanan. Dili kanunay mosimba ang akong mga ginikanan, mao nga kasagaran mosimba ko uban ni Abuela ug Abuelo. Gigakos ko nilang duha.

“Naghinam-hinam ka ba sa imong una nga temple trip sunod semana?” Nangutana si Abuelo samtang nangawas mi sa gambalay [building].

“Oo!” Miingon ko. Apan dili nako kapugngan nga makamatikud og lahi, naghinam-hinam nga pagbati sa akong tiyan.

“Nindot gyud kaayo nga moadto nga mag-uban isip

pamilya,” miingon si Abuela nga dako og pahiyom.

Mibalos ko sa pagpahiyom, apan ang lahi nga pagbati wala mawala.

Samtang nagkaduol ang adlaw sa pag-adto sa templo, mas nakulbaan ko. Sa katapusan nakigsulti ko ni Abuela mahitungod niini.

Nagtagud-tagod siya og mga utanon diha sa kusina, apan mihunong siya sa dihang misulod ako. “Unsay problema?”

nangutana siya, gipahid ang iyang mga kamot sa tualya. “Mora ka og nabalaka.”

Nanghupaw ko ug milingkod duol sa lamesa. “Naghinam-hinam gyud ko nga moadto sa templo. Apan nakulbaan usab ko.”

Mitando si Abuela, morag nakasabut unsay akong gibati. “Dili ka angay nga mabalaka. Adunay mga tawo didto nga motabang nimo sa tanang panahon.”

Samtang nagsulti siya, akong gibati ang mainit, makahupay nga pagbati gikan sa akong ulo ngadto sa akong mga tiil. Nasayud ko nga mahimo kining espesyal nga adlaw.

PANGUTANA ALANG KANIMO

Ngano kaha nga
ang templo usa
ka espesyal
nga dapit?

Sa wala madugay miabut ang adlaw sa among biyahe ngadto sa templo. Misul-ob ko sa akong pang-Dominggo nga sinina ug misudlay sa akong buhok. Misulod si Abuela sa akong kwarto.

“Unsa nay imong gibati?” nangutana siya.

“Naghinam-hinam! Dili na ko makahulat nga moadto sa templo.”

Milingkod si Abuela sa tumoy sa akong higdaanan ug mikuha og usa ka piraso sa papel gikan sa iyang bulsa.

“Mao kini ang kard sa ordinansa sa templo,” miingon siya. “Alang kini sa akong igsoong lalaki. Espesyal kaayo siya kanako. Apan namatay siya sa wala pa siya mabunyagi. Mahimo ba nga mabunyagan ka alang kaniya sa templo karong adlaw?”

Gitunol ni Abuela ang papel kanako. Akong gibasa ang ngalan: Ramon Rodriguez. Akong makita nga gimahal ni Abuela ang iyang igsoong lalaki, ug nalipay ko nga misalig siya kanako nga magpabunyag alang kaniya.

“Siyempre, Abuela. Salamat!” Mainampingon nakong gibutang ang kard sa akong bulsa.

Samtang nagsakay sa bus padulong sa Santo Domingo Temple, si Abuela misulti mahitungod sa panahon nga miadto siya sa templo sa unang higayon

uban ni Abuelo. Kaniadto, kinahanglan nilang moadto sa Peru tungod kay walay templo sa Dominican Republic.

Paglabay sa usa ka oras, naabut mi sa templo. Didto usab si Bishop García. Misiga ang akong mga mata samtang nanglakaw kami padulong sa gambalay. Nindot kaayo kadto! Mihunong ko kadiyot aron mabasa ang mga pulong ibabaw sa pultahan: Pagkabalaan ngadto sa Ginoo: Ang Balay sa Ginoo.

Samtang milakaw ko agi sa pultahan, nasayud ko nga misulod ko sa usa ka espesyal nga luna. Ang akong mga kabalaka ingon og nahanaw. Ang tanan hilum ug kalma.

Human makailis ngadto sa puti nga sinina, mibarug ko sa bunyaganan uban ni Bishop García.

Naminaw ko og maayo samtang gipamulong niya ang mga pulong sa pagampo sa bunyag. Sa dihang gisulti niya ang ngalan ni Ramon, usa ka malinawong pagbati mipuno sa akong lawas.

Gipaunlod ko ni Bishop García sa tubig. Sa dihang mikawas ko, nagpahiyom ko. Dili ko maka-paabut nga mobuhat niini pag-usab! ●

*Ang tagsulat nagpuyo sa
National District, Dominican
Republic.*

Si Elder Rasband Mibisita sa Cape Verde

Si Elder Ronald A. Rasband ug ang iyang asawa, si Sister Melanie Rasband, mibisita sa Cape Verde. Usa kini ka matahum nga nasud nga gilangkuban sa 10 ka mga isla unahan sa baybayon sa Africa.

Ang mga Apostoles mobiyahe sa tibuok kalibutan aron sa pagpangalagad sa katawhan ug sa pagtudlo kanila mahitungod ni Jesukristo.

Si Elder Rasband mibisita og eskwelahan para sa gagmayng mga bata. Daghan sa mga bata ang walay mga ginikanan nga makaatiman kanila. Naglingya sila aron molamano sa iyang kamot. Si Elder Rasband ganahan niana. Siya ug si Sister Rasband adunay 27 ka apo!

Mibisita usab sila og usa ka umahan. Ang mga miyembro sa Simbahan nagkat-on sa pagbuhi og mga baboy ug ubang mga hayop didto aron makasuporta sila sa ilang mga pamilya.

Ang mga tawo naghinam-hinam nga makadungog ni Elder Rasband nga mamulong. Mao kadto ang unang higayon nga mibisita sa ilang nasud ang usa ka Apostol!

“Ang Dios nahigugma kaninyo. Ang Manluluwas nahigugma kaninyo.”

Makatabang Usab Kita!

Ang Simbahan mihatag og kwarta aron sa pagtabang sa eskwelahan sa mga bata nga gibisita ni Elder Rasband. Ania ang paagi kon unsaon nimo sa pagpaambit sa imong kwarta ngadto sa mga bata nga sama kanila!

- Kon mobayad ka sa imong ikapulo, dugangi og sobra nga kwarta diha sa sobre.
- Isulat ang sobra nga kantidad diha sa linya nga nag-ingon "Makatawhanon nga tabang [Humanitarian aid]."
- Isilyo ang sobre ug ihatag kini ngadto sa imong bishop o branch president.
- Ang imong kwarta makatabang sa mga tawo sa tibuok kalibutan sa daghang paagi!

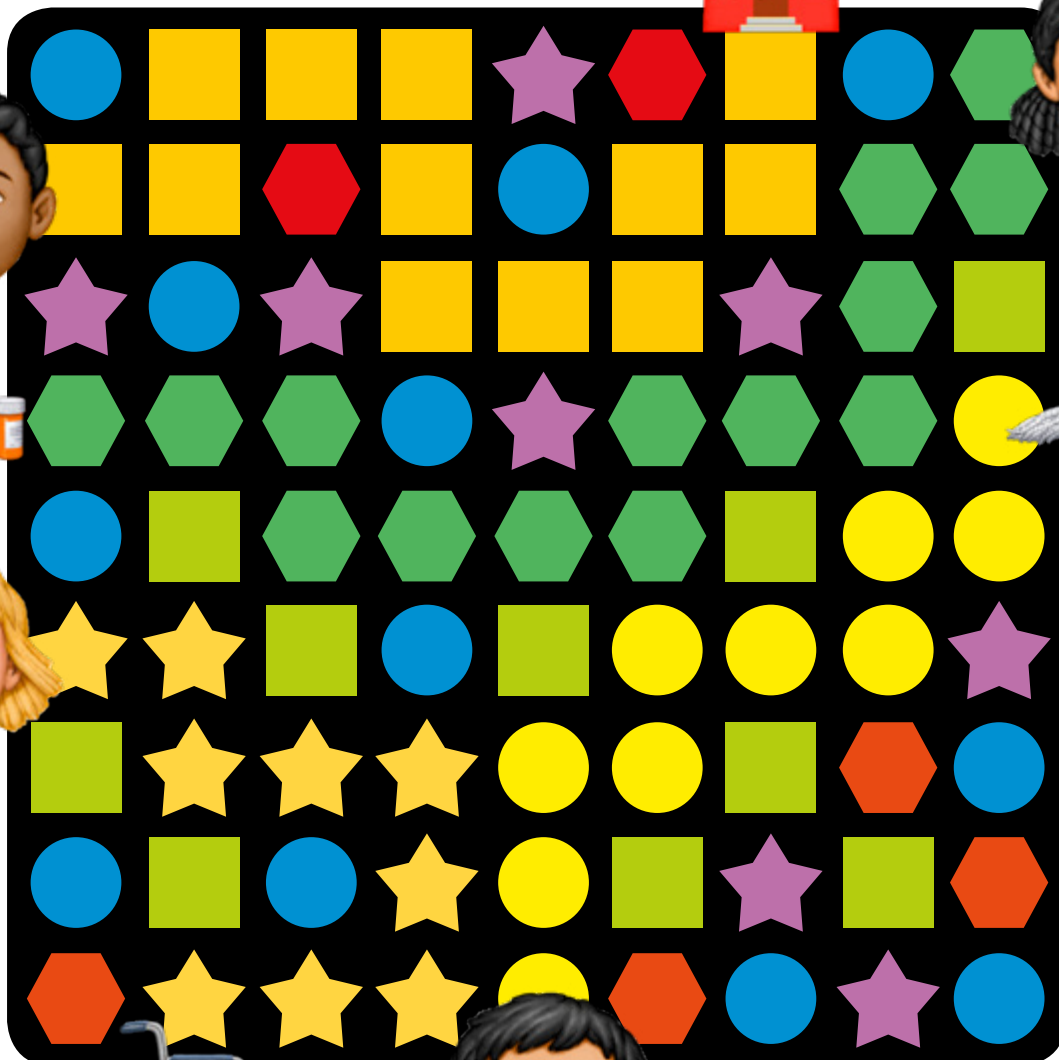
Upat ka bata midonar og kwarta ngadto sa Church Humanitarian Aid Fund. Sunda ang mga porma subay sa dalan aron makita kon unsay gigamitan sa kwarta sa matag bata.

Mga eskwelahan

Hinabang human sa mga baha o mga linog

Pagkaon ug medisina

Mga wheelchair

Ipakita ug Isulti

Dihang nawala akong dulaan, nag-ampo ko, ug mitabang ang Ginoo nako nga makit-an kini. Usahay mag-ampo ko sa dili pa ang klase ug mga dula sa football. Ganahan ko kon mag-ampo mi isip usa ka pamilya ug kon hangyoon ko nga mag-ampo diha sa Primary.

Ganahan ko mag-ampo tungod kay ang Langitnong Amahan maminaw ug motubag sa akong mga pag-ampo.

Kirill, age 8

Nasayod ko nga si Jesus buhi ug Iyang gihatag ang Iyang kina-buhi alang nato. Nasayod ako nga si Jesus mao ang atong Manluluwas ug Manunubos.

Maria, age 10

Talus P., edad 9, Virginia, USA

Ganahan ko nga mobasa sa Basahon ni Mormon matag gabii ug kanunay nga nag-ampo aron masayud nga kini tinuod.

Aaron P., edad 7, Esmeraldas, Ecuador

Akong gipaambit ang akong kinaloran nga mga pahina ngadto sa akong mga kaklase.

Mira L., edad 6, Central Luzon, Philippines

**Ni Elder
Allen D. Haynie**

Sa Seventy

Ang Sayop sa Pagpamalbas

“Kami nagtuo sa pagkamatinuoron” (Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:13).

Sa dihang nuybe anyos ko, gusto nako nga magpa-tubo og bungot. Nagtuo ko nga mahimo nako kini pinaagi sa pagbalbas sa akong nawong kada adlaw. Sulod sa pipila ka adlaw akong gigamit ang labaha sa akong amahan aron mamalbas. Usa ka adlaw ang akong amahan nakakita nako nga namalbas. Mipahimangno siya nako nga dili mobuhat niini tungod kay basin masamaran nako ang akong kaugalingon.

Naguol ko nga mosulti nga gisupak nako ang akong papa. Pagkasunod adlaw namalbas na usab ko. Samtang namalbas ko, nahuslo ang labaha gikan sa akong sabonon nga mga tudlo. Nakahimo kini og lawom nga samad ibabaw sa akong ngabil. Nahadlok ko pag-ayo samtang gibendahean nako ang akong ngabil. Apan mas nahadlok ko sa unsay isulti sa akong amahan.

Sa dihang nauli siya nianang gabhiona ug nakita ang akong samad, nakalitan siya ug nabalaka. Nangutana siya kon giunsa niini pagkahitabo.

“Aw,” miingon ko, “nagdagan ko sa daplin sa karsada, ug nadagma ko.”

Namakak ko! Una misupak ko, ug karon wala ko magmatinuoron! Wala ko makatulog nianang gabhiona. Gabii na kaayo, apan kinahanglan nakong sultihan si Papa sa kamatuoran. Ako siyang nakit-an sa sala.

“Pa, namakak ko nimo,” miingon ko. “Wala ko madagma. Nasamad ko samtang namalbas sa labaha. Pasayloa ko.”

Nahilom og kadiyot ang akong papa. Dayon hinay siya nga miingon, “Gisupak ko nimo, Anak. Dili kana maayo. Apan mapasigarbuhon ko nga nakahukom ka nga mosulti sa tinuod.”

Kana nga leksyon—ug ang aktwal nga ulat—nagpabilin kanako kada adlaw sukad niadto. Ngadto man sa imong Langitnong Amahan o sa imong mga higala ug pamilya, magmahimong ehemplo kanunay sa kamatinuoron ug kamatuoran. ●

Mga Sulat ni Pablo

Ni Marissa Widdison
Mga Magasin sa Simbahan

Si Apostol Pablo mitabang sa pagpangulo sa Simbahan human mamatay si Jesus. Kaniadto, wala pay mga telepono o internet. Mao nga si Pablo mihimo og mga sulat ngadto sa mga miyembro sa Simbahan.

Misulat si Pablo ngadto sa mga tawo sa siyudad sa Corinto. Gisultihan niya sila sa pagpasaylo sa uban. Gisultihan niya sila nga magmapailubon. Misulat siya mahitungod ni Jesus.

Misulat si Pablo ngadto sa mga tawo sa usa ka dapit nga gitawag og Galacia. Gisultihan niya sila sa paghigugmaay sa ilang mga silingan. Gisultihan niya sila sama sa unsa bation ang Espiritu.

Ang mga sulat ni Pablo importante kaayo nga nahimo kining kabahin sa Biblia. Mabasa nimo kini diha sa Bag-ong Tugon.

Makakat-on ko gikan sa mga pagtulun-an ni Pablo. Maminaw ko sa unsay itudlo sa propeta ug mga apostoles karon! ●

Gimahal Nako ang Biblia!

Minahal nga mga Ginikanan

Makapaikag kaayo kini nga tuig alang sa mga templo sa tibuok kalibutan! Ang mga templo sa Italy, Democratic Republic of the Congo, Brazil, Haiti, ug Portugal gipahinungod. Daghan pa nga mga templo ang gipahinungod pag-usab. Kini nga magasin adunay pipila ka mga artikulo nga naghisgot mahitungod sa mga templo. Ang imong mga anak mahimo nga:

- Moribyu sa mga pangutana alang sa rekomend sa templo (pahina H11).
- Mosunod ni Mei samtang magkat-on siya mahitungod sa usa ka sakop sa pamilya kinsa nagkinahanglan nga mapahigayon ang mga ordinansa sa templo (mga pahina H12–H13).
- Mobasa sa istorya sa unang pag-adto sa templo sa usa ka bata (mga pahina H14–H15).

Makita ba sa imong mga anak ang tanang higayon nga ang pulong *templo* gigamit diha sa magasin? Mahimo silang magpraktis sa pagsulat sa kapahayag nga “Gusto ko nga makita ang templo” ug modrowing og hulagway sa inyong pamilya diha sa templo. Ganahan mi nga makakita sa inyong mga hulagway!

Sa unsang paagi ang mga templo nakapanalangin sa inyong kinabuhi?
Ang Higala

Unsaon sa Pagpadala sa Artwork o Kasinatian sa Imong Anak ngadto sa *Liahona*

Adto sa liahona.ChurchofJesusChrist.org ug i-klik ang “Submit an Article or Feedback.” O i-email kini sa liahona@ChurchofJesusChrist.org apil ang ngalan sa imong anak, edad, siyudad nga gipuyan, ug kini nga pamahayag sa pagtugot: “Ako, [isukip ang imong ngalan], mihatag og pagtugot nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa pagmantala sa gisumiter sa akong anak diha sa mga magazine, mga website, ug mga social media platform sa Simbahan.” Malipay kami nga makadungog gikan kaninyo!

**Pangitaa ang Liahona nga
gitagaan sa sulod!**

MGA SULOD

- H2** Gikan sa Unang Kapangulohan: Tulo ka Paagi aron Makasinabut ang Uban
- H4** Ang Problema sa Diabetes
- H6** Hello gikan sa Russia!
- H8** Ang Prinsesa nga Baki Mopasaylo
- H10** Makalingaw nga Buhaton: Paningkamot og Upat nga Magsunod niini nga Komperensya!
- H11** Unsay anaa sa Imong Hunahuna?
- H12** Family History, Tagsa-tagsa nga Lakang
- H14** Kalinaw diha sa Templo
- H16** Mga Apostoles sa tibuok Kalibutan: Si Elder Rasband Mibisita sa Cape Verde
- H18** Ipakita ug Isulti
- H19** Ang Sayop sa Pagpamalbas
- H20** Mga Istorya sa Kasulatan: Mga Sulat ni Pablo
- H23** Koloranan nga Pahina: Gimahal Nako ang Biblia!